ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА ЗА ВЛИЈАНИЕ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

ЗА

УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ПОДРАЧЈА И ГРАДБИ ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ СО КАПАЦИТЕТ НАД 10MW ВО КО М'ГЛЕНЦЕ И КО МАЛОТИНО, ОПШТИНА СТАРО НАГОРИЧАНЕ

Ф И Н А Л Е Н   И З В Е Ш Т А Ј

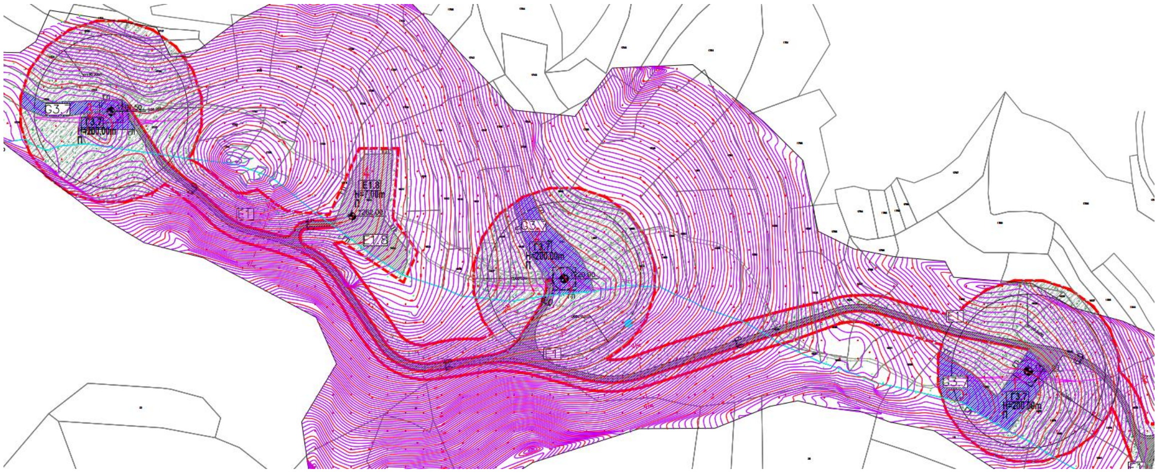

Јануари, 2023 година

Enviro resources
CONSULTING COMPANY
www.enviroresources.com.mk
Лондонска бр.19 ТЦ - Тафталиџе/с3 лок 1 и 2, Скопје
тел/фак: 26138-360

Со цел навремено да се согледаат евентуалните влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето, како и социо - економските аспекти од реализација на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане, согласно член 65, став 2 од Законот за животна средина („Сл. Весник на РМ" бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) и („Сл. Весник на РСМ" бр. 89/22 и 171/22), се наложи потребата за спроведување на Стратегиска оцена на животната средина.

Извештајот за Стратегиска оцена е потпишан од Експерт за Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина (видено од Копија на Уверение, дадено во прилог).

Во подготовката на Извештајот за Стратегиска оцена на влијание врз животната средина учествуваа:

Емил Стојановски, дипл. инж. по заштита на животна средина,

Љупчо Аврамовски, дипл. економист,

Љубомир Петковски, дипл. инж. по заштита на животна средина,

Кети Стојановска, м-р. по менаџмент на човечки ресурси.

Горенаведениот извештај за стратегиска оцена на животната средина согласно член 66 став (5) од Законот за животна средина е потпишан од лице кое е вклучено во листата на експерти за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина која ја води Министерствотото за животна средина и просторно планирање. Како доказ за истото во прилог на извештајот е дадена копија на Уверение со број 12-4226/3 од 21.06.2022 година дадена од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање.

КД Енвиро Ресурси, ДОО Скопје
Управител
Емил Стојановски

Enviro
resources
CONSULTING COMPANY
www.enviroresources.com.mk
Лондонска бр.19 ТЦ - Тафталиџе/с3 лок 1 и 2, Скопје
тел/фак: 26138-360

Имајќи ја во предвид потребата од изработка на Извештај за стратегиска оцена на влијанијата врз животната средина за Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М’гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане, како и одредбите од Законот за животна средина донесувам:

Р Е Ш Е Н И Е
За определување на експерт за изработка на
Извештај за стратегиска оцена на животната средина

Емил Стојановски, дипломиран инженер, се определува за овластен Експерт за изработка на стратегиска оцена на животна средина за Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М’гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане.

Образложение:

Емил Стојановски, дипломиран инженер, ги исполнува условите пропишани со член 23 став (3), член 72 став (2) и (3) од измените и дополнувањето на Законот за животна средина на („Сл. Весник на РСМ” бр. 89/22) и се стекна со правото да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

КД Енвиро Ресурси, ДОО
Скопје
Управител
Емил Стојановски

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Број 12-4226/3
Датум: 21-06-2022 година

УВЕРЕНИЕ

за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оцена на животната средина

Стојановски Душан Емил роден на 01.03.1975 година во Скопје, дипломирал на ден 13.09.2007 година на Универзитет „Св. Кирил и Методиј" – Скопје на Машински факултет, го положи **стручниот испит за стратегиска оцена на животната средина** на ден 26.12.2012 година, се стекна со **статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина,** ги исполнува условите утврдени во член 23 став (3), член 72 став (1), а во врска со член 27 став (2) и (3) од измените и дополнувањето на Законот за животна средина („Службен весник на РСМ" бр. 89/22), и се стекна со правото да биде вклучена во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер
Naser Nuredini

М.П.

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Број 12-4349/2
Датум: 21-06-2022 година

УВЕРЕНИЕ

за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оцена на животната средина

Аврамовски Методиа Љупчо роден на 01.03.1953 година во Скопје, дипломирал на ден 22.06.1977 година на Универзитет „Св. Кирил и Методиј" – Скопје на Економски факултет, го положи **стручниот испит за стратегиска оцена на животната средина** на ден 30.12.2010 година, се стекна со **статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина,** ги исполнува условите утврдени во член 23 став (3), член 72 став (1), а во врска со член 27 став (2) и (3) од измените и дополнувањето на Законот за животна средина („Службен весник на РСМ" бр. 89/22), и се стекна со правото да биде вклучена во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер
Naser Nuredini

М.П

Дигитално потпишан од: CRRSM
Централен Регистар на Република Северна Македонија
Датум и час на потпишување: 30.11.2022 во 16:46:16
Издавач на сертификатот: KIBSTrust Issuing Qseal CA G2
Сертификатот е валиден до: 07.11.2024
Документот е дигитално потпишан и е правно валиден

Број: 0805-50/155020220120439

Датум и време: 30.11.2022 г. 16:46:01

/Електронски издаден документ/

ТЕКОВНА СОСТОЈБА

ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	6068448
Целосен назив:	Консултантско друштво ЕНВИРО РЕСУРСИ ДОО Скопје
Кратко име:	ЕНВИРО РЕСУРСИ ДОО Скопје
Седиште:	ЛОНДОНСКА бр.19 ТЦ-Тафталиџе/с3 лок1и2 СКОПЈЕ - КАРПОШ, КАРПОШ
Вид на субјект на упис:	ДОО
Датум на основање:	27.1.2006 г.
Деловен статус:	Активен
***Вид на сопственост:**	Приватна
ЕДБ:	4030006576746
Потекло на капиталот:	Домашен
Големина на субјектот:	мал
Организационен облик:	05.3 - друштво со ограничена одговорност
Надлежен регистар:	Трговски Регистар

ОСНОВНА ГЛАВНИНА	
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	419.900,00
Уплатен дел MKD:	419.900,00
Вкупно основна главнина MKD:	419.900,00

СОПСТВЕНИЦИ	
Име и презиме/Назив:	ЉУПЧО АВРАМОВСКИ
Адреса:	ВАСИЛ ЃОРГОВ бр.20-1/40 СКОПЈЕ - КАРПОШ, КАРПОШ
Тип на сопственик:	Содружник
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	214.100,00
Уплатен дел MKD:	214.100,00
Вкупен влог MKD:	214.100,00
Име и презиме/Назив:	ЕМИЛ СТОЈАНОВСКИ
Адреса:	БУЛ.КОЧО РАЦИН бр.10/44 СКОПЈЕ, ЦЕНТАР
Тип на сопственик:	Содружник
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	205.800,00
Уплатен дел MKD:	205.800,00
Вкупен влог MKD:	205.800,00

ДЕЈНОСТИ	
Приоритетна дејност/ Главна приходна шифра:	74.90 - Останати стручни, научни и технички дејности, неспомнати на друго место
ОПШТА КЛАУЗУЛА ЗА БИЗНИС	
Евидентирани се дејности во надворешниот промет	
Други дејности:	Надворешна трговија со прехранбени производи и непрехранбени производи Изведување на градежни работи во странство Посредување и застапување во меѓународниот промет на стоки и услуги Консигнациона продажба Реекспорт Деловни и менаџмент консултантски активности во меѓународниот промет

ОВЛАСТУВАЊА	
Управител	
Име и презиме:	ЕМИЛ СТОЈАНОВСКИ
Адреса:	БУЛЕВАР КОЧО РАЦИН бр.10/44 СКОПЈЕ, ЦЕНТАР
Овластувања:	Управител - Дипломиран инженер по заштита на животна средина
Тип на овластување:	Неограничени овластувања во внатрешниот и надворешниот промет
Ограничувања:	*
Овластено лице:	Управител

ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ	
КОНТАКТ	
E-mail:	contact@enviroresources.com.mk

Напомена:
Во тековната состојба прикажани се само оние податоци за кои има запишана вредност.

*Видот на сопственоста се определува врз основа на својството на основачот/содружникот /сопственикот и служи исклучиво за статистички цели на Државниот завод за статистика на Република Северна Македонија

Правна поука: Против овој реален акт може да се изјави приговор до Централниот регистар на Република Северна Македонија во рок од 8 дена од денот на приемот.

Содржина:

	Вовед	11
1.	Цели на Планскиот документ	15
1.1	Цели на заштита на животната средина	22
1.2	Специфични цели на Стратегиската оцена	24
1.3	Употребена методологија	26
1.4	Законодавна рамка	27
1.5	Институционална рамка	29
1.6	Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина	30
1.7	Резиме	31
2.	Преглед на планскиот документ	33
2.1	Основи на Планскиот документ	33
2.2	Плански опфат	34
2.2.1	Географска и геодетска местоположба	34
2.2.2	Намена на употреба на земјиштето	43
3.	Краток опис и образложение на планските решенија за изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура......	44
3.1	Сообраќајно поврзување	44
3.2	Комунална инфраструктура..	44
4.	Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина	46
4.1	Карактеристики на просторот	46
4.1.1	Сообраќајна поврзаност	46
4.1.2	Рељефни услови, наклон и експозиција на теренот	47
4.1.3	Геолошки карактеристики	47
4.1.4	Сеизмолошки карактеристики на теренот...........................	47
4.1.5	Хидротехничка структура..	47
4.1.6	Климатски и микроклиматски услови на регионот	48
4.1.7	Население	49
4.1.8	Природно наследство	49
4.1.9	Културно наследство...	50
4.2	Опис на сегашната состојба со животна средина во планскиот опфат	50
4.3	Сегашна состојба со животната средина во и околу планскиот опфат	54
5.	Состојба без имплементација на планскиот документ	56
6.	Алтернативи и чинители за избор на алтернатива	57
7.	Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина	59
8.	Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементација на планскиот документ	65

9.	План на мерки за мониторинг на животната средина	77
10.	Нетехничко резиме	79
11.	Прилози	84
	Додаток	86
	Користена литература	96

Вовед

Основната стратешка определба на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М’гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане ги има зацртано насоките на идниот просторен развој, со создавање услови за планирање на организирани простори, дефинирање на оптимални решенија за организирање на основните функции преку анализа на постојната состојба и создавање на основна концепција за планираните површини со конкретни просторни решенија.

Слика 1. Локација за ветерен парк

Со изработка на овој Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М’гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане треба да се овозможат услови за градба на ваков комплекс, кој ќе овозможи позитивни ефекти со својата функција врз целото непосредно окружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот и се разбира економски ефекти. Енергијата добиена од ветер претставува најобилен, неисцрпен, бесплатен и обновлив извор на енергија, кој не ја загадува околината. Потребна е мала површина на земјиште за нивно инсталирање. Искористувањето на ветерот како алтернативен извор претставува една од современите енергетски технологии, која нуди брзо и долгорочно намалување на дефицитот на електрична енергија. Реализацијата на овој план е на површина од 14,11 ха ќе биде во функција на определбите за производство на енергија од обновливи извори. Сообраќајната инфраструктура делумно задоволува, комуналната инфраструктура не ги

содржи сите потребни инфраструктурни инсталации за функционирање на ваков објект.

Во функција на определбите за одржлив развој во енергетскиот сектор и искористување на алтернативни енергии, Проектот целосно се вклопува во планскиот развој на Република Македонија. Предвидениот капацитет и планираното производство на електрична енергија, условен од поволните метеролошки услови во регионот на општина Старо Нагоричане, ќе дадат свој допринос во енергетскиот биланс на државата.

Ветерот е моќен извор на обновлива енергија. Благодарејќи на долгиот животен век и едноставната градба, ветерниците се погодни за поставување на локалитети каде може да се поврзе со постоечката електроенергетска мрежа како нејзино надополнување, како што е случајот во овој Проект.

Постапка за утврдување на неопходност од спроведување на стратегиска оцена (СЕА) за плански документ кој го подготвува локалната управа (Screening)

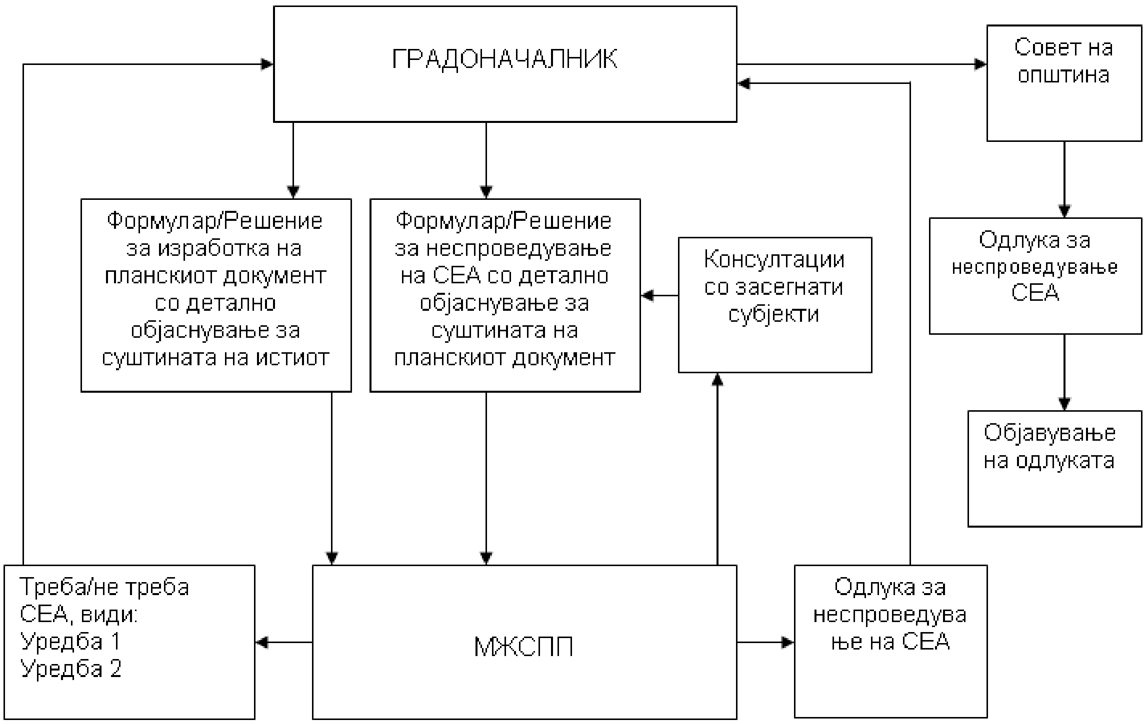

Подготовката на развојните плански документи во општините (краткорочни, среднорочни и долгорочни) во доменот на земјоделството, шумарството, рибарството, енергетиката, индустријата, рударството, транспортот, регионалниот развој, телекомуникациите, управувањето со отпадот, управување со водите, туризмот, просторното и урбанистичко планирање и користење на земјиштето, како и Националниот акционен план и локалните акциони планови за животна средина ја налага потребата согласно член 65 од Законот за животна средина од спроведување на Стратегиска оцена на животната средина на овие плански и програмски

документи. Целта е да се обезбеди навремено идентификување и лоцирање на можните влијанија врз животната средина, како резултат на донесување и спроведување на планските документи и на таа основа дефинирање на активности и мерки кои ќе треба да се имплементираат за надминување или ублажување на влијанијата на животната средина.

Стратегиската оцена е алатка за планирање дизајнирана да осигура дека последиците врз животната средина од усвојувањето на стратегиски одлуки се идентификувани и проценети за време на изготвување на плановите и пред нивно усвојување. Стратегиската оцена ја подобрува основната информација за планирање, бидејќи дава преглед на можните последици, како и идентификација на алтернативни опции и мерки со кои можат да се избегнат негативни влијанија. Стратегиската оцена не е само информација, туку исто така обезбедува и рамка за јавна дебата за последиците и опциите, бара да се осигура дека резултатите од проценката и дебатата влијаат на носењето на одлуката за планот.

Со анализа на просторот кој го зафаќа овој план се добива јасна слика за меѓусебниот однос на истиот со природното опкружување како и за неговата големина, изграденост и опременост.

Од анализата на постојната документација и просторните можности на локалитетот произлегуваат можности за реализација на потребните програмски содржини и можност за добар просторен развој на Републиката. Во функција на определбите за одржлив развој во енергетскиот сектор и искористување на алтернативни енергии, Проектот целосно се вклопува во планскиот развој на Република Македонија. Предвидениот капацитет и планираното производство на електрична енергија, условен од поволните метеролошки услови, во регионот на општина Старо Нагоричане, ќе дадат свој придонес во енергетскиот биланс на Државата.

Со реализација на овој проект ќе се придонесе за следното:

- Проектот ќе одигра важна улога за задоволување на растечките потреби и побарувачка на енергија во Македонија, како и за зголемување на сигурноста во однос на снабдувањето со енергија;
- Проектот ќе има значаен ефект врз зголемувањето на енергетската ефикасност во државата и врз намалување на емисиите на штетни супстанци по единица моќност;
- Се очекува проектот да го стимулира енергетскиот и индустрискиот развој преку привлекување нови странски инвестиции, како и да ја подобри енергетската позиција на земјата во регионот;
- Бенефиции во локалниот и националниот социо-економски развој.

При определување на обемот и деталноста на информациите во Извештајот за животна средина, надлежниот орган Министерство за Транспорт и врски е должен да побара мислење од органите кои се засегнати од имплементацијата на планскиот документ, а исто така според Архуската Конвенција и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08 и 45/11), член 8 општината е должна да настојува да го унапредува активното учество на јавноста во фаза кога

опциите се сеуште отворени. За таа цел, ќе треба да се превземат следниве мерки:

1. Ќе се утврди динамиката и реалните рокови што ќе овозможат ефикасно учество на засегнатата јавност;
2. Нацрт-правилата ќе се објават и ќе бидат јавно расположиви, односно достапни до засегнатата јавност, и
3. На засегнатата јавноста ќе и се даде можност да непосредно учествува преку давање на коментира и сугестии или истото може да го оствари и преку своите репрезенти, односно консултативни тела.

Резултатот од учеството на јавноста ќе се земе во предвид што е можно повеќе. Условите за планирање треба да претставуваат влезни параметри и смерници при планирањето на просторот за изградба на градби за производство на електрична енергија од обновливи извори во согласност со просторниот план на Република Македонија.

Во Извештајот за Стратегиската оцена на животната средина даден е опис на главните цели на планскиот документ, основни податоци за животната средина, во и околу границите на планскиот опфат, како и опис на основните компоненти на животната средина.

Посебно внимание е посветено на карактеристиките на користењето на земјиштето. Правната и административна рамка, која ги опфаќа основните закони, стратешки планови и стандарди на животната средина, како и процедурите за Стратегиска оцена на животната средина (СОЖС) обработени се во посебно поглавје од овој Извештај.

Анализата на алтернативите кои се опфатени со овој Извештај укажува на потребата од неминовно вклучување на процедурата за Стратегиска оцена на животната средина во процесот на планирање, заради поефикасна примена на правилно избраната алтернатива. Очекуваните влијанија врз животната средина, препораките и мерките за намалување на влијанијата и планот за мониторинг се прикажани во посебни сегменти од Извештајот.

1. Цели на Планскиот документ

Планираната локација, односно планскиот опфат за изградба на ветерниот парк М'гленце се наоѓа во општината Старо Нагоричане, на границата на катастарската општина М'гленце и катастарска општина Малотино, Општина Старо Нагоричане. Дел од локацијата е во непосредна граница со Република Србија.

Прелиминарниот плански опфат одобрен со планската програма за изработка на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW во КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане (постапка во информацискиот систем е-урбанизам број 44012) изнесува 10.2 ха, додека планскиот опфат за предметниот Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW во КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане изнесува 14.11 ха, согласно член 21, став 4, доколку се работи за нов плански опфат без историја на планирање или за кој нема план од повисоко ниво или нема донесени соседни планови што ја дефинираат границата или се работи за проширување на постоен плански опфат, во планската програма се исцртува прелиминарна или приближна граница на планскиот опфат што се уточнува во фазата на нацрт план.

Разликата во површината на прелиминарниот плански опфат е заради овозможување на Инвеститорот за поставување на ветерни столбови во зависност од опремата планирана да се постави во иднина на предметната локација. Надморската висина се движи во границите од 1100-1300 метри.

Границите на плански опфат се движат по дадената планска линија која ги прати презентираните катастарски парцели од КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане.

Вкупната површина опфатена во рамките на границата на планскиот опфат за Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW во КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане изнесува (141093 $м^2$) 14,11 ха.

Планскиот опфат за изградба на комплекс од градби за производство на електрична енергија од алтернативни обновливи извори - ветерни електрани ги опфаќа м.в. Голема нива, м.в. Мечик, м.в. Вирови и м.в. Војводички преслап во КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане може да се опише и преку координатите на секоја прекршна точка, како што следи:

N	X	Y	N	X	Y	N	X	Y
1	7577218,745	4685502,656	51	7577384,155	4685404,012	101	7577497,551	4685300,173
2	7577228,286	4685497,828	52	7577387,084	4685400,752	102	7577501,414	4685300,859
3	7577228,286	4685497,828	53	7577389,86	4685397,379	103	7577505,276	4685301,544
4	7577228,286	4685497,828	54	7577392,477	4685393,904	104	7577509,133	4685302,228
5	7577228,286	4685497,828	55	7577394,934	4685390,331	105	7577513,764	4685303,051
6	7577228,286	4685497,828	56	7577397,227	4685386,665	106	7577518,49	4685303,144
7	7577230,609	4685496,383	57	7577398,966	4685383,599	107	7577522,44	4685303,223
8	7577233,893	4685494,055	58	7577400,91	4685380,927	108	7577526,388	4685303,301
9	7577236,929	4685491,902	59	7577403,184	4685377,801	109	7577530,333	4685303,38
10	7577239,967	4685489,749	60	7577405,462	4685374,67	110	7577534,283	4685303,459
11	7577243,113	4685487,518	61	7577407,737	4685371,542	111	7577538,23	4685303,537
12	7577247,674	4685484,095	62	7577410,014	4685368,412	112	7577541,683	4685303,605
13	7577250,877	4685480,91	63	7577412,289	4685365,284	113	7577543,983	4685303,879
14	7577253,584	4685478,217	64	7577414,575	4685362,142	114	7577554,43	4685309,315
15	7577256,297	4685475,52	65	7577416,87	4685358,968	115	7577543,781	4685323,972
16	7577258,542	4685473,286	66	7577419,133	4685355,792	116	7577533,993	4685354,098
17	7577260,575	4685471,731	67	7577421,378	4685352,643	117	7577533,993	4685385,775
18	7577263,43	4685470,073	68	7577423,623	4685349,493	118	7577543,781	4685415,902
19	7577266,825	4685468,1	69	7577425,869	4685346,342	119	7577562,401	4685441,529
20	7577270,226	4685466,124	70	7577428,112	4685343,194	120	7577588,028	4685460,148
21	7577272,141	4685465,011	71	7577430,358	4685340,044	121	7577618,154	4685469,937
22	7577272,868	4685464,874	72	7577432,654	4685336,823	122	7577649,831	4685469,937
23	7577274,934	4685464,618	73	7577434,916	4685333,53	123	7577679,958	4685460,148
24	7577276,943	4685464,497	74	7577437,102	4685330,288	124	7577705,585	4685441,529
25	7577278,888	4685464,506	75	7577439,262	4685327,084	125	7577724,204	4685415,902
26	7577280,922	4685464,648	76	7577441,423	4685323,88	126	7577733,993	4685385,775
27	7577282,842	4685464,847	77	7577443,585	4685320,675	127	7577733,993	4685354,098
28	7577284,529	4685465,134	78	7577445,746	4685317,469	128	7577724,204	4685323,972
29	7577286,136	4685465,518	79	7577447,907	4685314,265	129	7577705,585	4685298,345
30	7577287,655	4685465,989	80	7577449,964	4685311,216	130	7577681,155	4685280,596
31	7577294,773	4685468,736	81	7577451,428	4685309,212	131	7577681,99	4685280,539
32	7577302,492	4685462,534	82	7577452,932	4685307,404	132	7577685,139	4685280,424
33	7577305,724	4685459,939	83	7577454,546	4685305,693	133	7577688,269	4685280,41
34	7577308,96	4685457,341	84	7577456,184	4685304,161	134	7577691,398	4685280,51
35	7577312,187	4685454,748	85	7577457,857	4685302,84	135	7577694,546	4685280,71
36	7577315,003	4685452,487	86	7577459,718	4685301,61	136	7577697,69	4685281,011
37	7577317,913	4685450,622	87	7577461,737	4685300,451	137	7577700,676	4685281,392
38	7577321,267	4685448,471	88	7577463,815	4685299,425	138	7577703,491	4685281,929
39	7577324,619	4685446,321	89	7577465,952	4685298,532	139	7577706,411	4685282,671
40	7577326,147	4685445,342	90	7577468,13	4685297,775	140	7577709,437	4685283,545
41	7577339,199	4685443,475	91	7577470,329	4685297,161	141	7577712,43	4685284,514
42	7577374,389	4685440,678	92	7577472,555	4685296,689	142	7577715,546	4685285,633
43	7577407,378	4685513,901	93	7577474,555	4685296,394	143	7577719,286	4685286,969
44	7577407,378	4685513,901	94	7577476,324	4685296,333	144	7577723,022	4685288,303
45	7577450,784	4685513,958	95	7577478,322	4685296,488	145	7577726,753	4685289,635
46	7577444,645	4685437,189	96	7577480,517	4685296,801	146	7577730,485	4685290,968
47	7577472,023	4685399,395	97	7577482,658	4685297,248	147	7577734,218	4685292,301
48	7577456,25	4685365,707	98	7577485,505	4685298,036	148	7577737,953	4685293,635
49	7577388,336	4685410,863	99	7577489,83	4685298,803	149	7577741,887	4685295,039
50	7577379,534	4685408,73	100	7577493,693	4685299,489	150	7577745,877	4685296,274

N	X	Y	N	X	Y	N	X	Y
151	7577749,665	4685297,446	201	7577942,339	4685350,09	251	7578289,487	4685154,662
152	7577753,448	4685298,614	202	7577946,728	4685350,743	252	7578267,163	4685147,042
153	7577757,233	4685299,785	203	7577951,137	4685351,206	253	7578263,783	4685160,952
154	7577761,019	4685300,957	204	7577955,558	4685351,48	254	7578262,844	4685164,062
155	7577764,807	4685302,129	205	7577959,605	4685351,558	255	7578261,76	4685167,654
156	7577768,574	4685303,293	206	7577963,659	4685351,769	256	7578260,676	4685171,244
157	7577772,339	4685304,472	207	7577968,107	4685351,81	257	7578259,62	4685174,742
158	7577776,123	4685305,656	208	7577972,563	4685351,661	258	7578258,627	4685178,202
159	7577779,902	4685306,837	209	7577977,021	4685351,318	259	7578257,32	4685181,669
160	7577783,683	4685308,021	210	7577981,468	4685350,783	260	7578255,994	4685185,185
161	7577787,468	4685309,206	211	7577985,899	4685350,056	261	7578254,669	4685188,7
162	7577791,246	4685310,387	212	7577990,539	4685349,087	262	7578253,326	4685192,263
163	7577794,957	4685311,549	213	7577994,689	4685347,819	263	7578251,984	4685195,942
164	7577798,65	4685312,765	214	7577998,406	4685346,683	264	7578250,739	4685199,595
165	7577802,415	4685314,005	215	7578002,121	4685345,547	265	7578249,527	4685203,148
166	7577806,176	4685315,243	216	7578005,836	4685344,412	266	7578248,316	4685206,704
167	7577809,939	4685316,482	217	7578009,553	4685343,276	267	7578247,105	4685210,256
168	7577813,704	4685317,723	218	7578013,269	4685342,14	268	7578245,979	4685213,561
169	7577817,464	4685318,96	219	7578016,831	4685341,052	269	7578244,749	4685216,635
170	7577821,533	4685320,3	220	7578020,353	4685340,097	270	7578243,379	4685219,739
171	7577825,688	4685321,379	221	7578024,041	4685339,16	271	7578241,902	4685222,786
172	7577829,527	4685322,374	222	7578027,811	4685338,203	272	7578240,322	4685225,775
173	7577833,37	4685323,372	223	7578031,579	4685337,246	273	7578239,325	4685227,511
174	7577837,212	4685324,37	224	7578044,038	4685334,01	274	7578237,521	4685221,96
175	7577841,056	4685325,367	225	7578067,323	4685327,962	275	7578218,902	4685196,333
176	7577844,896	4685326,363	226	7578075,718	4685339,517	276	7578193,275	4685177,714
177	7577848,709	4685327,353	227	7578101,345	4685358,136	277	7578163,148	4685167,925
178	7577852,514	4685328,366	228	7578131,471	4685367,925	278	7578131,471	4685167,925
179	7577856,35	4685329,387	229	7578163,148	4685367,925	279	7578101,345	4685177,714
180	7577860,183	4685330,406	230	7578193,275	4685358,136	280	7578075,718	4685196,333
181	7577864,017	4685331,426	231	7578218,902	4685339,517	281	7578057,098	4685221,96
182	7577867,853	4685332,447	232	7578237,521	4685313,89	282	7578047,31	4685252,087
183	7577871,686	4685333,466	233	7578247,31	4685283,764	283	7578047,31	4685283,764
184	7577875,663	4685334,524	234	7578247,31	4685267,881	284	7578051,565	4685296,861
185	7577879,68	4685335,467	235	7578252,377	4685262,819	285	7578051,565	4685296,861
186	7577883,549	4685336,374	236	7578255,38	4685259,508	286	7578012,715	4685308,251
187	7577887,42	4685337,283	237	7578258,383	4685255,952	287	7578008,294	4685309,005
188	7577891,291	4685338,191	238	7578261,232	4685252,053	288	7578004,15	4685310,045
189	7577895,164	4685339,1	239	7578263,709	4685248,113	289	7578000,378	4685310,991
190	7577899,033	4685340,008	240	7578265,958	4685244,238	290	7577996,607	4685311,936
191	7577902,921	4685340,92	241	7578268,07	4685240,285	291	7577992,836	4685312,883
192	7577906,812	4685341,819	242	7578270,04	4685236,26	292	7577989,062	4685313,83
193	7577910,69	4685342,715	243	7578271,868	4685232,169	293	7577985,293	4685314,776
194	7577914,562	4685343,609	244	7578273,551	4685228,014	294	7577980,693	4685315,93
195	7577918,439	4685344,506	245	7578275,203	4685223,485	295	7577976,915	4685317,599
196	7577922,312	4685345,4	246	7578276,25	4685219,331	296	7577974,047	4685318,719
197	7577926,187	4685346,295	247	7578277,169	4685215,68	297	7577971,11	4685319,72
198	7577929,823	4685347,136	248	7578277,788	4685213,008	298	7577968,11	4685320,597
199	7577933,658	4685348,222	249	7578286,492	4685209,977	299	7577965,054	4685321,348
200	7577937,98	4685349,249	250	7578309,163	4685199,844	300	7577961,943	4685321,969

N	X	Y	N	X	Y	N	X	Y
301	7577959,228	4685322,388	351	7577775,921	4685267,401	401	7577583,668	4685266,73
302	7577956,496	4685322,444	352	7577772,152	4685266,187	402	7577580,279	4685267,15
303	7577953,305	4685322,372	353	7577768,381	4685264,973	403	7577576,882	4685267,484
304	7577950,111	4685322,163	354	7577764,61	4685263,758	404	7577573,351	4685267,742
305	7577946,919	4685321,815	355	7577760,835	4685262,543	405	7577569,812	4685268,002
306	7577943,737	4685321,33	356	7577757,067	4685261,329	406	7577566,397	4685268,168
307	7577940,57	4685320,706	357	7577753,252	4685260,1	407	7577562,975	4685268,247
308	7577937,73	4685320,019	358	7577749,423	4685258,907	408	7577559,648	4685268,241
309	7577934,495	4685318,864	359	7577745,644	4685257,727	409	7577556,325	4685268,086
310	7577930,762	4685317,531	360	7577741,862	4685256,546	410	7577552,906	4685267,84
311	7577927,028	4685316,198	361	7577738,078	4685255,366	411	7577549,497	4685267,509
312	7577923,297	4685314,866	362	7577734,295	4685254,186	412	7577546,168	4685267,101
313	7577919,563	4685313,533	363	7577730,515	4685253,006	413	7577542,496	4685266,502
314	7577915,833	4685312,201	364	7577726,642	4685251,797	414	7577538,628	4685265,872
315	7577912,142	4685310,883	365	7577722,604	4685250,62	415	7577534,76	4685265,24
316	7577908,462	4685309,532	366	7577718,471	4685249,557	416	7577530,89	4685264,609
317	7577904,739	4685308,165	367	7577714,306	4685248,625	417	7577527,021	4685263,978
318	7577901,02	4685306,799	368	7577710,196	4685247,844	418	7577523,155	4685263,347
319	7577897,297	4685305,431	369	7577706,152	4685247,141	419	7577519,159	4685262,696
320	7577893,576	4685304,065	370	7577702,015	4685246,493	420	7577515,154	4685262,146
321	7577889,853	4685302,698	371	7577697,783	4685245,966	421	7577511,268	4685261,613
322	7577885,759	4685301,195	372	7577693,532	4685245,574	422	7577507,386	4685261,081
323	7577881,558	4685300,02	373	7577689,282	4685245,318	423	7577503,506	4685260,548
324	7577877,738	4685298,952	374	7577685,025	4685245,186	424	7577499,62	4685260,015
325	7577873,921	4685297,885	375	7577680,75	4685245,191	425	7577495,741	4685259,483
326	7577870,102	4685296,817	376	7577676,475	4685245,331	426	7577491,655	4685258,923
327	7577866,281	4685295,75	377	7577672,187	4685245,61	427	7577487,181	4685258,492
328	7577862,465	4685294,682	378	7577667,897	4685246,039	428	7577482,579	4685258,34
329	7577858,764	4685293,648	379	7577663,636	4685246,617	429	7577477,982	4685258,475
330	7577855,095	4685292,523	380	7577659,411	4685247,327	430	7577473,474	4685258,892
331	7577851,305	4685291,361	381	7577655,208	4685248,173	431	7577469,063	4685259,517
332	7577847,517	4685290,2	382	7577650,976	4685249,166	432	7577464,618	4685260,371
333	7577843,73	4685289,038	383	7577647,161	4685250,238	433	7577460,166	4685261,518
334	7577839,942	4685287,876	384	7577643,552	4685251,253	434	7577455,791	4685262,945
335	7577836,149	4685286,715	385	7577639,945	4685252,267	435	7577451,525	4685264,637
336	7577832,334	4685285,545	386	7577636,339	4685253,282	436	7577447,363	4685266,582
337	7577828,509	4685284,397	387	7577632,734	4685254,294	437	7577443,316	4685268,793
338	7577824,711	4685283,259	388	7577629,125	4685255,309	438	7577439,412	4685271,255
339	7577820,917	4685282,121	389	7577625,513	4685256,325	439	7577435,659	4685273,963
340	7577817,121	4685280,983	390	7577621,902	4685257,345	440	7577432,078	4685276,917
341	7577813,323	4685279,845	391	7577618,3	4685258,362	441	7577428,7	4685280,091
342	7577809,528	4685278,707	392	7577614,691	4685259,381	442	7577425,531	4685283,465
343	7577805,923	4685277,626	393	7577611,084	4685260,399	443	7577422,577	4685287,034
344	7577802,363	4685276,402	394	7577607,479	4685261,418	444	7577420,064	4685290,49
345	7577798,612	4685275,114	395	7577603,876	4685262,434	445	7577417,786	4685293,56
346	7577794,868	4685273,828	396	7577600,412	4685263,413	446	7577415,478	4685296,67
347	7577791,121	4685272,54	397	7577597,123	4685264,236	447	7577413,171	4685299,779
348	7577787,369	4685271,252	398	7577593,792	4685264,981	448	7577410,866	4685302,886
349	7577783,625	4685269,965	399	7577590,441	4685265,644	449	7577408,559	4685305,996
350	7577779,785	4685268,645	400	7577587,061	4685266,224	450	7577406,252	4685309,105

N	X	Y	N	X	Y	N	X	Y
451	7577403,819	4685312,385	481	7577340,68	4685390,252	511	7577236,413	4685438,796
452	7577401,291	4685316,115	482	7577337,202	4685391,579	512	7577233,835	4685441,374
453	7577399,189	4685319,87	483	7577333,524	4685392,983	513	7577231,292	4685443,747
454	7577397,295	4685323,251	484	7577329,847	4685394,386	514	7577228,538	4685446,149
455	7577395,401	4685326,635	485	7577326,167	4685395,792	515	7577225,657	4685448,658
456	7577393,508	4685330,017	486	7577322,491	4685397,195	516	7577222,772	4685451,173
457	7577391,614	4685333,398	487	7577318,809	4685398,601	517	7577220,111	4685453,491
458	7577389,72	4685336,783	488	7577315,558	4685399,841	518	7577217,583	4685455,445
459	7577388,005	4685339,846	489	7577312,725	4685400,637	519	7577204,261	4685465,842
460	7577386,177	4685342,615	490	7577309,032	4685401,698	520	7577192,913	4685474,7
461	7577384,036	4685345,616	491	7577305,367	4685402,752	521	7577178,979	4685464,576
462	7577381,789	4685348,765	492	7577301,704	4685403,806	522	7577148,852	4685454,787
463	7577379,543	4685351,913	493	7577297,995	4685404,872	523	7577117,175	4685454,787
464	7577377,296	4685355,062	494	7577294,297	4685405,975	524	7577087,049	4685464,576
465	7577375,051	4685358,208	495	7577290,642	4685407,065	525	7577061,421	4685483,195
466	7577372,803	4685361,358	496	7577286,989	4685408,154	526	7577042,802	4685508,822
467	7577370,397	4685364,731	497	7577283,34	4685409,242	527	7577033,014	4685538,949
468	7577368,627	4685367,525	498	7577279,541	4685410,375	528	7577033,014	4685570,625
469	7577367,014	4685369,844	499	7577275,738	4685411,636	529	7577042,802	4685600,752
470	7577365,3	4685372,096	500	7577271,914	4685413,114	530	7577061,421	4685626,379
471	7577363,487	4685374,277	501	7577268,171	4685414,777	531	7577087,049	4685644,998
472	7577361,578	4685376,383	502	7577264,518	4685416,62	532	7577117,175	4685654,787
473	7577359,578	4685378,407	503	7577261,122	4685418,549	533	7577148,852	4685654,787
474	7577357,637	4685380,21	504	7577257,752	4685420,522	534	7577178,979	4685644,998
475	7577355,552	4685381,844	505	7577254,327	4685422,76	535	7577204,606	4685626,379
476	7577353,232	4685383,505	506	7577251,019	4685425,162	536	7577223,225	4685600,752
477	7577350,842	4685385,068	507	7577247,828	4685427,726	537	7577233,014	4685570,625
478	7577348,388	4685386,526	508	7577244,729	4685430,48	538	7577233,014	4685538,949
479	7577345,873	4685387,877	509	7577241,818	4685433,391	539	7577223,225	4685508,822
480	7577343,301	4685389,12	510	7577239,117	4685436,091			

Планскиот опфат е опфатен во рамките на Просторниот План на Република Македонија за кои се изработени Услови за планирање на просторот со тех. бр. Y06622 од Април 2022 изработени од Агенцијата за планирање на просторот за кои е издадено и Решение за услови за планирање на просторот со арх. бр. УП 1-15 744/2022 од 04.05.2022 година од Министерството за животна средина и просторно планирање.

Условите за планирање претставуваат влезни параметри и насоки при планирањето на просторот и поставување на плански концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот обработени согласно Просторниот план на Република Македонија.

Просторниот план како највисок стратешки, долгорочен, интегрален и развоен документ донесен е за цел утврдување на рамномерен и одржлив просторен развој на државата, определување на намената и уредување и користење на просторот. Имајќи ја предвид важноста на Просторниот план, со донесувањето на Планот се донесе и закон за спроведување на Просторниот план на Република Македонија („Сл. Весник на РМ” бр. 39/04).

Спроведувањето на планот значи задолжително усогласување на соодветните стратегии, основи, други развојни програми и сите видови на планови од пониско ниво со Просторниот план. Изработена е студија за оправданост за изработка на урбанистички план како дел од планската програма. Студијата за оправданост се изработува за да обезбеди објективно и информативно одлучување за отпочнување на постапка за донесување на урбанистички план, од аспект на просторна, еколошка, финансиска и економска оправданост на градежниот зафат за чиешто градење е потребен урбанистички план.

Предметниот локалитет за изработка на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW во КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане не е опфатен со урбанистички план и се наоѓа вон плански опфат. За овој дел не постои претходно донесена урбанистичка документација.

Планираната локација, односно планскиот опфат за изградба на ветерниот парк М'гленце се наоѓа во општината Старо Нагоричане, на границата на катастарската општина М'гленце и катастарска општина Малотино.

Дел од локацијата е до самата граница со Република Србија. Планскиот опфат се простира на повеќе катастарски парцели. Надморската висина се движи во границите од 1100-1300 метри. Границите на плански опфат се движат по дадената планска линија која ги прати презентираните катастарски парцели од КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане.

Основна цел на урбанистичкиот план е да се изврши планско, програмско и нормативно усогласување на опфатот и постојните плански документации од повиско ниво. Цел на изработувањето на документацијата е формирање на градежни парцели за поставување на Ветерни електрани за производство на електрична енергија од обновливи извори.

Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане ќе се изработи за утврдениот плански опфат, дефиниран со линија и прекршочни точки, во рамки на кој ќе се формират градежни парцели на земјиште кое дел е во приватна сопственост и дел е сопственост на РСМ. Основната класа на намена е усогласена со Условите за планирање на просторот, а согласно Просторниот план на Република Македонија. Класата на намени е усогласена според Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ" бр. 225/20, 219/21 и 104/22) и тоа:

Група на класа на намена: Г - РУДАРСТВО, ЕНЕРГЕТИКА, ИНДУСТРИЈА

Класа на намена: Г3 - Индустрија на финални производи, сервисни услуги и производство на енергија од обновливи извори,

Поединечна намена: Г3.7 - Ветерни електрани, концентрациони сончеви електрани, мали хидроцентарли, електарни на биогориво.

Во текот на изработка на урбанистичкиот план може да се јави потреба од други класи на намени во рамките на планскиот опфат кои ќе бидат употребени.

Комплементарни и компатибилни намени, ќе бидат утврдени во самиот урбанистички план согласно Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ" бр. 225/20, 219/21 и 104/22).

Според автопатска и магистрална мрежа на просторниот план, релевантни патни правци околу дадениот опфат се автопат А2 - (Граница со Бугарија - ГП Деве Баир - Крива Паланка - Страцин - Романовце -Куманово -

Миладиновце - обиколница Скопје - Тетово - Гостивар - Кичево - Требениште - Струга - граница со Албанија - ГП Ќафасан), и регионални патни правци Р1207 - (Младо Нагоричане врска со А2-граница со СЦГ, ГП Пелинце) и Р2244 - врска со Р1207 - Жегљане - Рамно-гр. со Р. Србија.

При планирање да се почитува законот за јавни патишта. Локацијата за изградба на градби за производство на електрична енергија од обновливи извори (ветерни електрани) со капацитет над 10 MW во КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане нема конфликт со постојните и планирани радиокомуникациски и кабелски електронско комуникациски мрежи.

Начинот на употребата на земјиштето во рамките на планскиот опфат за Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW во КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане е условена од создадените вредности и чинители кои ја синтетизираат состојбата. Тука пред се, се мисли на чинителите од демографски стопански, економски и сообраќаен аспект. Со добрата сообраќајна врска, демографскиот раст и развој, економскиот раст на производството, се развива малото стопанство и потребата од изградба на нови и проширување на постојните капацитети, како и создавање услови за планирање на организирани простори на градба кои ќе бидат реализирани од страна на корисниците на земјиштето. Ова условува потреба од нови опфати со вакви содржини кои го детерминираат начинот на употребата на земјиштето во рамките на планскиот опфат.

Со искористувањето на електрична енергија преку поставување на ветерни електрани ќе се воведе стабилност во снабдувањето со електрична енергија, пред се во индустријата што ќе доведе до економски развој на сите региони во Република Северна Македонија. Производството на електрична енергија ќе придонесе за сигурност во снабдувањето, ќе донесе дополнителен извор на енергија и можност за раст на индустријата во одредени области. Исто така, ќе донесе и нови инвестиции кои се поволни за државата. Можноста за изградба на ветерни електрани и во преостанатите соседни земји може да придонесе за економски бенефит на целиот регион.

Во рамките на планскиот опфат нема објекти со намена домување, а со тоа нема жители на Општина Старо Нагоричане во овој дел.

Во планскиот опфат е инвентаризиран неизграден простор, кој со својата планирана основна намена носи силен инпут на економијата на Општина Старо Нагоричане

Според добиените податоци и информации Министерство за култура и Управата за заштита на културно наследство немаат доставено податоци и информации за дадениот плански опфат.

Според инвентаризацијата на дадениот опфат постои неуредено ниско зеленило.

Од побараните податоци и информации од надлежна институција за дадениот плански опфат нема добиено информација за постојни водоводни и канализациони инсталации.

Според добиените податоци и информации од ЕВН - Скопје и МЕПСО - Скопје, на дадениот плански опфат нема постоечки инсталации.

Сообраќајниот пристап до планскиот опфат е од постоечки локален пат и во непосредна близина нема евидентиран државен пат.

Од надлежните институции Телеком, А1 и АЕК се побарани податоци и информации за постоечка инсталација и во одговорите стои дека на предметниот плански опфат нема постоечки инсталации од телекомуникациски инфраструктури.

Од АД Национални енергетски ресурси Скопје, се побарани податоци и информации за постоење на гасоводна мрежа.

Планските документи се прилагодуваат на новите развојни интереси и иницијативи, а тоа особено се однесува на атрактивните простори за развој, подобрување на социо-економската состојба, можност за нови вработувања, можност за уредување на просторот со потребната инфраструктура, а сето тоа се управува согласно Стратегијата за одржлив развој и издадените Услови за планирање на Просторот, што претставува законска обврска на општината за спроведување и примена на веќе донесените плански документи, како што е Просторниот план на Република Македонија.

1.1 Цели на заштита на животната средина

Заштитата на животната средина подразбира множество на различни постапки и мерки кои го спречуваат загрозувањето на животната средина. Под заштита на животната средина се подразбира не само заштита на човекот туку и заштита на билната вегетација и животинскиот свет. Целите на заштитата на животната средина се заштита на здравјето на луѓето, квалитетот на екосистемите, заштита на растителниот и животинскиот свет и културни добра чиј творец е човекот, зачувување на рамнотежата и еколошката стабилност на природата, рационално и адекватно користење на природните ресурси.

Декларацијата за животната средина е донесена на Светската конференција на Обединетите држави во 1972 година. Стокхолмската конференција за човековата средина, одржана 1972 година ја разбудила свеста и го означила почетокот на еколошката ера и истовремено ја иницирала Париската конвенција на Претседатели на Држави и Влади на земјите од Европската економска заедница, одржана истата година. Во усвоената декларација како основна цел на еколошкиот развој се наведува смалување на ризикот во поглед на условите на живот, подобрување на квалитетот на живеење и да се во остварување на овие цели посебно внимание обрати на заштитата на животната средина. Според тоа, Европското законодавство кое го има усвоено Советот на Европските економски заедници се нагласи гаранцијата на правото на секој граѓанин на чиста и здрава животна средина.

Во текот на 1992 година во сила стапи Базелската Конвенција, чија што цел е смалување на супстанциите одредени како опасен отпад. Во Мај 2004 година стапи во сила и Стокхолмската конвенција за перзистентни

органски загадувачи, со кои ги дефинира 12 екстремно отровни органски загадувачи, барајќи нивна редукција или нивно целосно елиминирање.

Меѓународната правна заштита на животната средина се сведува во најголем дел на меѓународно - правна акција против загадувањето. Сепак, меѓународната регулатива во областа на животната средина сеуште не достигнала на ниво кој би овозможил мирен живот на сите живи суштества на нашата планета. Се донесуваат разни протоколи, конвенции, декларации и др.

Република Македонија, во рамките на евроинтеграциските процеси во животната средина има потпишано голем број на меѓународни конвенции, билатерални договори и протоколи и кои заедно со националните прописи ја сочинуваат правната рамка која го уредуваат управувањето со медиумите на животната средина. Во процесот на апркосимацијата на ЕУ законодавство од областа на животната средина преку транспонирање на ЕУ законодавството Република Македонија ги има донесено следните закони:

- Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ" бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) и („Сл. Весник на РСМ" бр. 89/22 и 171/22);
- Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ" бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11, 100/12, 163/13, 10/15 и 146/15);
- Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РСМ" бр. 31/20 и 216/21);
- Закон за заштита од бучавата во животната средина („Сл. Весник на РМ" бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);
- Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ" бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 164/15, 63/16 и 113/18) и („Сл. Весник на РСМ" бр. 121/21) и др.

Процесот на усогласување со законодавството на ЕУ и во сегашно време е во тек, посебно во техничките барања дадени во анексите на ЕУ Директивите. Листата на релевантни закони и релевантни ЕУ Директиви и меѓународни договори се дадени во точката 11 од овој Извештај. Сите обврски што произлегуваат од овие законски и национални стратешки документи, беа анализирани и земени во предвид при дефинирање на основните цели за заштита на животната средина во планскиот опфат при изготвување на овој Извештај.

Како генерални цели утврдени по овие значајни основи се следните:

- Искористување на ветерната енергија - како чиста енергија, преку имплементирање на концептот почиста средина;
- Воспоставување на перманентен мониторинг на квалитетот на водата, почвата и воздухот;
- Збогатување на шумскиот фонд преку засадување на појас од соодветни дрвни растенија;
- Воспоставување на перманентна соработка во следењето на состојбите во областа на квалитетот на водата, почвата и другите медиуми во животната средина од страна на локалните и Републичките здраствени институции од аспект на сочувување на здравјето на населението;

- Вклучување на јавноста во процесот на мониторирање на состојбите и донесување на одлуки за медиумите во животната средина;
- Воспоставување на база на податоци за состојбата во секој медиум во животната средина по принципот (движечка сила-притисок-состојба на животната средина-влијание-одговор) на локално и регионално ниво.

Во овој процес се предлага поцелосно имплементирање на горе наведените цели преку реализирање систем на предлог мерки за заштита, одбегнување, намалување, неутрализирање или компензација на негативните влијанија од реализација на предвидените содржини согласно урбанистичкиот план. За таа цел во понатамошниот текст на содржината на овој документ се предлагаат:

⇒ Технички мерки кои треба да се превземат за време на спроведување на планот;

⇒ Препораки за подготвување, донесување и дополнување на плановите и програмите во рамките на спроведувањето на законските обврски во животната средина.

1.2 Специфични цели на Стратегиската оцена

Специфичните цели на Стратегиската оцена на животната средина се дефинирани согласно националната и меѓународна легислатива и се прикажани преку статусот на биолошка разновидност, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра, културното наследство и пределот:

- Заштита на животната средина со имплементација на планскиот документ;
- Подобрување на економските услови и зголемување на животниот стандард;
- Правилно управување со просторот заради одржување на постојаното ниво на флора и фауна;
- Подобрување на квалитетот на воздухот;
- Зачувување на квалитетот на водата;
- Интегрално управување со отпадот и негова селекција за зачувување на почвата, а со тоа и минимизирање на отпадот;
- Минимизирање на појавите од несреќи и хаварии;
- Зачувување на карактеристиките на пределот и животната средина.

Врска со други плански документи:

Просторен план на РМ

- Уважување на реалните фактори на развој;
- Превземање стимулативни мерки од страна на државните и други видови поддршка за програми на локалните заедници и стопанските актери;
- Воспоставување на пазарни принципи и формирање соодветна институционална рамка во која ќе можат да функционираат пазарните институции;

- Создавање на регионален диференциран амбиент за стопанисување со помош на соодветна политика.

Национален еколошки акционен план

- Да се овозможи интегрирање на политиката за заштита на животна средина во останатите секторски политики;
- Да се поттикнат индустријата, давателите на услуги и другите субјекти во областа на животната средина кон поголема одговорност за заштитата на животната средина;
- Да се дадат насоки за еколошки одржлив пристап;
- Да се зголеми степенот на исполнување на обврските од регионалните и глобалните договори во областа на животната средина.

Планскиот опфат е усогласен уште со:

Планскиот опфат е усогласен уште со:

- Национална стратегија за одржлив развој;
- Втор на ционален Еколошки Акционен План на РМ;
- Втор Национален извештај за климатски промени;
- Национална стратегија за апроксимација на животната средина;
- Стратегија за управување со податоци за животната средина, 2005;
- Стратегија и акционен план за имплементација на Архуската конвенција, 2005 и др.

Во подготовката на извештајот земени се предвид целите на заштита на животната средина одредени на национално и меѓународно ниво, а кои се релевантни за планскиот документ. Генералните цели за заштита на животната средина земени во предвид при подготовката на урбанистичкиот план, односно што се очекува да се постигнат со мерките за избегнување, ублажување и/или компензација на потенцијалните влијанија предложени во овој извештај:

- Зачувување, заштита, обновување и унапредување на квалитетот на животната средина;
- Заштита на квалитетот на амбиентниот воздух, избегнување, спречување или намалување на штетни емисии во воздухот;
- Избегнување и намалување на создадениот отпад, негово повторно искористување, отстранување на прифатлив начин;
- Рамномерен просторен развој, рационално уредување и користење на просторот;
- Рационално користење и заштита на земјоделското земјиште;
- Рационално и одржливо користење на природните ресурси;
- Користење на обновливи извори на енергија;
- Зачувување и заштита на растителниот и животинскиот биодиверзитет.

Урбанистичка планска документација како основна цел ги има зацртано насоките на идниот просторен развој, со создавање услови за планирање на организирани простори, дефинирање на оптимални решенија за организирање на основните функции преку анализа на постојната состојба

и создавање на основна концепција за планираните површини со конкретни просторни, сообраќајни и инфраструктурни решенија.

Со самата иницијатива за изработка на овој план се врши делумно истражување на просторот како и се определуваат активностите и организацијата на просторот. Неопходно е воспоставување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на норми и стандарди за градба.

Со изработка на овој план треба да се овозможат услови за градба на ваков комплекс, кој ќе овозможи услови за подобрување и развој на функционалноста и квалитет на градба. Максимално да се почитуваат условите за заштита на животната средина, при тоа од особена важност е респектирањето на природниот високовреден простор.

1.3 Употребена Методологија

При подготовката на Извештајот за стратегиска оцена се креираше методологија компатибилна на карактеристиките на просторот опфатен со планскиот документ, планската задача, достапните стратегии и документи.

Постапно се превзедоа следните чекори:

- Се направи првичен увид на сегашните состојби во животната средина во анализираниот плански опфат, неговата околина и пошироко;
- Се оствари средба со претставник на изработувачот на планскиот документ и се реализира разговор за целите на инвестиционите активности и содржини кои ќе бидат опфатени во просторот;
- Подетално се проучија содржините што се предвидени да се лоцираат во планскиот опфат, урбанистичкиот проект, намената и категоријата на земјиштето;
- Детално се разгледаа техничките решенија предвидени за реализација на проектната задача;
- Дефинирани се целите за заштита на животната средина утврдени во стратешките документи на локално, национално и меѓународно ниво;
- Се направи увид на постојната реализирана урбанистичка состојба на подрачјето дефинирано со планскиот опфат (бесправна градба, сообраќаен пристап и сл.);
- Согледување на можните негативни влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со планот;
- Надминување на негативните влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со планот;
- Надминување на евентуалните влијанија или нивно ублажување и за таа цел предлагање на превентивни и корективни мерки;
- Предлагање на систем на перманентен мониторинг на состојбите;
- Вклучување и запознавање на сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот.

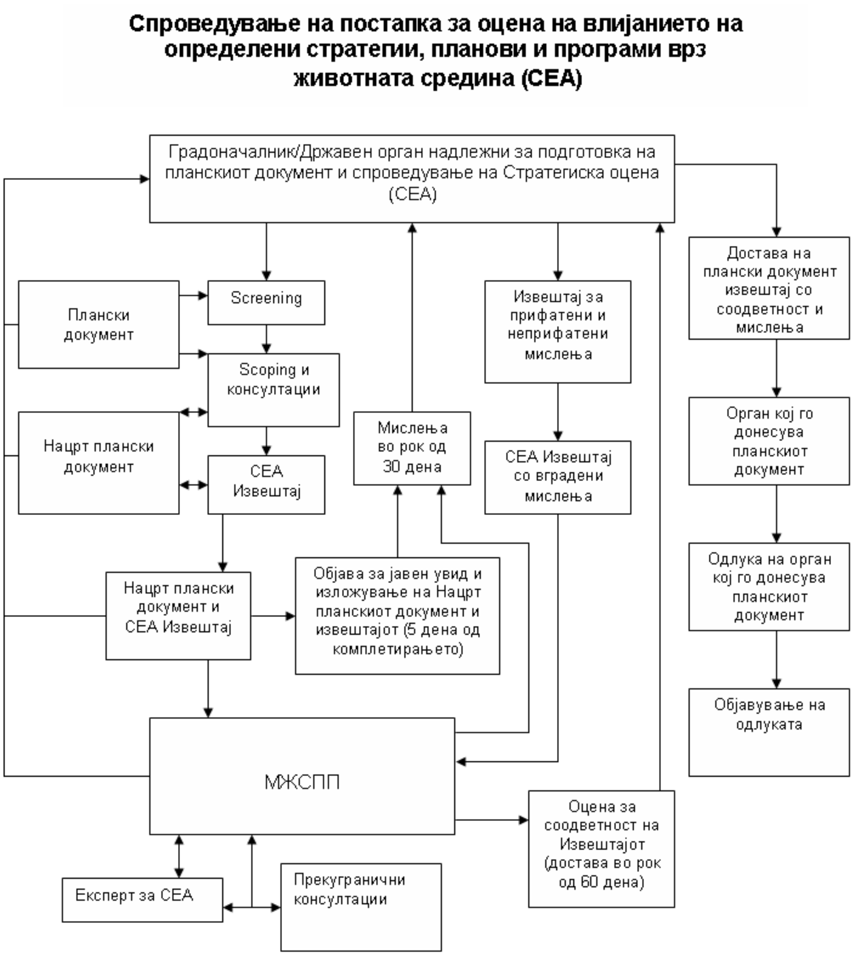

При изготвување на Извештајот користена е стручна литература од оваа област, ЕУ Директивите, национални стратешки документи, релевантната законска регулатива, меѓународни договори, просторни и урбанистички плански документи, катастарски скици и други документи релевантни за изработка на документот.

1.4 Законодавна рамка

Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина за Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане е изработена согласно постојната законска регулатива во животната средина и природата во Република Македонија:

Животна средина

Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ" бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) и („Сл. Весник на РСМ" бр. 89/22 и 171/22).

Стратегиска оцена на животната средина

1. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ" бр. 114/07);
2. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ" бр. 153/07);
3. Уредба за стратегиите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ" бр. 153/07 и 45/11);
4. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ" бр. 147/08 и 45/11);
5. Правилник за формата, содржината и образецот на Одлуката за спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена и на формуларите за потребата од спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена („Сл. Весник на РМ" бр. 122/11).

Заштита на природата

Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ" бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 63/16 и 113/18) и („Сл. Весник на РСМ" бр. 121/21).

Закон за квалитет на амбиентниот воздух

Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ" бр. 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15).

Закон за урбано зеленило („Сл. Весник на РМ" бр. 11/18 и 42/20).

Управување со отпад

Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РСМ" бр. 31/20 и 216/21).

Заштита од бучава

Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ" бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15).

Закон за води

Закон за води („Сл. Весник на РМ" бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16) и („Сл. Весник на РСМ" бр. 151/21).

Национална стратегија за управување со отпад (2008-2020)
Национален план за управување со отпад (2009-2015)

Закон за заштита и спасување
Закон за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ" бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18).

Просторно планирање
Просторен план на Република Македонија („Сл. Весник на РМ" бр. 39/04).

Закон за просторно и урбанистичко планирање
Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ" бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18) и („Сл. Весник на РСМ" бр. 32/20).

Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ" бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18) и („Сл. Весник на РСМ" бр. 225/20, 219/21 и 104/22).
Правилник за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови („Сл. Весник на РМ" бр. 142/15).

1.5 Институционална рамка

Законот за органи на управата ги дефинира одговорностите на Министерството за животна средина и просторно планирање, како што следи:

- Подготовка на решение во оние случаи во кои не се согласува со одлуката за спроведување, односно неспроведување на СОВЖС или со определениот обем на СОВЖС во одлуката;
- Подготовка на решение за соодветноста на извештајот на СОВЖС за планскиот документ, и;
- Воспоставување и ажурирање на листата на експерти за СОВЖС.

Органи на државната управа/единиците на локална самоуправа кои ги подготвуваат - усвојуваат планските документи имаат обврска за:

- Подготовка на извештајот за СОВЖС;
- Објавување на информации за отпочнувањето на подготвувањето на планските документи и за учество на јавноста во процесот на консултации;
- Објавување на информации за нацрт планскиот документ кој се подготвува и за предлог извештајот за СОВЖС;
- Подготовка на извештајот од консултацијата со јавноста врз основа на добиените коментари и мислења од јавните консултации;
- Комплетирање на извештајот за СОВЖС и на планските документи со добиени мислења и коментари, и
- Мониторинг на влијанијата од имплементацијата на планскиот документ и во случај на негативни ефекти и информирање на МЖСПП.

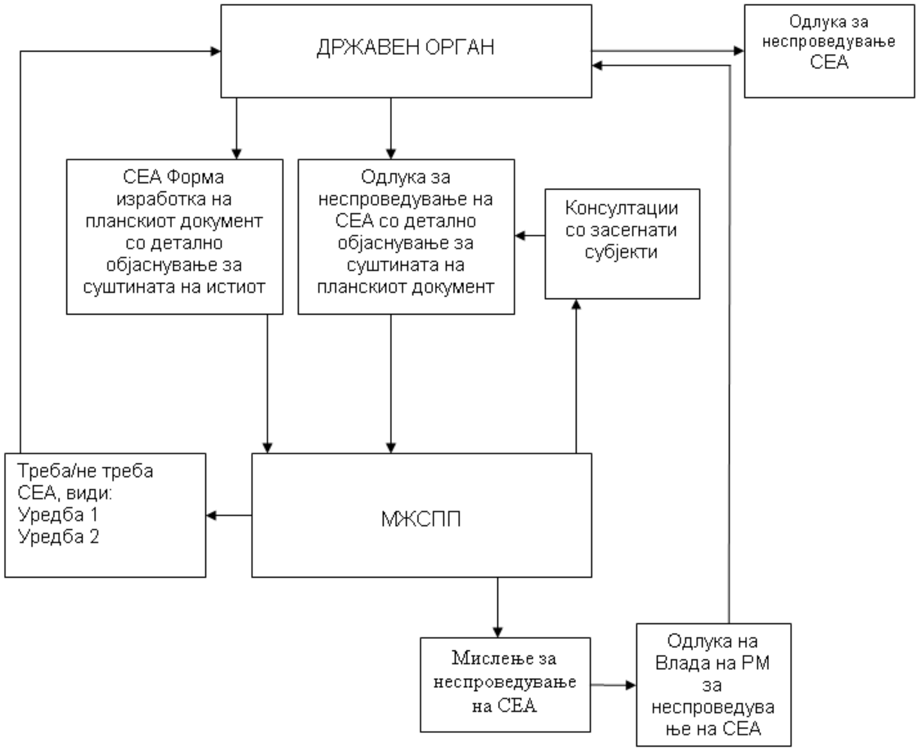

Министерството за надворешни работи е одговорно за спроведување на прекугранични консултации за СОВЖС во однос на доставување на известување до соседната држава која може да биде засегната од подготовката на планскиот документ или кога Република Македонија може да биде засегната од подготовка на плански документ во соседна држава.

Други министерства и државни институции со одредени надлежности на полето на заштита на животната средина се:

- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство;
- Министерство за транспорт и врски;
- Републички Завод за здравствена заштита;
- Министерство за здравство;
- Управа за хидрометеролошки работи;
- Единиците на локална самоуправа.

Значајна улога во процесот на донесување на законите во областа на животната средина има и Собраниската комисија за транспорт, врски и екологија.

1.6 Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина

Спроведувањето на Стратегиската оцена на животната средина е интерактивен процес кој треба да се спроведе паралелно со развојот на планот или програмата. Стратегиската оцена на животната средина е процес за да се осигура дека значителен ефект врз животната средина што произлегуваат од политики, планови и програми се идентификуваат,

оценуваат и намалуваат. Важен инструмент за да им се помогне во постигнување на одржлив развој и креирање на политиката е Стратегиската оцена на животната средина. Посебни бенефиции во Стратегиската оцена вклучуваат:

- Поддршка на одржливиот развој;
- Да се подобрат доказите како добра основа за стратешките одлуки;
- Да се консултираат сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот;
- Да се насочат на други процеси, како што се влијанието врз животната средина на оценките врз одделни развојни проекти.

Стратегиската оцена следејќи ги одредбите за содржината на овој Извештај, ги обработува следните содржини:

- Карактеристики на животната средина во областите кои би биле значително засегнати;
- Проблеми од областите кои се од посебно значење за животната средина;
- Целите на заштита на животната средина, одредени на национално или меѓународно ниво, кои се релевантни за планскиот документ и начинот на кој овие цели и сите аспекти на животната средина се земени во предвид за време на нивните подготовки;
- Веројатните значајни влијанија врз животната средина во целина, вклучително и врз биодиверзитетот, населението, здравјето на луѓето, флората, фауната, водата, воздухот, почвата, климатските фактори, културното наследство, пејсажот и материјалните придобивки. Овие влијанија вклучуваат секундарни, краткорочни, долгорочни, трајни и привремено позитивни и негативни ефекти;
- Резиме/краток преглед на причините на алтернативите, опис за тоа како е направена проценката, вклучувајќи ги сите потешкотии (како што се техничките недостатоци или недостигот на know-how) до кои се дошло при собирањето на потребните информации;
- Опис на предвидените мерки кои се однесуваат на мониторингот во согласност со законските обврски;
- Не-техничко резиме на информациите дадени во согласност со барањата наведени во претходните точки.

1.7 Резиме

Врз основа на спроведената Стратегиска оцена на животната средина за Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М’гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане, органот е должен да ги следи ефектите врз животната средина и здравјето на луѓето со цел во раната фаза да се согледаат евентуалните негативни

влијанија напоредно со изработката на планската документација пред да биде прифатлива за имплементација.

2. Преглед на Планскиот документ

2.1 Основи на Планскиот документ

Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење е план кој се изработува согласно Просторниот план на Република Северна Македонија и служи за негово спроведување и разработка, а се донесува за подрачја и градби од државно значење кои не се опфатени и не може да се уредуваат со урбанистичките планови од локално значење и се изработува согласно член 17 од Законот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ“ бр. 32/20) и согласно член 47, став (3) точка 6 алинеа 5 од Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ“ бр. 225/20, 219/21 и 104/22). Врз основа на член 30, став 2 од Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ“ бр. 225/20, 219/21 и 104/22) врз основа на планската програма и документационата основа се изработува работната верзија на урбанистички план за подрачја и градби од државно значење, за која правните лица од членот 47 став (1) од овој закон и општините на чија што територија се простира планскиот опфат на овој план, задолжително доставуваат мислење по однос на планските решенија што се во врска со нивните надлежности, при што врз основа на мислењата се изработува предлог на урбанистички план за подрачја и градби од државно значење.

Планскиот период на урбанистичкиот план за подрачја и градби од државно значење изнесува десет години, односно од 2022 до 2032 година. Доколку не е донесен нов урбанистички план и по изминувањето на планскиот период, урбанистичкиот план е на сила до донесување на нов урбанистички план. Изработката на овој Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW во КО М’гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане е во согласност со член 47 од Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ” бр. 225/20, 219/21 и 104/22), став (2) точка 2 се донесува за подрачја на енергетски комплекси од државно значење, став (3), точка 6 се донесува за градби од државно значење како енергетски градби - електрични централи со инсталирана сила од 10 MW и повеќе.

Реализацијата на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW во КО М’гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане ќе биде во функција на одржливиот економски развој преку примена на нови технологии за производство на енергија од обновливи извори.

Зголемувањето на увозот на електрична енергија во последниве години ја потенцира важноста на изградбата на нови извори. Изградбата на електраната со користење на ветерот, ќе даде придонес во зголемување на учеството на обновливите извори на енергија.

Изградбата на објектите за производство на електрична енергија преку користење на ветерна енергија, како обновлив ресурс, во подрачјето ќе

допринесе за подобрување на енергетската покриеност на потрошувачите во согласност со принципите на еколошко искористување на ресурсите. Искористувањето на ветерната енергија како алтернативен извор претставува една од современите енергетски технологии, која нуди брзо и долгорочно намалување на дефицитот на електрична енергија. Со изработката на овој план ќе се предизвикаат позитивни ефекти врз целото непосредно опкружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот.

Електраната за производство на електрична енергија нема конфликт со постојните и планирани енергетски водови.

2.2 Плански опфат

2.2.1 Географска и геодетска местоположба

Планскиот опфат на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М’гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане, се наоѓа во северниот дел од Општина Старо Нагоричне во близина со границата со Република Србија. Поголемиот дел од планскиот опфат е распостран во катастарска општина М’гленце, Општина Старо Нагоричане и помал дел во катастарска општина Малотино. Предметното подрачје не е во опфат на урбанистички план, општ акт или било каква урбанистичка документација донесена од страна на Општината.

Слика 2. Локација на ветерен парк на 1100-1300 мнв

Планираната локација, односно планскиот опфат за изградба на ветерниот парк М’гленце се наоѓа во општината Старо Нагоричане, на

границата на катастарската општина М’гленце и катастарска општина Малотино, Општина Старо Нагоричане.

Прелиминарниот плански опфат одобрен со планската програма за изработка на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW во КО М’гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане (постапка во информацискиот систем е-урбанизам број 44012) изнесува 10.2 ха, додека планскиот опфат за предметниот Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW во КО М’гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане изнесува 14.11 ха, согласно член 21, став 4, доколку се работи за нов плански опфат без историја на планирање или за кој нема план од повисоко ниво или нема донесени соседни планови што ја дефинираат границата или се работи за проширување на постоен плански опфат, во планската програма се исцртува прелиминарна или приближна граница на планскиот опфат што се уточнува во фазата на нацрт план.

Изградбата на градби за производство на електрична енергија од обновливи извори (ветерни електрани) во КО М’гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане ќе биде во функција на зголемување на производството на електрична енергија од обновливи ресурси што кореспондира со основните определби на Просторниот план на Р. Македонија за одржлив развој.

Предвидениот опфат за изградба на ветерни електрани каде ќе се користи ветерот, како обновлив ресурс за производство на електрична енергија, се наоѓа во подрачје кое е сиромашно со вода, ќе допринесе за подобрување на енергетската покриеност на регионот во согласност со принципите на еколошко и одржливо искористување на природните ресурси.

Локацијата за изградба на градби за производство на електрична енергија од обновливи извори (ветерни електрани) со капацитет над 10 MW во КО М’гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане нема конфликт со постојните и планирани енергетски водови.

Градбата на ветерни електрани ги подобрува перформансите на електроенергетската мрежа, го намалува увозот на електрична енергија и емисиите на стакленички гасови.

Изградбата ќе овозможи поефикасно снабдување на населбите со електрична енергија што е осбено значајно за оние што немаат соодветно, односно квалитетно снабдување. Преку воведување на алтернативни извори на енергија се овозможува заштеда на необновливи извори на енергија што е еден од основните приоритети во одржливиот развој.

Од приложените карти е презентирано пошироркото и потесното опкружување на планскиот опфат. Теренот е на планскиот опфат е во континуиран пад по целата должина.

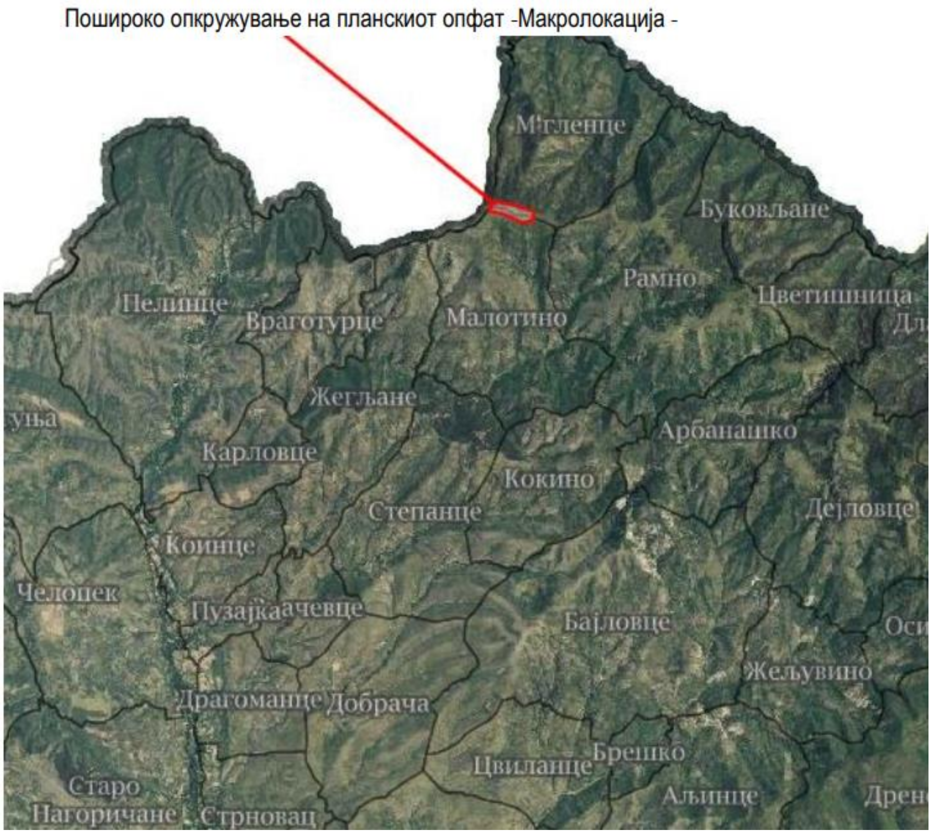

Слика 3. Пошироко опкружување на планскиот опфат - Макролокација

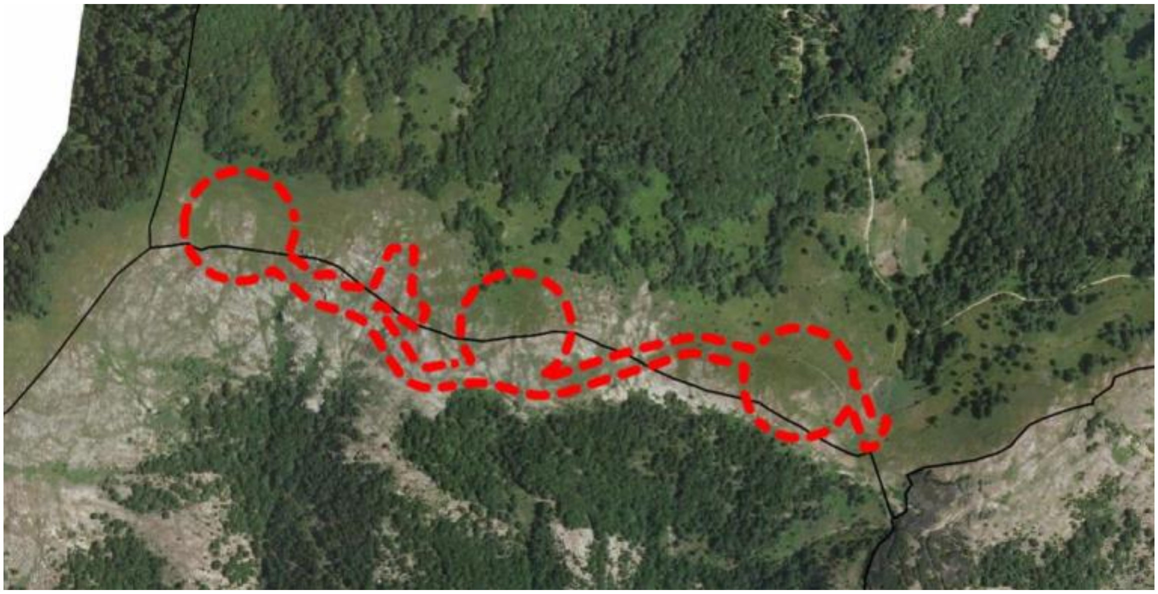

Слика 4. Потесно опкружување на планскиот опфат - Микролокација

Пристапот до планскит опфат за Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW во КО М'гленце и КО Малотино,

Општина Старо Нагоричане е обезбеден од постоен некатегоризиран пристапен пат.

Слика 5. Некатегоризиран пристапен пат

Границите на планскиот опфат ги опфаќаат катастараски парцели од КО М’гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане и тоа:

Катастарска општина	Број на имотен лист	Број на парцела		Катастарска			Површина		
		Основен	Дел	Култура		Класа	х	а	м2
17063	62	1714	0	зз	л	8			136.38
17063	123	1717	0	зз	л	8			486.77
17063	62	1720	0		ЛИВАДА	8			2653.46
17063	32	1721	0	зз	л	8			439.03
17063	137	1722	0		ЛИВАДА	8			4011.89
17063	20	1723	0	зз	л	8			3436.28
17063	166	1724	0	зз	л	8			1628.79
17063	137	1725	0		ЛИВАДА	8			2287.52
17063	78	1726	0		ЛИВАДА	8			2842.74
17063	20	1727	0		ЛИВАДА	8			6074.81
17063	105	1734	0	зз	пс	5			31.17

17063	27	1738	0	зз	пс	5			182.27
17063	100	1745	0		ШУМА	4			272.13
17063	67	1749	0	зз	л	8			396.74
17063	52	1750	0		ЛИВАДА	8			20.21
17061	112	18	0		ПАСИШТЕ	5			375.58
17063	20	1800	0	зз	пс	5			881.97
17063	141	1804	0	зз	пс	5			219.05
17063	20	1805	0	зз	пс	5			621.48
17063	100	1807	0		ПАСИШТЕ	5			5346.09
17063	20	1808	0	зз	л	8			829.72
17063	67	1809	0		ПАСИШТЕ	5			5.78
17063	36	1810	0		ПАСИШТЕ	5			1552.1
17063	105	1811	0	зз	пс	5			621.58
17063	166	1814	0	зз	пс	5			4434.26
17063	37	1815	0		ПАСИШТЕ	5			2535.09
17063	53	1816	0		ПАСИШТЕ	5			1380.63
17063	20	1817	0	зз	пс	5			1106.65
17063	134	1819	0		ПАСИШТЕ	5			675.24
17063	54	1821	0	зз	пс	5			816.66
17063	167	1822	0	зз	пс	5			4452.26
17063	110	1823	0	зз	пс	5			287.56
17063	168	1824	0	зз	пс	5			1319.26
17063	20	1825	0	зз	л	8			339.14
17063	20	1826	0	зз	пс	5			569.76
17063	112	1827	0		ПАСИШТЕ	5			201.04
17063	20	1828	0	зз	пс	5			695.85
17063	39	1829	0		ПАСИШТЕ	5			1330.31
17063	39	1830	0		ПАСИШТЕ	5			874.86
17063	20	1831	0		ПАСИШТЕ	5			378.87
17063	24	1834	0		ЛИВАДА	8			8510.36
17063	114	1835	0		ПАСИШТЕ	5			19.25

17063	28	1837	0		ЛИВАДА	8			**315.91**
17063	158	1838	0	зз	л	8			**1718.78**
17063	20	1839	0	зз	л	8			**1457.59**
17063	131	1840	0	зз	л	8			**7149.52**
17063	4	1841	0	гз	зпо	0			**294.27**
17063	113	1870	0	зз	л	8			**2925.24**
17063	113	1874	0		ЛИВАДА	8			**491.46**
17063	116	1875	0		ЛИВАДА	8			**89.26**
17063	116	1876	0		ЛИВАДА	8			**57.25**
17063	62	1877	0		ПАСИШТЕ	5			**1647.12**
17063	113	1878	0		ПАСИШТЕ	5			**1341.07**
17063	156	1879	0	зз	пс	5			**776.17**
17063	24	1880	0		ПАСИШТЕ	5			**672.19**
17063	115	1881	0		ПАСИШТЕ	5			**888.71**
17063	170	1882	0	зз	пс	5			**5175.98**
17061	24	19	0	зз	пс	5			**2871.5**
17061	1	24	0	зз	пс	7			**46960.03**
17061	185	34	0	зз	ш	5			**980.17**
					ВКУПНО				**141092.8**

Вкупната површина опфатена во рамките на опишаната граница на планскиот опфат за Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW во КО М’гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане изнесува (141092,8 $м^2$) 14,11 ха.

Плански опфат за изградба на комплекс од градби за производство на електрична енергија од алтернативни обновливи извори - ветерни електрани ги опфаќа м.в. Голема нива, м.в. Мечик, м.в. Вирови и м.в. Војводички преслап во КО М’гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане може да се опише и преку координатите на секоја прекршна точка, како што следи:

N	X	Y	N	X	Y	N	X	Y
1	7577218,745	4685502,656	51	7577384,155	4685404,012	101	7577497,551	4685300,173
2	7577228,286	4685497,828	52	7577387,084	4685400,752	102	7577501,414	4685300,859
3	7577228,286	4685497,828	53	7577389,86	4685397,379	103	7577505,276	4685301,544
4	7577228,286	4685497,828	54	7577392,477	4685393,904	104	7577509,133	4685302,228
5	7577228,286	4685497,828	55	7577394,934	4685390,331	105	7577513,764	4685303,051
6	7577228,286	4685497,828	56	7577397,227	4685386,665	106	7577518,49	4685303,144
7	7577230,609	4685496,383	57	7577398,966	4685383,599	107	7577522,44	4685303,223
8	7577233,893	4685494,055	58	7577400,91	4685380,927	108	7577526,388	4685303,301
9	7577236,929	4685491,902	59	7577403,184	4685377,801	109	7577530,333	4685303,38
10	7577239,967	4685489,749	60	7577405,462	4685374,67	110	7577534,283	4685303,459
11	7577243,113	4685487,518	61	7577407,737	4685371,542	111	7577538,23	4685303,537
12	7577247,674	4685484,095	62	7577410,014	4685368,412	112	7577541,683	4685303,605
13	7577250,877	4685480,91	63	7577412,289	4685365,284	113	7577543,983	4685303,879
14	7577253,584	4685478,217	64	7577414,575	4685362,142	114	7577554,43	4685309,315
15	7577256,297	4685475,52	65	7577416,87	4685358,968	115	7577543,781	4685323,972
16	7577258,542	4685473,286	66	7577419,133	4685355,792	116	7577533,993	4685354,098
17	7577260,575	4685471,731	67	7577421,378	4685352,643	117	7577533,993	4685385,775
18	7577263,43	4685470,073	68	7577423,623	4685349,493	118	7577543,781	4685415,902
19	7577266,825	4685468,1	69	7577425,869	4685346,342	119	7577562,401	4685441,529
20	7577270,226	4685466,124	70	7577428,112	4685343,194	120	7577588,028	4685460,148
21	7577272,141	4685465,011	71	7577430,358	4685340,044	121	7577618,154	4685469,937
22	7577272,868	4685464,874	72	7577432,654	4685336,823	122	7577649,831	4685469,937
23	7577274,934	4685464,618	73	7577434,916	4685333,53	123	7577679,958	4685460,148
24	7577276,943	4685464,497	74	7577437,102	4685330,288	124	7577705,585	4685441,529
25	7577278,888	4685464,506	75	7577439,262	4685327,084	125	7577724,204	4685415,902
26	7577280,922	4685464,648	76	7577441,423	4685323,88	126	7577733,993	4685385,775
27	7577282,842	4685464,847	77	7577443,585	4685320,675	127	7577733,993	4685354,098
28	7577284,529	4685465,134	78	7577445,746	4685317,469	128	7577724,204	4685323,972
29	7577286,136	4685465,518	79	7577447,907	4685314,265	129	7577705,585	4685298,345
30	7577287,655	4685465,989	80	7577449,964	4685311,216	130	7577681,155	4685280,596
31	7577294,773	4685468,736	81	7577451,428	4685309,212	131	7577681,99	4685280,539
32	7577302,492	4685462,534	82	7577452,932	4685307,404	132	7577685,139	4685280,424
33	7577305,724	4685459,939	83	7577454,546	4685305,693	133	7577688,269	4685280,41
34	7577308,96	4685457,341	84	7577456,184	4685304,161	134	7577691,398	4685280,51
35	7577312,187	4685454,748	85	7577457,857	4685302,84	135	7577694,546	4685280,71
36	7577315,003	4685452,487	86	7577459,718	4685301,61	136	7577697,69	4685281,011
37	7577317,913	4685450,622	87	7577461,737	4685300,451	137	7577700,676	4685281,392
38	7577321,267	4685448,471	88	7577463,815	4685299,425	138	7577703,491	4685281,929
39	7577324,619	4685446,321	89	7577465,952	4685298,532	139	7577706,411	4685282,671
40	7577326,147	4685445,342	90	7577468,13	4685297,775	140	7577709,437	4685283,545
41	7577339,199	4685443,475	91	7577470,329	4685297,161	141	7577712,43	4685284,514
42	7577374,389	4685440,678	92	7577472,555	4685296,689	142	7577715,546	4685285,633
43	7577407,378	4685513,901	93	7577474,555	4685296,394	143	7577719,286	4685286,969
44	7577407,378	4685513,901	94	7577476,324	4685296,333	144	7577723,022	4685288,303
45	7577450,784	4685513,958	95	7577478,322	4685296,488	145	7577726,753	4685289,635
46	7577444,645	4685437,189	96	7577480,517	4685296,801	146	7577730,485	4685290,968
47	7577472,023	4685399,395	97	7577482,658	4685297,248	147	7577734,218	4685292,301
48	7577456,25	4685365,707	98	7577485,505	4685298,036	148	7577737,953	4685293,635
49	7577388,336	4685410,863	99	7577489,83	4685298,803	149	7577741,887	4685295,039
50	7577379,534	4685408,73	100	7577493,693	4685299,489	150	7577745,877	4685296,274

N	X	Y	N	X	Y	N	X	Y
151	7577749,665	4685297,446	201	7577942,339	4685350,09	251	7578289,487	4685154,662
152	7577753,448	4685298,614	202	7577946,728	4685350,743	252	7578267,163	4685147,042
153	7577757,233	4685299,785	203	7577951,137	4685351,206	253	7578263,783	4685160,952
154	7577761,019	4685300,957	204	7577955,558	4685351,48	254	7578262,844	4685164,062
155	7577764,807	4685302,129	205	7577959,605	4685351,558	255	7578261,76	4685167,654
156	7577768,574	4685303,293	206	7577963,659	4685351,769	256	7578260,676	4685171,244
157	7577772,339	4685304,472	207	7577968,107	4685351,81	257	7578259,62	4685174,742
158	7577776,123	4685305,656	208	7577972,563	4685351,661	258	7578258,627	4685178,202
159	7577779,902	4685306,837	209	7577977,021	4685351,318	259	7578257,32	4685181,669
160	7577783,683	4685308,021	210	7577981,468	4685350,783	260	7578255,994	4685185,185
161	7577787,468	4685309,206	211	7577985,899	4685350,056	261	7578254,669	4685188,7
162	7577791,246	4685310,387	212	7577990,539	4685349,087	262	7578253,326	4685192,263
163	7577794,957	4685311,549	213	7577994,689	4685347,819	263	7578251,984	4685195,942
164	7577798,65	4685312,765	214	7577998,406	4685346,683	264	7578250,739	4685199,595
165	7577802,415	4685314,005	215	7578002,121	4685345,547	265	7578249,527	4685203,148
166	7577806,176	4685315,243	216	7578005,836	4685344,412	266	7578248,316	4685206,704
167	7577809,939	4685316,482	217	7578009,553	4685343,276	267	7578247,105	4685210,256
168	7577813,704	4685317,723	218	7578013,269	4685342,14	268	7578245,979	4685213,561
169	7577817,464	4685318,96	219	7578016,831	4685341,052	269	7578244,749	4685216,635
170	7577821,533	4685320,3	220	7578020,353	4685340,097	270	7578243,379	4685219,739
171	7577825,688	4685321,379	221	7578024,041	4685339,16	271	7578241,902	4685222,786
172	7577829,527	4685322,374	222	7578027,811	4685338,203	272	7578240,322	4685225,775
173	7577833,37	4685323,372	223	7578031,579	4685337,246	273	7578239,325	4685227,511
174	7577837,212	4685324,37	224	7578044,038	4685334,01	274	7578237,521	4685221,96
175	7577841,056	4685325,367	225	7578067,323	4685327,962	275	7578218,902	4685196,333
176	7577844,896	4685326,363	226	7578075,718	4685339,517	276	7578193,275	4685177,714
177	7577848,709	4685327,353	227	7578101,345	4685358,136	277	7578163,148	4685167,925
178	7577852,514	4685328,366	228	7578131,471	4685367,925	278	7578131,471	4685167,925
179	7577856,35	4685329,387	229	7578163,148	4685367,925	279	7578101,345	4685177,714
180	7577860,183	4685330,406	230	7578193,275	4685358,136	280	7578075,718	4685196,333
181	7577864,017	4685331,426	231	7578218,902	4685339,517	281	7578057,098	4685221,96
182	7577867,853	4685332,447	232	7578237,521	4685313,89	282	7578047,31	4685252,087
183	7577871,686	4685333,466	233	7578247,31	4685283,764	283	7578047,31	4685283,764
184	7577875,663	4685334,524	234	7578247,31	4685267,881	284	7578051,565	4685296,861
185	7577879,68	4685335,467	235	7578252,377	4685262,819	285	7578051,565	4685296,861
186	7577883,549	4685336,374	236	7578255,38	4685259,508	286	7578012,715	4685308,251
187	7577887,42	4685337,283	237	7578258,383	4685255,952	287	7578008,294	4685309,005
188	7577891,291	4685338,191	238	7578261,232	4685252,053	288	7578004,15	4685310,045
189	7577895,164	4685339,1	239	7578263,709	4685248,113	289	7578000,378	4685310,991
190	7577899,033	4685340,008	240	7578265,958	4685244,238	290	7577996,607	4685311,936
191	7577902,921	4685340,92	241	7578268,07	4685240,285	291	7577992,836	4685312,883
192	7577906,812	4685341,819	242	7578270,04	4685236,26	292	7577989,062	4685313,83
193	7577910,69	4685342,715	243	7578271,868	4685232,169	293	7577985,293	4685314,776
194	7577914,562	4685343,609	244	7578273,551	4685228,014	294	7577980,693	4685315,93
195	7577918,439	4685344,506	245	7578275,203	4685223,485	295	7577976,915	4685317,599
196	7577922,312	4685345,4	246	7578276,25	4685219,331	296	7577974,047	4685318,719
197	7577926,187	4685346,295	247	7578277,169	4685215,68	297	7577971,11	4685319,72
198	7577929,823	4685347,136	248	7578277,788	4685213,008	298	7577968,11	4685320,597
199	7577933,658	4685348,222	249	7578286,492	4685209,977	299	7577965,054	4685321,348
200	7577937,98	4685349,249	250	7578309,163	4685199,844	300	7577961,943	4685321,969

N	X	Y	N	X	Y	N	X	Y
301	7577959,228	4685322,388	351	7577775,921	4685267,401	401	7577583,668	4685266,73
302	7577956,496	4685322,444	352	7577772,152	4685266,187	402	7577580,279	4685267,15
303	7577953,305	4685322,372	353	7577768,381	4685264,973	403	7577576,882	4685267,484
304	7577950,111	4685322,163	354	7577764,61	4685263,758	404	7577573,351	4685267,742
305	7577946,919	4685321,815	355	7577760,835	4685262,543	405	7577569,812	4685268,002
306	7577943,737	4685321,33	356	7577757,067	4685261,329	406	7577566,397	4685268,168
307	7577940,57	4685320,706	357	7577753,252	4685260,1	407	7577562,975	4685268,247
308	7577937,73	4685320,019	358	7577749,423	4685258,907	408	7577559,648	4685268,241
309	7577934,495	4685318,864	359	7577745,644	4685257,727	409	7577556,325	4685268,086
310	7577930,762	4685317,531	360	7577741,862	4685256,546	410	7577552,906	4685267,84
311	7577927,028	4685316,198	361	7577738,078	4685255,366	411	7577549,497	4685267,509
312	7577923,297	4685314,866	362	7577734,295	4685254,186	412	7577546,168	4685267,101
313	7577919,563	4685313,533	363	7577730,515	4685253,006	413	7577542,496	4685266,502
314	7577915,833	4685312,201	364	7577726,642	4685251,797	414	7577538,628	4685265,872
315	7577912,142	4685310,883	365	7577722,604	4685250,62	415	7577534,76	4685265,24
316	7577908,462	4685309,532	366	7577718,471	4685249,557	416	7577530,89	4685264,609
317	7577904,739	4685308,165	367	7577714,306	4685248,625	417	7577527,021	4685263,978
318	7577901,02	4685306,799	368	7577710,196	4685247,844	418	7577523,155	4685263,347
319	7577897,297	4685305,431	369	7577706,152	4685247,141	419	7577519,159	4685262,696
320	7577893,576	4685304,065	370	7577702,015	4685246,493	420	7577515,154	4685262,146
321	7577889,853	4685302,698	371	7577697,783	4685245,966	421	7577511,268	4685261,613
322	7577885,759	4685301,195	372	7577693,532	4685245,574	422	7577507,386	4685261,081
323	7577881,558	4685300,02	373	7577689,282	4685245,318	423	7577503,506	4685260,548
324	7577877,738	4685298,952	374	7577685,025	4685245,186	424	7577499,62	4685260,015
325	7577873,921	4685297,885	375	7577680,75	4685245,191	425	7577495,741	4685259,483
326	7577870,102	4685296,817	376	7577676,475	4685245,331	426	7577491,655	4685258,923
327	7577866,281	4685295,75	377	7577672,187	4685245,61	427	7577487,181	4685258,492
328	7577862,465	4685294,682	378	7577667,897	4685246,039	428	7577482,579	4685258,34
329	7577858,764	4685293,648	379	7577663,636	4685246,617	429	7577477,982	4685258,475
330	7577855,095	4685292,523	380	7577659,411	4685247,327	430	7577473,474	4685258,892
331	7577851,305	4685291,361	381	7577655,208	4685248,173	431	7577469,063	4685259,517
332	7577847,517	4685290,2	382	7577650,976	4685249,166	432	7577464,618	4685260,371
333	7577843,73	4685289,038	383	7577647,161	4685250,238	433	7577460,166	4685261,518
334	7577839,942	4685287,876	384	7577643,552	4685251,253	434	7577455,791	4685262,945
335	7577836,149	4685286,715	385	7577639,945	4685252,267	435	7577451,525	4685264,637
336	7577832,334	4685285,545	386	7577636,339	4685253,282	436	7577447,363	4685266,582
337	7577828,509	4685284,397	387	7577632,734	4685254,294	437	7577443,316	4685268,793
338	7577824,711	4685283,259	388	7577629,125	4685255,309	438	7577439,412	4685271,255
339	7577820,917	4685282,121	389	7577625,513	4685256,325	439	7577435,659	4685273,963
340	7577817,121	4685280,983	390	7577621,902	4685257,345	440	7577432,078	4685276,917
341	7577813,323	4685279,845	391	7577618,3	4685258,362	441	7577428,7	4685280,091
342	7577809,528	4685278,707	392	7577614,691	4685259,381	442	7577425,531	4685283,465
343	7577805,923	4685277,626	393	7577611,084	4685260,399	443	7577422,577	4685287,034
344	7577802,363	4685276,402	394	7577607,479	4685261,418	444	7577420,064	4685290,49
345	7577798,612	4685275,114	395	7577603,876	4685262,434	445	7577417,786	4685293,56
346	7577794,868	4685273,828	396	7577600,412	4685263,413	446	7577415,478	4685296,67
347	7577791,121	4685272,54	397	7577597,123	4685264,236	447	7577413,171	4685299,779
348	7577787,369	4685271,252	398	7577593,792	4685264,981	448	7577410,866	4685302,886
349	7577783,625	4685269,965	399	7577590,441	4685265,644	449	7577408,559	4685305,996
350	7577779,785	4685268,645	400	7577587,061	4685266,224	450	7577406,252	4685309,105

N	X	Y	N	X	Y	N	X	Y
451	7577403,819	4685312,385	481	7577340,68	4685390,252	511	7577236,413	4685438,796
452	7577401,291	4685316,115	482	7577337,202	4685391,579	512	7577233,835	4685441,374
453	7577399,189	4685319,87	483	7577333,524	4685392,983	513	7577231,292	4685443,747
454	7577397,295	4685323,251	484	7577329,847	4685394,386	514	7577228,538	4685446,149
455	7577395,401	4685326,635	485	7577326,167	4685395,792	515	7577225,657	4685448,658
456	7577393,508	4685330,017	486	7577322,491	4685397,195	516	7577222,772	4685451,173
457	7577391,614	4685333,398	487	7577318,809	4685398,601	517	7577220,111	4685453,491
458	7577389,72	4685336,783	488	7577315,558	4685399,841	518	7577217,583	4685455,445
459	7577388,005	4685339,846	489	7577312,725	4685400,637	519	7577204,261	4685465,842
460	7577386,177	4685342,615	490	7577309,032	4685401,698	520	7577192,913	4685474,7
461	7577384,036	4685345,616	491	7577305,367	4685402,752	521	7577178,979	4685464,576
462	7577381,789	4685348,765	492	7577301,704	4685403,806	522	7577148,852	4685454,787
463	7577379,543	4685351,913	493	7577297,995	4685404,872	523	7577117,175	4685454,787
464	7577377,296	4685355,062	494	7577294,297	4685405,975	524	7577087,049	4685464,576
465	7577375,051	4685358,208	495	7577290,642	4685407,065	525	7577061,421	4685483,195
466	7577372,803	4685361,358	496	7577286,989	4685408,154	526	7577042,802	4685508,822
467	7577370,397	4685364,731	497	7577283,34	4685409,242	527	7577033,014	4685538,949
468	7577368,627	4685367,525	498	7577279,541	4685410,375	528	7577033,014	4685570,625
469	7577367,014	4685369,844	499	7577275,738	4685411,636	529	7577042,802	4685600,752
470	7577365,3	4685372,096	500	7577271,914	4685413,114	530	7577061,421	4685626,379
471	7577363,487	4685374,277	501	7577268,171	4685414,777	531	7577087,049	4685644,998
472	7577361,578	4685376,383	502	7577264,518	4685416,62	532	7577117,175	4685654,787
473	7577359,578	4685378,407	503	7577261,122	4685418,549	533	7577148,852	4685654,787
474	7577357,637	4685380,21	504	7577257,752	4685420,522	534	7577178,979	4685644,998
475	7577355,552	4685381,844	505	7577254,327	4685422,76	535	7577204,606	4685626,379
476	7577353,232	4685383,505	506	7577251,019	4685425,162	536	7577223,225	4685600,752
477	7577350,842	4685385,068	507	7577247,828	4685427,726	537	7577233,014	4685570,625
478	7577348,388	4685386,526	508	7577244,729	4685430,48	538	7577233,014	4685538,949
479	7577345,873	4685387,877	509	7577241,818	4685433,391	539	7577223,225	4685508,822
480	7577343,301	4685389,12	510	7577239,117	4685436,091			

2.2.2 Намена на употреба на земјиштето

Согласно член 77 и член 80 од Правилникот за урбанистичко планирање предвидена е следната класа на намени:

Г - РУДАРСТВО, ЕНЕРГЕТИКА, ИНДУСТРИЈА,

Г3 - Индустрија на финални производи, сервисни услуги и производство на енергија од обновливи извори,

Г3.7 - Ветерни електрани, концентрациони сончеви електрани, мали хидроцентарли, електарни на биогориво.

Е - Градби од нискоградбата - инфраструктури

Е1 - Сообраќајни, линиски и други инфраструктури

Е1.1 - Сообраќајни патни инфраструктури:

Е 1.8 - Трансформаторски станици.

3. Краток опис и образложение на планските решенија за изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура

Инфраструктурата ја дефинираат следните водови:
- Улична мрежа;
- Водоводна мрежа;
- Канализациона мрежа;
- Електрична и комуникациска мрежа.

3.1 Сообраќајно поврзување

Пристапот до планскиот опфат е преку постојниот локален пат. Трасата која се наоѓа во планскиот опфат со која се пристапува до секоја површина за градба е претставена како пристапен пат со профил од 6,0 м. Вкупна површина на планскиот опфат изнесува 141093 $м^2$, од која 122958 $м^2$, е под сообраќајни површини или 87%. Радиуси и кривини на уличната мрежа се дадени адекватно со прописите од сообраќај и се стандардни. Комплетната сообраќајна сигнализација на уличната мрежа, како вертикална и хоризонтална треба да е изведена согласно прописите од областа на сообраќајот.

Стационарниот сообраќај - паркирање и/или гаражирање на потребен број моторнивозила е планирано во рамките на градежната парцела. Потребниот број на паркинг места ќе се утврди согласно член 134 од Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ“ бр. 225/20, 219/21 и 104/22).

Со изработка на урбанистичкиот план, пристапено е кон изработка на нивелациско решение за истиот локалитет. Предмет на изработка на нивелацискoто решение е изработка на вертикално решение на пристапниот пат. Појдовна основа за изработка на вертикалното решение е постојната нивелета и постојниот терен на локалитетот. При проектирањето на нивелетата се почитува природниот пад на теренот. Подолжните наклони на сите сообраќајници се движат во границите на максимално дозволените исклучителни подолжни наклони.

3.2 Комунална инфраструктура

За комуналната инфраструктура, водовод, фекална и атмосферска канализација евидентирано е следното: За ваков тип на објекти не се предвидува никаква инсталација на водовод и канализација. Вода во тек на работа на системот не се користи. За прифаќање и одвод на атмосферските отпадни води нема да се изведува посебна атмосферска канализациона мрежа и површинските води се сливаат по природен пат.

Со оваа урбанистичка документација е предвидена изградба на Е 1.8 - Трансформаторски станици/трафостаница/ на површина за градба број 4. Кабловското напојување со среднонапонска и нисконапонска ел. мрежа е дефинирано на графичките прилози, додека потребата од дополнителна непредвидена електрична мрежа ќе се определи и ќе се развива во понатамошниот тек на разработка, односно со изработка на урбанистички проекти и идејни и основни проекти за електрична мрежа.

4. Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина

4.1 Карактеристики на просторот

Седиште на општина Старо Нагоричане се наоѓа во северниот дел од Република Македонија, во сливното подрачје на реката Пчиња. Бројот на жители е 4840 и се протега на површина од 433,41 км^2. Број на населени места е 39 и тоа селата: Алгуња, Аљинце, Арбанашко, Бајловце, Брешко, Буковљане, Војник, Вратогурце, Врачевце, Дејловце, Длабочица, Добрача, Драгоманце, Дренок, Жегљане, Канарево, Карловце, Коинце, Кокино, Мгленце, Макреш, Малотино, Младо Нагоричане, Никуљане, Облавце, Орах, Осиче, Пелинце, Пузајка, Рамно, Руѓинце, Старо Нагоричане, Степанце, Стрезовце, Стрновац, Цветишница, Цвиланце и Челопек.

Пошироко, областа на Куманово од соседните области од западната и северната страна е одделена со делови на стари и грамадни планини. На запад се издигаат ограноците на Скопска Црна Гора, кои во овој крај се познати и како Карадаг. На север се наоѓаат падините на оголениот Руен, а падините на средновисокиот Козјак се спуштаат во трговишката област. На исток е планината Герман и Славишката Котлина, додека од јужна и југоисточна страна со ритчести терени и Градишка планина брановидното Кумановско поле е одделено од Скопската котлина и Овче Поле.

4.1.1 Сообраќајна поврзаност

Според Просторниот план на Република Македонија (2002 - 2020) автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е:

- Е-871 кој се поклопува со магистралниот пат М-2: (БГ-Деве Баир-Крива Паланка-Е-75) - дел од коридорот за патен сообраќај во насока запад-исток;
- М-2 - (Куманово-крстосница Коњаре-Ранковце-Крива Паланка-граница со Р. Бугарија-Деве Баир).

Врз основа на Одлуката за категоризација на државните патишта (Сл. Весник број 133/11, 150/11 и 20/12) овој магистрален патен правец се преименува со ознаката:

- А2 - (Граница со Бугарија - ГП Деве Баир - Крива Паланка - Страцин - Романовце - Куманово - Миладиновце - обиколница Скопје - Тетово - Гостивар - Кичево - Требениште - Струга - граница со Албанија - ГП Ќафасан).

Во идната патна мрежа на Р. Македонија, основните патни коридори ќе ги следат веќе традиционалните правци во насока север-југ (коридор 10), односно исток-запад (коридор 8), што се вкрстосуваат во просторот помеѓу градовите: Скопје, Куманово и Велес. На тој начин дел од магистралните патишта во Република Македонија ќе формираат три основни патни коридори, што треба да се изградат со технички и експлоатациони

карактеристики компатибилни со системот на европските автопатишта (ТЕМ):

- север-југ: М-1 (Србија - Куманово - Велес - Гевгелија - Грција);
- исток-запад: М-2 и М-4 (Бугарија-Крива Паланка-Куманово-Скопје; Тетово-Струга-Албанија и крак Скопје - Србија);
- исток-запад: М-5 (Бугарија - Делчево - Кочани - Штип - Велес -Прилеп - Битола - Ресен - Охрид- Требеништа- М4 (крак Битола -граница со Грција).

На автопатската и магистралната патна мрежа се надоврзуваат регионалните патишта, што заедно со локалните категоризирани патишта ќе ја сочинуваат патната мрежа на Република Македонија. Релевантен регионален патен правец за предметната локација според Просторниот план на Република Македонија (2002 - 2020 г.) е:

- Р-203 - (Врска со Р-202-Жегљане-Рамно-гр.со Р. Србија).

Врз основа на Одлуката за категоризација на државните патишта овој регионален патен правец влегува во групата на регионални патишта Р2 и се преименува со ознаката:

- Р2244 - (Врска со Р1207-Жегљане-Рамно-гр.со Р.Србија).

4.1.2 Рељефни услови, наклон и експозиција на теренот

Просторот кој го зафаќа овој локалитет се наоѓа во северо-источниот регион на Република Македонија, северо-источно од градот Куманово. Целиот терен е брдовит, а надморската висина се движи во границите од 1100-1300 метри.

4.1.3 Геолошки карактеристики

Со оглед на тоа дека не се познати инженерско-геолошките карактеристики на почвата на предметниот простор, со изработка на урбанистички проекти и идејни и основни проекти потребно е да се изработи посебен елаборат за геолошки и геотехнички карактеристики на земјиштето.

4.1.4 Сеизмолошки карактеристики на теренот

Локацијата на ветерниот парк се наоѓа во зона со 8 степени по Меркалиевата скала на очекувани земјотреси.

4.1.5 Хидротехничка структура

Со Просторниот план на Република Македонија на територијата на Републиката дефинирани се 15 водостопански подрачја (ВП): ВП Полог, Скопјег, Треска, Пчиња, Среден Вардар, Горна Брегалница, Средна и Долна Брегалница, Пелагонија, Средна и Долна Црна, Долен Вардар, Дојран, Струмичко Радовишко, Охридско - Струшко, Преспа и Дебарско.

Локалитетот се наоѓа во водостопанското подрачје Пчиња кое го опфаќа сливот на реката Пчиња од границата меѓу Р. Македонија и Р. Србија до вливот во реката Вардар.

За целосно искористување на хидропотенцијалот на површинските водотеци во ВП Пчиња изградени се акумулациите Липково и Глажња на Липковска Река. Основна намена на акумулациите е наводнување на земјоделските површини, водоснабдување на населението, заштита од големи води и задржување на наноси. За идниот период се предвидува изградба на акумулациите Слупчане на Слупчанска Река, Вакуф и Длабочица на Крива Река и акумулацијата Пчиња на река Пчиња.

4.1.6 Климатски и микроклиматски услови на регионот

Ова подрачје е на поголема надморска височина од Скопската Котлина и отворено е кон север што овозможува несметано продирање на воздушните маси од поголемите географски широчини, кои во зимските месеци влијаат на снижување на температурата на воздухот.

Поради овие причини просечната годишна температура е пониска од Скопската котлина и изнесува 11,8°Ц, но во поедини години се движи во границите на 10,8 до 13,0°Ц. Најтопол месец е јули со просечна месечна температура од 22,3°Ц, а најстуден е јануари со просечна температура од 0,4°Ц. Просечните годишни температурни колебања изнесуваат 21,9°Ц.

Просечната годишна минимална температура изнесува 8,0°С, а просечните месечни температури имаат вредност под 0°Ц, само во јануари и февруари.

Есенскиот мраз е со најголема зачестеност во октомври просечно 60%, потоа во ноември 40%. Пролетниот мраз се јавува најчесто во април просечно 64%, а потоа во март 36%.

Просечната годишна максимална температура изнесува 17,4°Ц, по месеци просечната максимална температура е со вредност повисока за 20°Ц, од мај заклучно со септември и со мала вредност повисока од 25°Ц од јуни заклучно со септември. Апсолутно максималната температура изнесува 40°Ц. Просечно годишно има 105 летни и 43 тропски денови.

Кумановската котлина е со поголеми годишни количини на врнежи од Овче Поле и Скопската Котлина, а со нешто помалку врнежи од Јужна Србија. Просечна годишна сума на врнежите изнесува 549 мм, но во поедини години годишната сума се менува од 320 мм до 913 мм. Од просечниот број на врнежливи денови (100), 74% се денови со дневна количина рамна или поголема од 1,0 мм, 35% се со дневна количина рамна или поголема од 5,0 мм, 18% со дневна количина рамна или поголема од 10 мм, а само 5% со дневна количина рамна или поголема од 20 мм.

Просечно годишно има 24 дена со појава на снежен покривач кој се јавува од ноември до април.

Просечна годишна релативна влажност изнесува 72%, а со максимум во декември и минимум во август со просечно 60%.

Маглата се јавува од октомври до март, и просечно се јавуваат 27 дена, а во поедини години тие изнесуваат од 6 до 53 дена.

Кумановската котлина е доста ветровита. Од вкупниот број на измерени случаи изразени во промили 694 ‰ е со ветер од разни правци, а само 306‰ е без ветер со тишини. Со најголема зачестеност е северниот ветер со просечна годишна брзина од 3,1 м/сек и максимална брзина до 26,4 м/сек. Понатаму следуваат северозападниот ветер со просечна годишна брзина од 1,8 м/сек и максимална брзина од 19,9 м/сек, јужниот и југозападниот ветер со просечна годишна брзина од 1,5 м/сек, западниот ветер е со мала зачестеност со просечна годишна брзина од 1,7 м/сек и максимална брзина од 12,3 м/сек.

4.1.7 Население

На основ податоците од последниот попис на населението, домаќинствата во општината живеат вкупно 4840 жители, распоредени во 1697 домаќинства и 3598 станови.

4.1.8 Природно наследство

Од областа на заштита на природата (природно наследство и биолошката и пределската разновидност), урбанистичките планови и проекти треба да се усогласат со Просторниот план на Републиката на тој начин што, врз основа на режимот за заштита, ќе се организира распоред на активности и изградба на објекти кои ќе се усогласат со барањата кои ги поставува одржливото користење на природата и современиот третман на заштита.

Посебно внимание при заштитата на природата, треба да се обрне на начинот, видот и обемот на изградбата што се предвидува во заштитените простори за да се одбегнат или да се надминат судирите и колизиите со инкомпатибилните функции. За таа цел е неопходно почитување на следните принципи:

- оптимална заштита на просторите со исклучителна вредност;
- оптимална заштита на производните природни потенцијали и унапредување на приодните богатства;
- зачувување на доминантните карактеристики на постојаната состојба;
- рационална изградба на инфраструктурата;
- концентрација и ограничување на изградбата;
- оптимална изградба на рекреативната инфраструктура;
- правилен избор на соодветна локација.

Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија („Сл. Весник на РМ” бр. 39/04) на просторот предложен за изработка на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М’гленце и КО

Малотино, општина Старо Нагоричане, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.

4.1.9 Културно наследство

Во своето милениумско постоење, човековата цивилизација од праисторијата до денес, на територијата на Република Македонија, оставила значајни траги од вонредни култури, историски и уметнички вредности, кои го потврдуваат постоењето, континуитетот и индентитетот на македонскиот народ на овие простори.

Просторниот аспект на недвижното културно наследство е предмет на анализа во корелација со долгорочната стратегија за економски, општествен и просторен развој, односно стратегија за зачувување и заштита на тоа наследство во услови на пазарно стопанство.

Во просторот за кој се работи овој опфат не е евидентирано културно наследство.

4.2 Опис на сегашната состојба со животната средина во планскиот опфат

Основен предуслов за идентификација на проблемите со животната средина и поставување на стратешки цели за надминување и унапредување на истите е идентификацијата и оцената на сегашната состојба со медиуми на животната средина (воздух, вода, отпад, почва, биодиверзитет, бучава), како и со користењето на земјиштето и природните ресурси во општината.

Со оглед на тоа што во планираниот простор до сега не се вршени мерења, следења и истражувања на основните витални компоненти воздухот, водата, тлото, бучавата и тврдиот отпадок, пореметувањата во екосистемот во целост не можат да се откријат, а оценката за состојбите произлегува исклучиво од дејствувањето на човекот и неговите активности во овој простор.

Квалитет на воздухот

Согласно Директивите на Европската Унија, загадувањето е непосредно или посредно внесување, како резултат на човековите дејствија, на материи, вибрации, топлина или бучава во воздухот, водата или во почвата, кои што можат да бидат штетни по човековото здравје или по квалитетот на животната средина, од кои што може да произлезе штета по материјалниот имот или кои што ги нарушуваат или влијаат врз природните убавини и другите легитимни начини на користење на животната средина.

Квалитетот на воздухот е еден од поважните чинители на кои треба да се внимава при планирање на просторот заради спречување на деградација на истиот со имплементација на планскиот документ.

Квалитетот на воздухот најмногу го нарушува аерозагадувањето со гасови, прашина и други материи во количества и концентрации кои штетно влијаат врз здравјето на луѓето, екосистемот и природните и создадените

вредности. Загадувањето на воздухот е резултат на голема концентрација на индустрија и население во релативно мал простор која постојано генерира висока емисија на повеќе полутанти во текот на годината. Во последните 20-тина години емисијата на сулфур диоксид, на олово и на цврсти честички во воздухот е значително зголемена, што е резултат на активирање на соодветни индустриски капацитети и на зголемен автомобилски сообраќај, а особено на теретни возила. На загадувањето на воздухот многу влијае и топографијата на теренот, висината на индустриските оџаци и атмосферските услови. Најкритично аерозагадување е во услови на отсуство на хоризонтално и ввертикално струење на воздухот, особено кога е проследено со температурни инверзии.

Вода

Колку водите во одреден простор може да се сметаат за воден ресурс зависи од можноста за нивно искористување, односно од можноста за реализирање на водостопански решенија со кои водите ќе се искористат за покривање на потребите од вода за населението, земјоделството, индустријата и заштитата на живиот свет. Водата како ресурс ја има многу помалку од присутните води што треба да се има секогаш во предвид при планирањето за нејзино искористување.

За подмирување на потребите на вода најзначајни се површинските води, бидејќи тие се најраспространети, најблиски се до местата на човековата активност, обезбедуваат живот и развој на екосистемот.

Издашноста на подземните води зависи од климатските, морфолошките и хидрогеолошките карактеристики на просторот. Овие води поради посебниот квалитет се значајни и може да бидат корисни за покривање на потребите од вода.

Локалитетот се наоѓа во водостопанското подрачје Пчиња кое го опфаќа сливот на реката Пчиња од границата меѓу Р. Македонија и Р. Србија до вливот во реката Вардар.

За целосно искористување на хидропотенцијалот на површинските водотеци во ВП Пчиња изградени се акумулациите Липково и Глажња на Липковска Река. Основна намена на акумулациите е наводнување на земјоделските површини, водоснабдување на населението, заштита од големи води и задржување на наноси. За идниот период се предвидува изградба на акумулациите Слупчане на Слупчанска Река, Вакуф и Длабочица на Крива Река и акумулацијата Пчиња на река Пчиња.

Отпад

Комунален отпад претставува секаков вид на отпад што се продуцира од домаќинствата, јавните и економските установи, претпријатија и институциите на една урбана средина. Отпадот што се продуцира од индустријата, земјоделието и рударството, како и патогените остатоци од изумрени животни не спаѓаат во овој вид на отпад.

Во минатото, отпадот што го создавал човекот од задоволувањето на своите животни потреби бил во количини и облик што природата била способна сама да го разгради до облик на изворна материја, со што се воспоставила рамнотежа помеѓу човекот и неговата околина. Меѓутоа, во поново време на интензивен индустриско технолошки развој од една страна и демографската експлозија и преголема густина во населеност од друга, сведоци сме на суперпродукција на цврст отпад во количини и облик кој природата неможе самостојно да го разгради со што се нарушува рамнотежата помеѓу човекот и неговата животна околина. Цврстиот отпад се повеќе ги освојува земјените површини, ја загадува почвата, воздухот и површинските и подземните води.

Собирањето и транспортирањето на комуналниот отпад се врши со специјални возила за таа цел. Јавното комунално претпријатие Козјак врши услуга на собирање, транспортирање и депонирање на комуналниот отпад на територија на Општина Старо Нагоричане. Депонирањето на комуналниот отпад и други видови на неопасен отпад се врши во локалната депонија.

Растителен и животински свет (флора и фауна)

Квалитетот на почвите претставува основен предуслов за остварување на одржливиот развој. Современите процеси на урбанизација и особено користењето на земјиштето за стопански цели најдиректно влијае врз интензитетот на користење на земјиштето и промената на неговиот квалитет. Постојат многу причинители кои предизвикуваат оштетување и загрозување на земјиштето: загадените отпадни води, исталожените честици од воздухот (тешки метали и сл.), ерозијата, нерационалното користење на хемиски средства во земјоделството, сообраќајниците, депониите, урбаните и руралните населби, добиточните фарми со несоодветна изградба на помошни објекти, викенд населбите, инфраструктурните системи и др.

Користењето на арско и вештачко ѓубре и пестициди се одвива без соодветна контрола. Некои пестициди имаат висока токсичност со голем ризик по здравјето на човекот и негативни влијанија врз растенијата, животните и екосистемот.

За да се спречат негативните последици од примената на хемиските препарати и вештачките ѓубрива во земјоделието, неопходне е да се намалат количините на оптималното ниво и едновремено нивно супституирање со воведување и примена на био пестициди и органски ѓубрива со кои се обезбедува продукција на здрави и еколошки чисти производи.

Биопестицидите претставуваат живи организми, микроорганизми или производи на нивните животни процеси. Хигиенските предности од употреба на биопестицидите се:

- отсуство на негативни ефекти врз флората и фауната,
- отсуство на загадување на животната средина,
- отсуство на резидуи (остатоци) во хранливите продукти,
- нерегистрирана отпорност кон нив.

Предметната локација се протега по билото кое започнува од врвот Вирови и се движи кон исток до врвот Војводица. По должината на самото било се среќаваат брдски пасишта во кои се среќава тревеста заедница.

Слика 6. Предметната локација, кон врвот Вирови

Од јужната страна на билото, се среќаваат мешани шуми, претставени со давови заедници и борови насади, а од северната страна се среќава букова заедница. Растителните видови кои се детектирани на локацијата се прикажани на следната табела:

Cichorium intybus	*Prunus domestica*
Achillea millefolium	*Pinus nigra*
Rumex sp.	*Pteridium aquilinum*
Plantago major	*Juniperus communis*
Plantago lanceolate	*Thimus sp.*
taraxacum officinale	*Xeranthemum annuum*
Hypericum perforatum	*Inula sp.*
Diantus sp.	*Eryngium campestre*
Verbascum sp.	*Chamaecytisus sp.*
Fagus sylvatica	*Solidago virgaurea*
Quercus cerris	*Achillea holosericea*
Quercus frainetto	*Viola macedonica*
Quercus petraea	*Armeria sp.*

Salix caprea	*Carlina acaulis*
Rosa canina	*Pulsatilla vernalis*
Prunus spinosa	

Од животинските видови може да се сретнат: Bufo viridis - зелена крастава жаба, Lacerta viridis - зелен гуштер, Podarcis tauricus - Балкански ѕиден гуштер, Testudo hermani - херманиева желка, Testudo graeca - грчка желка, Dolichophis caspius - Жолт смок, Apodemus flavicollis - шумски глишец, Erinaceus concolor - еж, Lepus europaeus - зајак, Martes foina - куна белка, Meles meles - јазовец, Capreolus capreolus - срна, Sus scrofa - дива свиња, Canis lupus - волк, Felis sylvestris - дива мачка и други.

Во фазата на подготовка на овој извештај не се анализираше видовиот состав на птиците и лилјаците. Во фазата на подготовка на проектната документација, односно во текот на процесот за оцена на влијание врз животната средина од проектните активности, да се изврши четири сезонски мониторинг на популациите на птиците и лилјаците во и околу проектното подрачје.

Бучава

Проблемот на бучава на ова подрачје досега не е анализиран и истражуван. Во овој регион изворите на создавање на бучава не се од таков вид да овој проблем во животната средина претставува значителна закана за здравјето на луѓето.

Бучавата произлегува од урбаните активности и тоа:

- Сообраќај;
- Производни и деловни процеси;
- Бучава од ентериерно потекло (стамбени згради, трговско деловни центри и сл).

4.3. Сегашни проблеми со животната средина во и околу планскиот опфат

Проблемите со животната средина во општина Старо Нагоричане и предметниот опфат, беа идентификувани преку анализа на постоечката состојба со животната средина.

Најосетливи елементи на животната средина во предметниот опфат (Елементи на СОЖС)					
Води	Воздух	Отпад	Климатски фактори	Население	Материјални добра

Елементи на СОЖС

Проблемите со генерирање на отпадот се разгледуваат како влијание врз површинските и подземните води, влијание на загадувањето на почвите и индиректно како влијание врз квалитетот на воздухот и почвите и создавањето на стакленички гасови (климатски промени).

Врз основа на евидентирање на најосетливите елементи на животната средина во планскиот опфат кои се нарекуваат и елементи на Стратегиска оцена на животната средина (Елементи на СОЖС) се воспоставуваат цели на стратегиска оцена на животна средина (Цели на СОЖС) и се дефинирани можни индикатори за секоја цел.

Во процесот на Стратегиска оцена на влијание на планскиот документ врз животната средина важно е да се види како, на кој начин, со која јачина и интензитет целите на планскиот документ влијаат врз целите на СОЖС со цел да се предвидат мерки за спречување на влијанијата и да се предложи соодветен план за мониторинг на индикаторите за секоја цел на СОЖС.

На следната табела се прикажани сегашните проблеми со елементите на животната средина:

Елементи на Стратегиската оцена на животна средина	**Проблем**	**Релевантно опфтен проблем**
Воздух	Нарушен квалитет на воздухот од употреба на нафта како агенс за затоплување, зголемен сообраќај Немање квалитетна медицинска база на податоци во однос на заболувањата предизвикани од загадување на воздухот	x x
Вода	Нарушен квалитет на река Пчиња	x
Отпад	Постоење на диви депонии Непостоење на регионална депонија	x x
Почва	Нарушен квалитет на почвата како резултат за исталожување на аеросedименти Деградација на почвите, користење на септички јами	x x
Предел	Деградирани предели (неконтролирано сечење на шумите) Недоволна застапеност на паркови и зелена површина	x x
Население	Појава на миграција Голема невработеност	x x
Климатски фактори	Користење на огревно дрво за затоплување	x
	Не користење на обновливи извори на енергија	x

Сегашните проблеми со елементите на животната средина

5. Состојба без имплементација на планскиот документ

При реализација на Планскиот документ за Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М’гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане, се разгледува опцијата без да се спроведе планската активност, односно работите да останат во првобитната положба.

Во конкретнииов случај доколку Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М’гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане не се спроведе, се очекуваат следниве последици:

- Непланско искористување на просторот;
- Неконтролирана изградба на бесправни објекти;
- Нарушување на квалитетот на медиумите во животната средина;
- Намалени приходи во буџетот;
- Отсуство на инвестициони вложувања;
- Слаб социо-економски развој;
- Не се создаваат услови за искористување на обновливите извори на енергијата (ветеран енергија);
- Пораст на миграција;
- Намален животен стандард;
- Микроклиматските поволности ќе останат неискористени.

6. Алтернативи и чинители за избор на алтернатива

Реализацијата на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане, е од особено значење за реализирање наменски содржини и функционална операционализација за развој на планскиот опфат и општината.

Со изработката на овој овој план просторот добива нова можност за урбанистичка разработка и реализација.

Од особено значење за изготвување на Стратегиската оцена, а воедно и стандардна постапка е да се изанализира варијантата, односно опцијата од неспроведување на планското решение со што состојбата би останала во првобитната состојба. Во тој случај се очекува дека фактичката состојба на теренот воопшто нема да се промени и економската пасивност ќе продолжи.

Овие аспекти се земаат со цел да се изнајде најповолното решение кое ќе придонесе за заштитата на животната средина и здравјето на човекот. За овој плански опфат не се разгледувани алтернативни решенија за друга намена.

Со изработката на планските решенија од Урбанистичката планска документација просторот добива нова можност за урбанистичка разработка и реализација.

При подготовката на планското решение е разгледувана алтернативата за неспроведување на планското решение со што состојбата во животната средина би останала под влијание само на природните фактори. Во овој случај се очекува моменталната состојба на теренот воопшто да не се промени, а економската пасивност и понатаму да продолжи.

Во случај на нереализирање на планскиот опфат се очекува да:

- Социјално-економскиот статус на населението ќе иницира поголема стагнација;
- Продолжување на трендот миграција на населението во други поразвиени региони;
- Невработеноста нема да се намали;
- Намалување на вредноста на земјиштето;
- Узурпација на просторот со дивоградби и други неплански и некомпатибилни содржини;
- Непланско и неорганизирано уредување на просторот со што негативно ќе се одрази врз медиумите во животната средина.

Во случај на реализирање на планскиот опфат се очекуваат неколку позитивни аспекти:

- Поволна географска положба;
- Добри микроклиматски услови;
- Одлична диспозиција во однос на сообраќајната поврзаност.

Реализирањето на планските решенија со избраната намена во просторот ќе овозможи искористување на поволната географска положба на локацијата и искористување на поволните микроклиматски услови.

Активирањето на овој простор ќе овозможи одржлив развој на повеќе дејности, кои ќе продуцираат економски ефекти во останатите дејности непосредно поврзани со изработката и ефектуирањето на урбанистички решенија и тоа: проектирањето, градежништвото, комуналните дејности, трговијата, сообраќајот, занаетчиството, јавните функции и др.

Непосредниот ефект кој ќе произлезе со реализацијата на предложениот Урбанистички план ќе се рефлектира врз зголемено ангажирање на расположливата работна сила преку нови вработувања во дејностите предвидени со планските содржини, односно позитивен кумулативен ефект врз социо - економската компонента и одржлива и интегрирана заштита на животната средина, што се одсликува преку:

- Социјална, економска и просторна кохезија во рамки на регионот, со оптимално користење на неговите специфични особености;
- Реализација на целите за заштита на животна средина релевантни за планскиот документ, преку примена на мерките за избегнување, ублажување и/или компензација на потенцијалните влијанија предложени во овој извештај;
- Зачувување, заштита, обновување и унапредување на квалитетот на животната средина;
- Заштита на квалитетот на амбиентниот воздух, избегнување, спречување или намалување на штетни емисии во воздухот;
- Избегнување и намалување на создадениот отпад, негово селектирање и повторно искористување и отстранување на прифатлив начин согласно законските решенија;
- Рамномерен и одржлив просторен развој, рационално уредување и користење на просторот;
- Рационално и одржливо користење на природните ресурси;
- Користење на обновливи извори на енергија;
- Зачувување и заштита на компонентите на биолошката и пределската разновидност.

Треба да се има во предвид, дека целите на планскиот документ за одржлив економски развој со своите пропратни содржини и неопходната инфраструктура, во еден дел може да биде во конфликт со животната средина и тоа би било изразено преку краткорочни негативни влијанија во фазата на изградба (аерозагадување, бучава, создавање на отпад) и долгорочно трајна промена на дел од пределските карактеристики. Поради ова, во овој документ се предложени мерки за заштита на медиумите од емисија на отпадни материи, од емисија на бучава, генерирање на отпад, различни непогоди и хаварии. Исто така, како составен дел на Извештајот за Стратегиска оцена се презентирани дополнителни мерки за спречување, намалување или ублажување на негативните влијанија врз животната средина од реализацијата на целите на планскиот документ.

7. Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина

Појавите кој како претпоставка може да се јават од имплементацијата на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане, може да се анализираат од негативен и позитивен аспект. Извештајот за Стратегиска оцена ги зема во предвид влијанијата врз сите медиуми на животната средина, биолошката разновидност, природата, пределот, културното наследство, луѓето како и влијанијата врз социо-економските можности во општина Старо Нагоричане.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина не ги анализира поединечните развојни проекти, туку влијанијата врз медиумите на животната средина од генерален аспект. Значи, со извештајот се прави само проценка на можните влијанија врз животната средина, додека во подоцнежните фази, преку Студиите за оцена на влијание врз животната средина или Елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска на основа на укажаните ризици се прават детални анализи и препораки.

Согласно Законот за животна средина и Уредбата за определување на критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оценка на влијанијата врз животната средина потребно е да се утврди потреба за спроврдување на постапка за оценка на влијанието на проектот врз животната средина. Потребата од оцена на влијанијата врз животната средина ја донесува Органот на државната управа надлежен за работите од обласа на животната средина. Согласно Законот за животна средина, како и Законот за заштита на природата, правните или физичките лица кој вршат дејности или активности кои не спаѓаат во проектите за кои се спроведува постапка за оцена на влијанието врз животната средина се должни да изготват Елаборат за заштита на животната средина, со цел да се оцени влијанието на дејностите или активностите врз животната средина, пред да започнат со спроведување на проектот и истиот да го достават до органот надлежен за одобрување на спроведувањето на проектот.

Влијание врз демографскиот фактор

Реализацијата на предвидената содржина од планскиот опфат не само што ќе ја запре економската миграцијата на локалното население туку и ќе претставува позитивен стимул за демографскиот развој. Исто така, ќе има позитивни влијанија на долгорочна основа и на зголемување на наталитетот, како уште еден позитивен елемент на демографскиот развој. Ова од причина што инвестиционите вложувања за реализација на оваа планска содржина ќе значат отварање на нови работни места и зголемување на животниот стандард и квалитетот на живеењето.

Влијание врз човековото здравје

Заради намената на планскиот опфат предвиден за изградба надвор од зоната на населени места не се очекува истиот да предизвика негативни влијанија врз здравјето на локалното население. Можни негативни влијанија се очекуваат во фаза на изградба на локалитетот преку зголемен сообраќај, зголемена бучава, вибрации и др.

Подетална анализа од евентуалните влијанија врз човековото здравје ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина од различни аспекти на медиумите на животната средина што е и законска обврска.

Влијание врз социо-економската состојба

Имплементацијата на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане, ќе има позитивно влијание врз социо-економските развој на општината, отварање на нови работни места, зголемување на стапката на економски раст, стимулирање на развојот на останатите дејности, проектирањето, комуналните дејности, градежништвото, трговијата и сл., зголемување на приходите на локалната самоуправа, подобрување на комуналната инфраструктура и уреденост на просторот.

Влијание врз квалитетот на амбиентниот воздух

Со Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане не се очекуваат особени влијанија врз амбиентниот воздух. Одредени краткорочни влијанија врз квалитетот на воздухот се очекуваат во време на градба-изведбата на земјени и градежни работи при што се очекува појава на прашина, како фугитивна емисија на најситни честички на прашина и песок. Предвидените плански решенија ќе придонесат за намалување на негативните влијанија на воздухот во планскиот опфат и пошироко.

Евентуалните влијанија од овој вид ќе бидат детално анализирани при изработката на студиите за оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина од сите аспекти на животната средина, што е и законска обврска, која треба да се реализира во фазата на добивање на одобрението за градба.

Влијание врз климатски промени

Со оглед на локацијата на која се предвидува реализацијата на оваа планска содржина не се очекува дека ќе има нарушување на квалитетот на воздухот во поширокиот регион или климатски промени.

Влијание предизвикано од зголемена бучава

Во фаза на имплементација на планираните активности за инфраструктурно опремување на планскиот опфат и изградба на инфраструктурната мрежа треба да се очекува зголемена бучава.

Со оглед на местоположбата на планскиот опфат, надвор од населено место се смета дека бучавата ќе биде занемарлива.

Доколку при имплементација на планскиот опфат се применат мерките дефинирани согласно оцената на влијанијата врз животната средина од секоја посебна активност ќе се намалат очекуваните ефекти од зголемена бучава и ќе се сведат на дозволените нивоа, во согласност со Законот за бучава и подзаконските акти.

Влијание врз квалитетот на водите

Со поставувањето на ветерниот парк и нивната инфраструктура не се очекуваат значителни негативни влијанија врз квалитетот на водите.

Нарушувањето на квалитетот на водите може да биде резултат од истекување на масла и горива од механизацијата.

Подетална анализа од негативните влијанија врз квалитетот на водите ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за Оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска.

Влијание врз почвата

Негативните влијанија врз почвата може да произлезат од несоодветна имплементација на проектот, генерираниот отпад, издувните гасови од превозните средства, изградба на објектите во конструктивната фаза (довод на електрична енергија) и сл.

За да не дојде до нарушување на квалитетот на почвата потребно е да се спроведе план за управување со отпад во кој ќе се предвидат мерки за управување со отпадот.

Во конструктивната фаза, при изведбата и поставувањето на ветерниците, копањето на канали за поставување на каблите постои можност од појава на ерозија на земјиштето, набивање на почвата од движење на моторната механизација, загадување на почвата од неправилно управување со отпад.

Подетална анализа од негативните влијанија врз квалитетот на почвата ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за Оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска.

Влијание врз пределот

Имплементацијата на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане не се очекуваат негативни влијанија врз пределот.

Влијанијата врз пределот и врз визуелните аспекти се едни од најзначајните влијанија од Ветерните паркови во оперативната фаза.

Ветерните турбини скоро секогаш се позиционираат на локации кои се истакнуваат во релјефот, а со тоа се најизложени на ветерот. Ветерните турбини се високи градби, што значи дека истите визуелно се забележливи од поголеми растојанија. Сепак заради оддалеченоста на поголемите населени места, како и структурата на релјефот во опкружувањето на локацијата на Ветерниот парк не се очекуваат значителни влијанија врз пределот и визуелните аспекти.

Реализацијата на овој план ќе има позитивно влијание.

Влијание врз културното наследство

Културното наследство на регионот е симбиоза на непроценливи материјални и духовни вредности во една урбанистичко-архитектонска целина сочинувајќи нераскинливо единство на традиционални и уметнички вредности, книжевни, документациони фондови, почнувајќи од праисторијата до денес.

На самиот плански опфат не се евидентирани археолошки или културни споменици и според тоа не се очекуваат негативни влијанија врз културното наследство.

Според Законот, доколку се појави некое археолошко наоѓалиште ќе се постапи согласно одредбите од член 65 од Законот за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ" бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19).

Влијание врз биодиверзитетот (флора и фауна)

Со Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане не може да се предизвикаат одредени влијанија врз флората и фауната бидејќи досега не се идентификувало постоење на посебни примероци. На

поширокото подрачје се очекува дека дел од животинскиот свет да се редуцира, но тоа нема да претставува нарушување во големи размери.

Влијанијата врз биодиверзитетот ќе бидат изразени преку директно уништување на живеалиштата во подготвителната и градежната фаза и преку фрагментација на живеалиштата во оперативната фаза.

Ваквиот тип на прокети - ветерни паркови, најголемо влијание има врз популацијата на птиците и лилјаците, кои се населуваат или се хранат во и околу проектното подрачје, а кои ќе бидат резултат на уништувањето/деградацијата на живеалиштат и просторот на кој се исхрануваат. Исто така, можни се влијанија врз популациите на птиците и лилјаците и во текот на оперативната фаза, во текот на работењето на ветерниот прак, кои ќе бидат изразени преку директен удар со перките на ветерните турбини.

Подетална анализа од негативните влијанија врз флората и фауната ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за Оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска.

Влијание врз материјалните добра

Имплементацијата на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М’гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане, ќе ја зголеми економската вредност на земјиштето.

Влијание по однос на генерирање на отпад

При реализација на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М’гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане, за очекување е генерирање на градежен и земјен отпад. Со планскиот документ предвидено е отпадот при градбата соодветно да се собира со што ваквиот начин на управување со отпадот ќе ги намали или елиминира можните влијанија на отпадните материи врз медиумите на животната средина.

При реализација на проектот се очекува вишок на земја, амбалажен отпад и отпад и отпад генериран од работниците кој ќе работат на локацијата.

Согласно законската регулатива, создавачите на отпад се должни да ги превземат сите заштитни мерки за заштита на животната средина.

Подетална анализа од негативните влијанија по однос на генерирањето на отпад ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за Оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска.

Влијание од несреќи и хаварии

За намалувањето на сеизмичкиот ризик предвидени се соодветни мерки на градежна интервенција на носивата конструкција, заради доведување на отпорност против најсилните земјотреси, односно задолжителна примена на нормативно - правна регулатива, со која се уредени постапките, условите и барањата за постигнување технички конзистентен и економски одржлив степен на сеизмичка заштита.

Бидејќи не постои сеизмичка микрореонизација за овој простор меродавна е картата на макросеизмичка реонизација со што природно нестабилните и сеизмичките неповолни терени, а тоа се местата каде се сменуваат геолошките формации, треба да се исклучуваат од градежните зафати, а за поголемите инвестициони објекти потребно е извршување на детални инжињерско-геолошки и сеизмолошки истражувања на теренот.

Од останатите природни катастрофи се и метеролошки појави со карактеристики на елементарни непогоди кои се манифестираат со појава на град, луњени ветрови и магли.

Во планот се разработени мерки за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природните катастрофи.

8. Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементација на планскиот документ

Заштитата и унапредувањето на животната средина е темелна вредност на Уставот на Република Македонија (член 8) и е регулирана со Законот за животна средина, како и останатите закони и подзаконски акти кои се наведени во овој Извештај. Овој Извештај, кој се базира на релевантните податоци од Просторниот план на Република Македонија, Националниот Еколошки Акционен План, секторски студии за одредени области, како и податоци утврдени на самиот локалитет, предвидува и мерки за заштита на животната средина од влијанијата кои се очекуваат со имплементацијата на планската документација, а кои е потребно да се испочитуваат во текот на подготовката на планската документација.

Овој Извештај, кој се базира на релевантните податоци од Просторниот план, Националниот Еколошки Акционен План, секторските студии, за одредени области, како и податоци утврдени на самиот локалитет, предвидува и мерки за заштита на животната средина од влијанијата кои се очекуваат со имплементацијата на планската документација.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Селектирано и организирано депонирање на отпадот;
- Зачувување на амбиенталните, естетските и рекреативните потенцијали на просторот;
- Изградба на современа инфраструктура;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето;
- Доследно спроведување на планот.

- ***Мерки за намалување на влијанијата врз демографскиот фактор***

Имплементацијата на планскиот документ позитивно ќе влијае на демографскиот развој и затоа не се предвидуваат мерки за заштита.

- ***Мерки за намалување на влијанијата врз човековото здравје***

Реализацијата на планскиот опфат нема да предизвика негативни влијанија врз човековото здравје. Во делот на општи мерки се препорачува воспоставување на систем на собирање и регуларно отстранување на отпадот, појаси со заштитно зеленило и во текот на градежните постапки, истите да се планираат соодветно за да се редуцира времето на користење на опремата која создава зголемена бучава.

- ***Мерки за намалување на влијанијата врз социо-економската состојба***

Реализацијата на планскиот документ позитивно ќе влијае на социо-економската состојба на населението, ќе го подобри квалитетот на живеењето и ќе го зголеми стандардот на населението.

- ***Мерки за намалување на влијанијата врз амбиентниот воздух***

Во сегашната состојба како загадувачи на воздухот се јавуваат издувните гасови од возилата.

За намалување на влијанијата врз квалитетот на амбиентниот воздух од имплементацијата на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане, се предлагаат следните мерки:

- Задолжителна заштита опрема на работниците кои ќе бидат изложени на прашина при изведба на планскиот опфат;
- Механизацијата да биде во фаза на мирување (исклучени мотори) во периодот кога не се изведуваат никакви активности на теренот;
- Транспорт на создаден отпад и потребни материјали да се врши во покриени камиони заради спречување на создавање на прашина;
- Ограничување на брзината на движење на возилата и/или доколку е потребно механизацијата, особено кога истите минуваат низ земјени патишта со цел намалување на прашината;
- Подигање на зелени зони околу граничната линија на планскиот опфат;
- При планирањето и изградбата на градбите приоритет да се дава на најдобро достапните техники и инсталации;
- Мониторинг на емисии на загадувачки материи во воздухот;
- За подобрување на квалитетот на воздухот во локалитетот, на сите слободни површини да се предвидат зелени површини.

- ***Мерки за намалување на влијанијата врз климатските промени***

Со оглед дека се предвидува производство на електрична енергија од обновлив извор на енергија, не се очекува дека ќе има нарушување на квалитетот на воздухот во поширокиот регион или климатски промени.

Ветерниот парк се очекува да има позитивни ефекти врз климатските промени. Производство на електрична енергија од обновлив извор ќе придонесе за намалување на процентот на користење фосилни горива и намалување на емисиите на стакленички гасови.

- ***Мерки за намалување од зголемена бучава***

При реализацијата на проектот потребно е да се предвидуваат технологии и техники кои ќе допринесуваат за редукција на загадувањето со бучава и доведување на истото во законски дозволените параметри.

Бучавата, која се генерира од работењето на ветерниците може да биде од турбините, генераторот, запчаниците, перките на ветерниците и слично. Звукот кој се генерира при работа на ветерни турбини, всушност има помал интензитет од звукот создаден од вообичаен патен, железнички или авио сообраќај. Бучавата од ветерните турбини нема да предизвика значително влијание на амбиенталната средина на локалното население, единствено засегната ќе биде фауната која е застапена во проектното подрачје.

Доколку во времето на имплементација на планот се увиди потреба од воведување на дополнителни мерки на заштита од бучава, истите ќе се спроведат со мерење и анализа на нивото на бучава од страна на акредитирана лабораторија.

- Мерки за намлување на влијанијата од вибрации

Имплементацијата на планската документација нема да предизвика значителни вибрации освен редовна контрола и одржување на ветерните турбини како и поставување на сензор за вибрации со цел да се детектира некоја промена во работењето.

- Мерки за намалување на влијанијата врз почвата

За намалување на влијанијата врз почвата се предлагаат следните елементи:

- При започнувањето на секој градежен зафат на планскиот опфат инвеститорот да го организира собирањето на градежниот отпад, негово депонирање или искористување во инвестиционите активности;
- Интегрално управување со отпадот;
- Селектирано и организирано депонирање на отпадот со контролиран транспортен систем во депонија.

Загадување на почвата со опасни материи, може да предизвика негативни влијанија врз медиумите на животната средина вклучувајќи ги и подземните води. Во оперативната фаза, можни се појави на ерозивни процеси, доколку применетите мерки за заштита од ерозија во градежна фаза (ревегетација на теренот, заштита на косини, усеци и сл.) не се соодветни и/или истите се недоволни. Се препорачува да се направи план за управување со почва и заштита од ерозија и седиментација каде што ќе се дефинираат деловите кои треба да се стабилизираат на косините со вегетација или камења за да се избегне појава на ерозија на почвата, хортикултурно уредување со автохтони растенија на локациите кои се соголени како

резултат на отстранетата вегетација, во согласност со почвените карактеристики на условите на локацијата и слично.

- Мерки за намалување на влијанијата врз флората и фауната

Со цел намалување на можните влијанија кои би се јавиле во текот на подготвителната, градежната и оперативната фаза се препорачуваат следниве мерки:

- Во фазата на подготовка на проектната документација, односно во текот на процесот за оцена на влијание врз животната средина од проектните активности, да се изврши четири сезонски мониторинг на популациите на птиците и лилјаците во и околу проектното подрачје.
- Во истата фаза, во текот на процесот за оцена на влијание врз животната средина од проектните активности, да се изврши детален преглед и опис на растителните заедници и растителните и животинските видови кои се среќаваат во и околу проектното подрачје. Врз основа на резултатите од прегледот, детално да се оценат можните влијанија и да се предвидат соодветни мерки за елиминирање или намалување на можните влијанија.
- Во градежната фаза Инвеститорот да обезбеди соодветен надзор од страна на стручно лице.
- Да се одбегнува привремено заземање и/или деструкција на соседните површини.

Слика 7. Опис на предел

Предметната локација се протега по границата на два пределски типови: Ридест рурарел предел и Осоговски предел.

Ридест рурален предел

Ридестиот рурален предел се карактеризира со бреговито-ридски терени и се протега до надморска височина од 800-900 м. Во геолошки поглед

пределот се карактеризира со различни, обично силикатни кисели подлоги (гнајсеви, амфиболити и амфиболитски шкрилци, микашисти и лептинолити, флишни седименти и други) и мали површини под песочници. Од почвените типови обично доминираат дистрични камбисоли. Вегетациски, во пределот е забележително присуството на тревести растителни заедници од брдските пасишта што се развиваат на силикатна подлога до околу 1000 м надморска височина. Сепак, тука тревестите површини (брдските пасишта) не доминираат, туку се измешани со антропогени станишта, обработливи површини и пасишта. Руралниот карактер на пределот го дава учеството на „хетерогено земјоделство", „земјоделско земјиште со површини под природна вегетација", потоа „суви брдски пасишта" и „пасишта со грмушки", како и значителната површина под „широколисни шуми". Присутни се и значајни површини под иглолисни или мешани шумски насади (околу 3% од вкупната површина).

Значајна карактеристика на овој пределски тип е присуството на населби расфрлани по целиот предел. Покрај населбите, постојат и многу земјоделски површини претставени со мали ниви, кои се најчесто дисконтинуирано распоредени во просторот.

Ридестиот рурален предел е формиран обично во зонобиомот на субмедитеранско балкански шуми и зонобиомот на средноевропски шуми и зазема значителна површина од Македонија (околу 9%). Големата површина што ја зафаќа, заедно со неговите структурни карактеристики - значителни подрачја под шуми, деградирани шуми, грмушести состоини и друга природна вегетација - го прави овој предел значаен за зачувување на биолошката разновидност. Поради овие карактеристики, бројноста на видовите е повисока отколку во типичните шумски предели, но помал е и бројот/популациите на значајните видови.

Сепак, различните природно-географски карактеристики на подрачјата, каде што овој предел е застапен, наметнуваат одредени разлики во структурата на пределските единици. Затоа е потребно во иднина да се направи одделна анализа на структурните карактеристики на различните пределски единици, со што ќе може да се процени потенцијалот на овој предел за миграција на видови во рамките на идната национална еколошка мрежа.

Осоговски планински рурален предел или Осоговски предел

Во Македонија овој предел е карактеристичен само за Осоговските Планини и делумно на Влаина Планина, како и за крајните североисточни планини (Герман и Билина Планина). Релјефот е прилично униформен, претставен со средни до стрмни падини, долови и долини. Доминантни се кафеави шумски почви, а не ретко се среќаваат и карпести места. Геолошката подлога е иста како и во другите предели на планината (обично силикатни карпи). Поради поголемата надморска височина на која е распространет овој предел во однос на претходните (1000-1400 мнв), климата е топла континентална (јужно) и супконтинентална до континентална (северно). Плоскачево-церови шуми (како и горунови во погорниот дел од

појасот) се распространети на јужните експозиции. Субмонтаната букова шума е присутна по доловите. Буковите екосистеми најчесто се застапени на северните експозиции. Јужните и западните падини се под силен човеков притисок и се помалку или повеќе изменети или полуприродни. Северните делови се помалку изменети, полуприродни или природни. Земјоделството е екстензивно, а сточарството е обично занимање на локалното население. Присутни се само помали површини од компирови полиња и врж иако денеска поголем број од поранешните територии на кои се одгледувале овие култури се напуштени. Појасот е ретко населен, а населбите се од расфрлан тип. Расфрланоста на населбите, всушност го дава и карактеристичниот изглед на овој предел.

Руралниот карактер на пределот го дава учеството на „земјоделско земјиште со површини под природна вегетација", „суви брдски пасишта" и „пасишта со грмушки", додека специфичноста на пределот ја дава доминацијата на „широколисни шуми". Матриксот е претставен со широколисни шуми и тоа најчесто дабови шуми од цер и плоскач или горун, како и букови шуми. Но, шумите најчесто не се со целосно затворен склоп, а на места се и доста проретчени иако визуелно не изгледаат деградирани. Постојат многу петна од повеќе или помалку напуштени места за домување, ливади и помали полиња.

Осоговскиот планински рурален предел најмногу е формиран во зонобиомот и во оробиомот на балканско-средноевропски шуми или во појасот на горуновите шуми Orno-Quercetum petraeae и подгорските букови шуми Festuco heterophyllae-Fagetum. Значајна карактеристика на овој предел е деградација и фрагментација на шумските хабитати и појавување на бројни други хабитати, кои влијаат на зголемување на биолошката разновидност.

Од естетски аспект овој пределски тип поседува многу голема вредност поради што претставува голем потенцијал за развој на руралниот туризам. Покрај тоа, пределот има и големо значење за биодиверзитетот иако е неопходно попрецизно дефинирање на формата и потенцијалите на шумските коридори, кои поврзуваат поголеми шумски површини за точно утврдување на конзервациското значење на пределот.

Заштитени подрачја и подрачја идентификувани според меѓународни критериуми

Во и околу проектното подрачје не постои подрачје кое е заштитено во согласност со националната легислатива за заштита на природата (Слика 8).

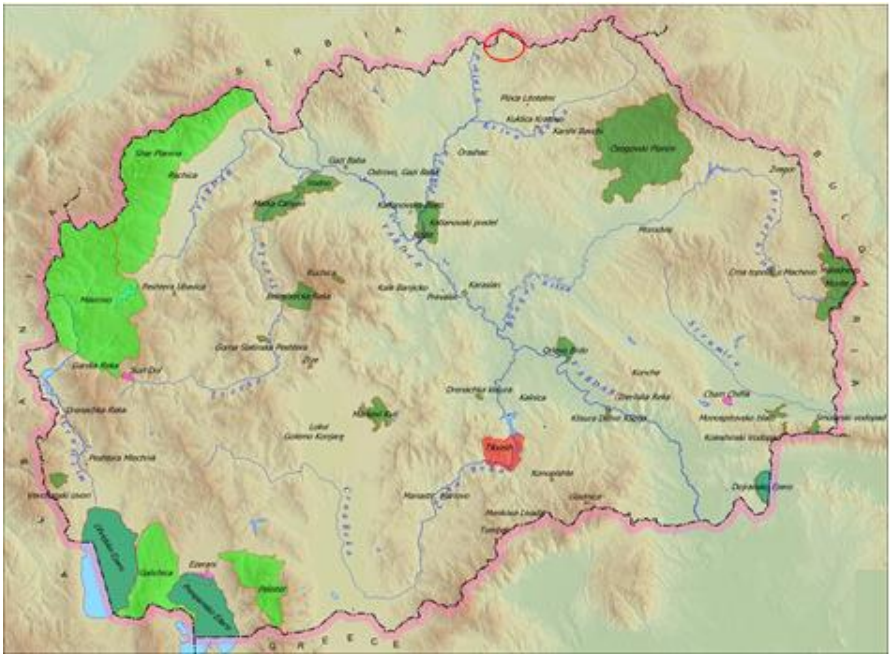

Слика 8. Карта на заштитени подрачја во државата и локација на анализираното подрачје

Според меѓународно прифатените критериуми, анализираното подрачје влегува во границите на:

1. Емералд подрачје Пчиња - Герман и
2. Значаен орнитолошки локалитет река Пчиња - река Петрошница - Крива Река

- Емералд подрачје Пчиња - Герман.

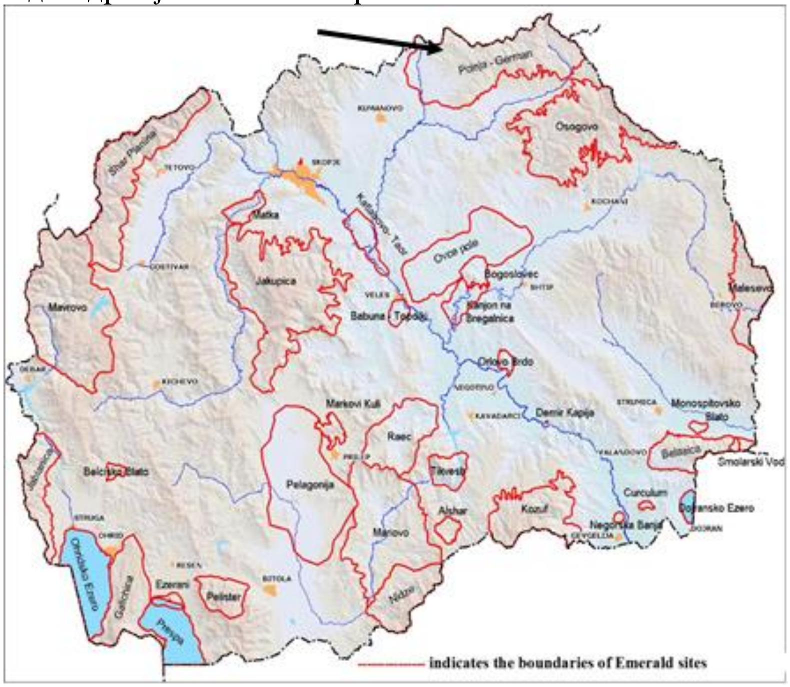

Слика 9. Емералд подрачје Пчиња - Герман и проектна локација

- Значаен орнитолошки локалитет (ЗОЛ) река Пчиња - река Петрошница - Крива Река.

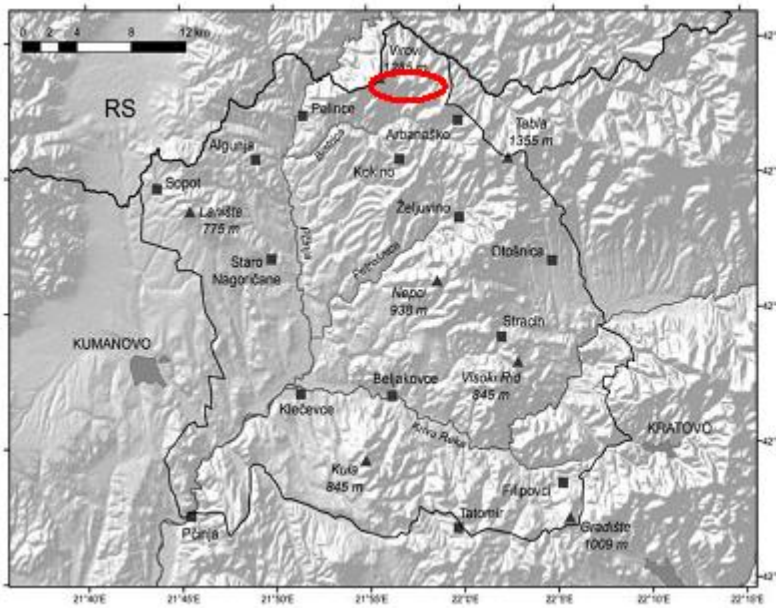

Слика 10. ЗОЛ река Пчиња - река Петрошница - Крива Река и проектна локација

Сместен во северниот дел на земјата, овој голем ЗОЛ вклучува три географски и еколошки различни области со значителна орнитолошка вредност. Почнувајќи од границата со Србија северно од Куманово (кај село Сопот), границата тече на југ избегнувајќи го градот Куманово и неговите најблиски села, ја преминува реката Пчиња јужно од овој град (кај село Пчиња), продолжува кон исток следејќи го автопатот од Куманово кон Свети Николе и низ селата К´шање и Татомир, свртува кон север под врвот Градиште (1009 мнв) и продолжува низ селата Филиповци и Железница кај Кратово. Продолжува на север низ селата Опила и Ранковце, а потоа свртува кон северозапад, додека не помине низ селото Арбанашко и повторно не стигне до националната граница. Локацијата се граничи со локацијата Пчиња во Србија, формирајќи прекуграничен ЗОЛ. Локалитетот опфаќа планини со средна големина, а најдоминантни се планината Козјак на север (врвот Вирови 1285 мнв) и највисоките врвови кон планината Герман на исток (врвот Табла 1355 мнв). Геолошкиот состав е разновиден, преовладуваат метаморфни карпи од различна возраст. Главни реки се Крива Река со нејзината притока Кратовска Река и Пчиња со Бистрица и Петрошница кои се нејзини главни притоки.

- Мерки за намалување на влијанијата врз пределот

Предвидените активности во планската документација ќе бидат во насока на зачувување и подобрување на естетските потенцијали на пределот. Со изработка на овој Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со

капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане, просторот добива нова можност за урбанистичка разработка и реализација.

Мерките за ублажување на влијанието врз животната средина, покрај препораките за ублажување, намалување на големината на градилиштето, примената на добри практики за проектирање и изградба, внимателно одржување и соодветно одржување на редот и чистотата на градилиштето, вклучуваат и:

- Изборот на локациите за поставување на ветерните турбини да биде на начин на кој ќе се намали влијанието врз пределот и врз визуелните аспекти на локалното население од околните населени места;
- Во текот на изборот на локациите на турбините потребно е да се направи компјутерско моделирање и проценка на растојанието до кое ќе бидат видливи ветерните турбини и доколку е потребно да се предвидат дополнителни мерки за намалување на можните влијанија врз пределот и визуелните аспекти.
- При изборот на типот на ветерните турбини да се води сметка истите да бидат со минимална можна височина и разумна димензија;
- При проектирањето на придружните објекти да се води сметка истите да се вклопат во пределот;
- Градежните активности, како што се расчистувањето на теренот и ископот на материјал да се ограничи на што е можно помала површина;
- Компензација на вегетацијата со садење на дрвја, грмушки и треви, отпорни на пожар, со цел подобрување на визуелните аспекти;
- Рекултивацијата на градилиштето и локациите кои ќе бидат опфатени со градежните активности со засадување единствено на автохтони видови на растенија.

- Мерки за намалување на влијанијата врз материјалните добра

Имплементацијата на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане има позитивно влијание врз материјалните добра и затоа не се препорачуваат мерки за намалување на влијанијата врз материјалните добра.

Со реализација на овој проект се овозможува локацијата да прерасне како единствена просторна и функционална целина која ќе даде голем допринос за развојот на локалната и национална економија, истовремено имајќи го за цел анимирањето на интересот на разни инвеститори како ориентација во актуелните економски тенденции на државата.

Како резултат на реализирање на планската содржина ќе заживее одржливиот економски развој на општината и регионот, ќе се намали економската миграција на населението и ќе се ефектуира просторот во

насока на негово рационално искористување во функција на одржлив економски и еколошки развој.

- Мерки за намалување на влијанијата врз културното наследство

Согласно Законот за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19) се уредуваат видовите, категориите, идентификацијата, начинот на ставање под заштита и другите инструменти за заштита и користењето на културното наследство, правата и должностите на имателите и ограничувањата на правата на сопственост на културното наследство во јавен интерес.

Во просторот за кој се работи овој опфат не е евидентирано културно наследство. Во текот на реализација на предвидените површини за градба од овој план, при нивното темелење доколку се наиде на археолошки остатоци заради превземање на заштитни мерки, потребно е да се информираат службите надлежни за заштита на културно-историското наследство кои ќе пропишат посебни услови и режим за нивна заштита.

- Мерки за намалување на влијанијата од управување со отпад

Согласно Законот за управување со отпад создавачите на отпад се должни во најголема мера да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето.

Во случај на истекување на масло од механизацијата на околното земјиште, загадената почва да биде отстранета и соодветно дислоцирана, согласно законските прописи од областа на управувањето со отпадот.

За цврстиот отпад се предвидува собирање во контејнери за отпадоци, определување на пунктови за собирање на отпадот.

- Во оперативната фаза на планираните проекти, градежниот отпад да се собира, селектира и истиот кој ќе нема употребна вредност да се превзема од страна на комуналното претпријатие или овластено правно лице;
- Комуналниот отпад да се собира во контејнери, а потоа комуналното претпријатие да врши евакуација;
- Трајното депонирање или одлагање на отпадот во планираниот опфат или надвор од предвидените садови за одлагање да биде најстрого забрането.

Овие елементи ќе овозможат спречување на загадувањето на почвите и на подземните води, а со тоа и на животната и работната средина воопшто.

- Мерки за намалување на влијанијата врз површинските и подземните води

Производството на електрична енергија од ветер, активно го заштедува користењето на вода, односно при производство на електрична енергија од ветер, не се користи вода.

Негативно влијание врз водите во оперативната фаза на ветерниот парк може да се појави како резултат на активностите на тековно одржување на ветерните турбини, во случај на инциденто истекување на масло од возилата и механизацијата и опрема што ќе се користи, и/или несоодветно управување со генерираните фракции отпад.

Примена на мерките кои ќе произлезат од плановите за управување со опасни материи и контрола на истекување, управување со хаварии и ризици, управување со отпад, кои треба да се подготват пред почеток на оперативната фаза на ветерниот парк.

- Мерки за намалување на влијанијата од несреќи и хаварии

За намалување на можните влијанија предизвикани од несреќи и хаварии се препорачува имплементација на мерките дадени во планската документација, во фазата на изградба, што ќе овозможат минимизирање на евентуалните појави за несреќи и хаварии во оперативната фаза.

Во согласност со член 53 од Законот заштита и спасување („Сл. Весник на РМ" бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18) задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување. Тоа опфаќа пред се изградба на објекти отпорни на сеизмички дејствија, регулирање на водотеците и изградба на систем на одбранбени насипи, изградба на снегозаштитни појаси и пошумување на голините, обезбедување на противпожарни пречки, изградба на објекти и заштита и изградба на потребната инфраструктура. За ефикасна заштита на населението и материјалните добра, задолжително треба да се обезбедат средства за лична и колективна заштита, материјално-технички средства потребни за спроведување на мерките за заштита и спасување, обука за примена на средствата за заштита и спасување во за тоа предвидените центри.

За ефикасна заштита на населението и материјалните добра, задолжително треба да се обезедат средства за лична и колективна заштита, материјално-технички средства потребни за спроведување на мерките за заштита и спасување, обука за примена на средствата за заштита и спасување во за тоа предвидените центри

- Мерки за заштита и спасување

Мерките за заштита и спасување задолжително се применуваат при планирањето и уредувањето на просторот, а начинот на примена со уредба го уредува Владата. Како посебен вид на заштита треба да се третира и засолништето кое треба да се предвиди во објектите како второстепена функција на некој простор доволно димензиониран по сите стандарди и лесно пристапен и адаптабилен за кус период.

Согласно Законот за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ" бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18) задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување при планирање и уредување на просторот. Тоа опфаќа пред се: изградба на

објекти отпорни на сеизмички дејствија, регулирање на водотеците и изградба на систем на одбрамбени насипи, изградба на снегозаштитни појаси и пошумување на голините, обезбедување на противпожарни пречки, изградба на објекти и заштита и изградба на потребната инфраструктура во согласност со член 54 од Законот за заштита и спасување.

- Мерки за заштита од пожар

При изработка на техничката документација за објектите да се изработи и посебен проект за заштита од пожар кој ќе е во согласност со Законот за заштита од пожар.

Поради тоа, предвидени се следните плански мерки за заштита од пожар:

- Правилно одржување на опремата и инсталациите;
- Сообраќајниците да е со доволна ширина, со што се овозможува непречено и брзо движење на противпожарните возила;
- Заштита на животната средина од емисија на опасни материи.

- Мерки за заштита од природни катастрофи

Со оглед дека територијата е изложена на сеизмичко дејство со интензитет над 8^0 според МЦС скала, потребно е применување на принципите на асеизмичко градење на објектите.

Намалувањето на сеизмичкиот ризик ќе се постигне со примена на соодветни економски мерки за заштита на создадените вредности, задолжителна примена на техничките нормативи за изградба на објекти од ваков тип.

- Мерки за заштита од технолошките катастрофи

Под технички катастрофи се подразбираат пожари, експлозии, контаминација на воздухот и водата, хемиски загадувања и други несреќи и други причини кои можат да доведат до масовни несреќи, губитоци на човечки животи и материјални богатства.

Со законот за заштита на природата („Сл. Весник на РМ" бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 164/15, 63/16 и 113/18) и („Сл. Весник на РСМ" бр. 121/21) се уредува заштитата на природата преку заштита на биолошката и пределската разновидност и заштитата на природното наследство во заштитени подрачја и надвор од заштитени подрачја.

9. План на мерки за мониторинг на животната средина

За изработка на ефективен план за управување, неопходно е најнапред да се спроведе оцена на статусот на сите природни вредности вклучувајќи го и здравјето на човекот. Во следниот чекор се определуваат цели и приоритети за управување. Дали превземените мерки и активности ги даваат посакуваните резултати се утврдува преку континуиран мониторинг. Податоците од мониторингот ќе бидат основа за изработка на следниот план за управување. Според тоа, мониторингот е составен дел од кружниот процес на планирање на управувањето.

Основни цели на планот за мониторинг се:

- Подобрување на квалитетот на живеење и зголемување на животниот стандард;
- Заштита на животната средина со имплементација на Планот;
- Одржување на постојано ниво на флора и фауна;
- Подобрување на квалитетот на воздухот;
- Зачувување на кавалитетот на почвата;
- Минимизирање на отпадот, рециклирање и негова повторна употреба;
- Минимизирање на појави од несреќи и хаварии.

Сепак, тоа најчесто се постигнува низ осмислени научни истражувања чија главна цел е да ги опишат процесите на екосистемите вклучувајќи ги и законите кои влијаат врз нив.

Еколошкиот мониторинг се однесува на последователни мерења во екосистемите со главна цел определување на трендови во компонентите, процесите или функциите.

Со секој предлог мерки за заштитата на животната средина потребно е да се изготви план за мониторинг на предложените мерки и мониторинг на животната средина. Во современото планирање на просторот, задачите на заштита на природата се усмерени особено на активно уредување и заштита на природата и животната средина, санирање на можните штети и повторно воспоставување на природната средина.

Што се однесува до изработката на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане, особено треба да се има во предвид близината на обработуваниот простор. Доколку при изработка на овој план и уредувањето на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природни реткости кои може да бидат загрозени потребно е да се преземат мерки за заштита согласно Законот.

Планот на мониторинг предвидува следење на следните параметри во животната средина:

- Следење на биодиверзитетот (флора и фауна);
- Следење на бучавата.

Со овој план ќе се овозможи:

- Потврда дека договорените услови при одобрување на проектот се соодветно спроведени;
- Управување со непредвидени влијанија и промени;
- Потврда дека влијанијата врз медиумите на животната средина се во рамките на предвидени или дозволени гранични вредности;
- Потврда дека со примена на мерките се врши заштита на животната средина, односно намалување на негативните влијанија.

10. Нетехничко резиме

Со самото реализирање на оваа планска задача се добиваат податоци за почвата, воздухот, водата, климатските фактори, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра и др. и се создаваат услови за изнаоѓање на причините врз основа на која се одбираат алтернативите и се предвидуваат мерки за заштита и намалување на влијанијата. Со идентификацијата на можните проблеми треба да се рационализираат трошоците и да се направи најсоодветен избор на мерките за заштита на животната средина. Резултатот од учеството на јавноста треба да се земе што е можно повеќе.

Во извештајот за Стратегиската оцена за животна средина се земени се детали од планот, програмите и стратегиите, како и информациите кои се утврдени при изготвувањето, а се од особено значење за можните влијанија за животната средина.

Извештајот на овој плански документ ги опфаќа податоците за:

- Постојната состојба на планскиот опфат;
- Потенцијалните влијанија врз населението, здравјето на луѓето, флората, фауната, почвата, воздухот, водата, климатските фактори, материјалните добра, културното наследство и др.
- Мерките за заштита и намалување на влијанијата;
- Краток преглед за причините врз основа на кој се одвиваат алтернативите;
- Состојбата на животната средина без имплементацијата на планот;
- Планот за мониторинг на животната средина.

Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење е план кој се изработува согласно Просторниот план на Република Северна Македонија и служи за негово спроведување и разработка, а се донесува за подрачја и градби од државно значење кои не се опфатени и не може да се уредуваат со урбанистичките планови од локално значење и се изработува согласно член 17 од Законот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ“ бр. 32/20) и согласно член 47, став (3) точка 6 алинеа 5 од Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ“ бр. 225/20, 219/21 и 104/22). Врз основа на член 30, став 2 од Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ“ бр. 225/20, 219/21 и 104/22) врз основа на планската програма и документационата основа се изработува работната верзија на урбанистички план за подрачја и градби од државно значење, за која правните лица од членот 47 став (1) од овој закон и општините на чија што територија се простира планскиот опфат на овој план, задолжително доставуваат мислење по однос на планските решенија што се во врска со нивните надлежности, при што врз основа на мислењата се изработува предлог на урбанистички план за подрачја и градби од државно значење.

Планскиот период на урбанистичкиот план за подрачја и градби од државно значење изнесува десет години, односно од 2022 до 2032 година. Доколку не е донесен нов урбанистички план и по изминувањето на планскиот период, урбанистичкиот план е на сила до донесување на нов

урбанистички план. Изработката на овој Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW во КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане е во согласност со член 47 од Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ" бр. 225/20, 219/21 и 104/22), став (2) точка 2 се донесува за подрачја на енергетски комплекси од државно значење, став (3), точка 6 се донесува за градби од државно значење како енергетски градби - електрични централи со инсталирана сила од 10 MW и повеќе.

Реализацијата на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW во КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане ќе биде во функција на одржливиот економски развој преку примена на нови технологии за производство на енергија од обновливи извори.

Зголемувањето на увозот на електрична енергија во последниве години ја потенцира важноста на изградбата на нови извори. Изградбата на електраната со користење на ветерот, ќе даде придонес во зголемување на учеството на обновливите извори на енергија.

Изградбата на објектите за производство на електрична енергија преку користење на ветерна енергија, како обновлив ресурс, во подрачјето ќе допринесе за подобрување на енергетската покриеност на потрошувачите во согласност со принципите на еколошко искористување на ресурсите. Искористувањето на ветерната енергија како алтернативен извор претставува една од современите енергетски технологии, која нуди брзо и долгорочно намалување на дефицитот на електрична енергија. Со изработката на овој план ќе се предизвикаат позитивни ефекти врз целото непосредно опкружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот.

Електраната за производство на електрична енергија нема конфликт со постојните и планирани енергетски водови.

Планскиот опфат на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане, се наоѓа во северниот дел од Општина Старо Нагоричне во близина со границата со Република Србија. Поголемиот дел од планскиот опфат е распостран во катастарска општина М'гленце, Општина Старо Нагоричане и помал дел во катастарска општина Малотино. Предметното подрачје не е во опфат на урбанистички план, општ акт или било каква урбанистичка документација донесена од страна на Општината.

Планираната локација, односно планскиот опфат за изградба на ветерниот парк М'гленце се наоѓа во општината Старо Нагоричане, на границата на катастарската општина М'гленце и катастарска општина Малотино, Општина Старо Нагоричане.

Прелиминарниот плански опфат одобрен со планската програма за изработка на Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за

производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW во КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане (постапка во информацискиот систем е-урбанизам број 44012) изнесува 10.2 ха, додека планскиот опфат за предметниот Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW во КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане изнесува 14.11 ха, согласно член 21, став 4, доколку се работи за нов плански опфат без историја на планирање или за кој нема план од повисоко ниво или нема донесени соседни планови што ја дефинираат границата или се работи за проширување на постоен плански опфат, во планската програма се исцртува прелиминарна или приближна граница на планскиот опфат што се уточнува во фазата на нацрт план.

Изградбата на градби за производство на електрична енергија од обновливи извори (ветерни електрани) во КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане ќе биде во функција на зголемување на производството на електрична енергија од обновливи ресурси што кореспондира со основните определби на Просторниот план на Р. Македонија за одржлив развој.

Предвидениот опфат за изградба на ветерни електрани каде ќе се користи ветерот, како обновлив ресурс за производство на електрична енергија, се наоѓа во подрачје кое е сиромашно со вода, ќе допринесе за подобрување на енергетската покриеност на регионот во согласност со принципите на еколошко и одржливо искористување на природните ресурси.

Локацијата за изградба на градби за производство на електрична енергија од обновливи извори (ветерни електрани) со капацитет над 10 MW во КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане нема конфликт со постојните и планирани енергетски водови.

Градбата на ветерни електрани ги подобрува перформансите на електроенергетската мрежа, го намалува увозот на електрична енергија и емисиите на стакленички гасови.

Изградбата ќе овозможи поефикасно снабдување на населбите со електрична енергија што е осбено значајно за оние што немаат соодветно, односно квалитетно снабдување. Преку воведување на алтернативни извори на енергија се овозможува заштеда на необновливи извори на енергија што е еден од основните приоритети во одржливиот развој.

Од приложените карти е презентирано поширокото и потесното опкружување на планскиот опфат. Теренот е на планскиот опфат е во континуиран пад по целата должина.

Пристапот до планскит опфат за Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW во КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане е обезбеден од постоен некатегоризиран пристапен пат.

Вкупната површина опфатена во рамките на опишаната граница на планскиот опфат за Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со

капацитет над 10 MW во КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане изнесува (141092,8 м^2) 14,11 ха.

Плански опфат за изградба на комплекс од градби за производство на електрична енергија од алтернативни обновливи извори - ветерни електрани ги опфаќа м.в. Голема нива, м.в. Мечик, м.в. Вирови и м.в. Војводички преслап во КО М'гленце и КО Малотино, Општина Старо Нагоричане.

Согласно член 77 и член 80 од Правилникот за урбанистичко планирање предвидена е следната класа на намени:

Г - РУДАРСТВО, ЕНЕРГЕТИКА, ИНДУСТРИЈА,

Г3 - Индустрија на финални производи, сервисни услуги и производство на енергија од обновливи извори,

Г3.7 - Ветерни електрани, концентрациони сончеви електрани, мали хидроцентарли, електарни на биогориво.

Е - Градби од нискоградбата - инфраструктури

Е1 - Сообраќајни, линиски и други инфраструктури

Е1.1 - Сообраќајни патни инфраструктури:

Е 1.8 - Трансформаторски станици.

Инфраструктурата ја дефинираат следните водови:

- Улична мрежа;
- Водоводна мрежа;
- Канализациона мрежа;
- Електрична и комуникациска мрежа.

Пристапот до планскиот опфат е преку постојниот локален пат. Трасата која се наоѓа во планскиот опфат со која се пристапува до секоја површина за градба е претставена како пристапен пат со профил од 6,0 м. Вкупна површина на планскиот опфат изнесува 141093 м^2, од која 122958 м^2, е под сообраќајни површини или 87%. Радиуси и кривини на уличната мрежа се дадени адекватно со прописите од сообраќај и се стандардни. Комплетната сообраќајна сигнализација на уличната мрежа, како вертикална и хоризонтална треба да е изведена согласно прописите од областа на сообраќајот.

Стационарниот сообраќај - паркирање и/или гаражирање на потребен број моторнивозила е планирано во рамките на градежната парцела. Потребниот број на паркинг места ќе се утврди согласно член 134 од Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ" бр. 225/20, 219/21 и 104/22).

Со изработка на урбанистичкиот план, пристапено е кон изработка на нивелациско решение за истиот локалитет. Предмет на изработка на нивелацискoто решение е изработка на вертикално решение на пристапниот пат. Појдовна основа за изработка на вертикалното решение е постојната нивелета и постојниот терен на локалитетот. При проектирањето на нивелетата се почитува природниот пад на теренот. Подолжните наклони на сите сообраќајници се движат во границите на максимално дозволените исклучителни подолжни наклони.

За комуналната инфраструктура, водовод, фекална и атмосферска канализација евидентирано е следното: За ваков тип на објекти не се

предвидува никаква инсталација на водовод и канализација. Вода во тек на работа на системот не се користи. За прифаќање и одвод на атмосферските отпадни води нема да се изведува посебна атмосферска канализациона мрежа и површинските води се сливаат по природен пат.

Со оваа урбанистичка документација е предвидена изградба на Е 1.8 - Трансформаторски станици/трафостаница/ на површина за градба број 4. Кабловското напојување со среднонапонска и нисконапонска ел. мрежа е дефинирано на графичките прилози, додека потребата од дополнителна непредвидена електрична мрежа ќе се определи и ќе се развива во понатамошниот тек на разработка, односно со изработка на урбанистички проекти и идејни и основни проекти за електрична мрежа.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Селектирано и организирано депонирање на отпадот;
- Зачувување на амбиенталните, естетските и рекреативните потенцијали на просторот;
- Изградба на современа инфраструктура;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето;
- Доследно спроведување на планот.

Треба да се земе во предвид и анализата на алтернативи од која се прави аспект за избор на најдобро решение за намена на локацијата заедно со нејзината економска оправданост, идеен развој, финансиски можности и заштита на животната средина.

Кога станува збор за мониторинг за животната средина се дава можност за испитување, оценување и системско набљудување на загадувањето и состојбата на медиумите во животната средина како и идентификација и регистрација на изворите на загадување. Планот на мониторингот претставува алка помеѓу сите вклучени страни и претставува основа за надлежните институции во кој ќе го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат одлуки.

Најголем бенефит во спроведувањето на стратегиската оцена на животната средина е во вклучување на аспектите од полето на социјалата, економијата и животната средина, меѓусебната соработка, развој на регионалните цели и целите за одржлив развој и заштита на животната средина и луѓето.

11. Прилози

Листа на национална законска регулатива

1. Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 89/22 и 171/22);
2. Уредба за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 74/05);
3. Уредба за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапката за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
4. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
5. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 144/07);
6. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08);
7. Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18, 168/18 и 32/20);
8. Законот за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11 и 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15);
9. Правилник за критериумите, методите и постапките за оценување на квалитетот на амбиенталниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04);
10. Закон за водите („Сл. Весник на РМ” бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 151/21);
11. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99);
12. Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99 и 71/99);
13. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99);
14. Закон за отпад („Сл. Весник на РСМ” бр. 31/20 и 216/21);
15. Листа на отпади („Сл. Весник на РМ” бр. 100/05);
16. Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);
17. Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава („Сл. Весник на РМ” бр. 64/93);

18. Закон за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ" бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19);
19. Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ" бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 63/16 и 113/18) и („Сл. Весник на РСМ" бр. 151/21);
20. Закон за безбедност и здравје при работа („Сл. Весник на РМ" бр. 92/07, 136/11, 23/13, 25/13, 137/13, 164/13, 158/14, 15/15, 129/15, 192/15, 30/16 и 27/18).

Листа на релевантни ЕУ директиви

Директиви на ЕУ инфатени во Национална стратегија за апроксимација во животната средина (2008). Релевантни се и нивните измени и дополнувања:

1. Рамковна директива за отпад (2006/12/ЕС)
2. Рамковна директива за квалитет на амбиентен воздух (96/62/ЕС), дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
3. Рамковна Директива за вода (2006/60/ЕС) дополнета со Одлуката 2455/2001/ЕС
4. Директива за вода за пиење (98/83/ЕС) дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
5. Директива за испуштање на опасни супстанции во водите (76/464/ЕЕС) дополнета со Директивата (91/692/ЕЕС и 2000/60/ЕС) е биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС) од 22.12.2007, освен член 6, кој беше отповикан на 22.12.2000.
6. Директива за мерење на квалитетот на водата за пиење (79/869/ЕЕС) дополнета со Директивите 81/855/ЕЕС, 91/692/ЕЕС, и Регулативата (ЕС) 807/2003 ќе биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС) од 22.12.2007)
7. Директива за Стратешка оцена на животна средина (2001/42/ЕС)
8. Директива за пристап на информации за животната средина (2003/4/ЕС)

Додаток

Врз основа на член 65 став (6) од Законот за животната средина („Сл.весник на РМ" бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10,51/11, 123/12, 164/12, 93/13, 163/13, 42/14, 44/15, 192/15, 39/16, 99/18, и „Службен весник на Република Северна Македонија" бр.89/22), Министерството за транспорт и врски, на ден ____________ година, донесе

Одлука за спроведување на стратегиска оцена

1. За планскиот документ Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане, кој го донесува Министерство за транспорт и врски потребно е да се спроведе стратегиска оцена на влијанието врз животната средина согласно член 65 од Законот за животната средина.

2. Како органи засегнати од имплементација на планскиот документ Урбанистички проект се определуваат следните: општина Старо Нагоричане, Министерство за животна средина и просторно планирање, Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, ЕВН, Министерство за транспорт и врски, Министерство за економија.

3. За планскиот документ Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане, за чија изработка е одговорно Урбанкон ДООЕЛ Скопје, а го донесува Министерство за транспорт и врски, донесувањето на планскиот документ ќе има влијание врз животната средина.

4. Обемот на извештајот за стратегиска оцена треба да ги опфати следните аспекти: влијание врз биодиверзитетот, влијание врз почвата, влијание по однос на генерирање на комунален, градежен и електронски отпад и влијание од несреќи и хаварии.

5. Одлуката заедно со формуларите за определување на потребата од спроведување на стратегиска оцена се објавува на веб страната на Министерство за транспорт и врски на следната веб адреса/и: www.mtc.gov.mk

6. Против оваа одлука јавноста има право на жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос од втор степен во рок од 15 дена од денот на објавување на одлуката на веб страната.

Бр. 21-1116/6
08.08.20 2022 год.
Место: Скопје

Заменик Министер
BEKIM REXHEPI

Република Северна Македонија

Министерство за животна средина и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Архивски број УП1-15-1559/2022

Дата: 22 -08- 2022

ДО: Министерство за транспорт и врски
Ул. Црвена Скопска Општина бр. 4
1000 Скопје
Република Северна Македонија

ПРЕДМЕТ: Известување
Врска: Ваш бр. 21-1116/8 од 08.08.2022 година

Почитувани,

Во врска со Вашето барање на мислење доставено до Министерството за животна средина и просторно планирање–Сектор за просторно планирање под бр. УП1-15-1559/2022 од 16.08.2022 година поврзано со постапката за носење на планската документација Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, – Општина Старо Нагоричане, Ве известуваме дека согласно Законот за животната средина („Службен весник" бр: 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 183/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) Вашата Одлука за спроведување на Стратегиска оцена за влијание на животната средина и формуларот, Министерството за животна средина и просторно планирање ги прифаќа.
Одлуката заедно со формуларот задолежително се објавуваат на веб страната на органот кој го подготвува и носи планскиот документ.

Со почит,

ПО ОВЛАСТУВАЊЕ НА МИНИСТЕР
РАКОВОДИТЕЛ НА СЕКТОР
Nebi Rexhepi

Изработил: Бајрам Цамиќ

Одобрил: Милева Тагасовска

Министерство за животна средина и просторно планирањеРепублика Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица" бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија
Ministria e MjedisitJetësordhePlanifikimithapësinore
Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "PresvetaBogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut
+389 2 3251 403
www.moepp.gov.mk

Република Северна Македонија
Министерство за животна средина и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Архивски број: 15-7356/2

Дата: 28. 10. 2022

ДО: Министерство за транспорт и врски
Ул. Црвена Скопска Општина бр. 4
1000 Скопје
Република Северна Македонија

ПРЕДМЕТ: Мислење по Нацрт Извештај за стратегиска оцена на животната средина
Врска:ваш бр. 21-1116/12 од 04.10.2022 година

Почитувани,

Во врска со Вашето барање на мислење доставено до Министерството за животна средина и просторно планирање-Сектор за просторно планирање под бр. 15-7356/1 од 07.10.2022 год. и по доставениот Нацрт Извештај за стратегиска оценка на животната средина **Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10MW во КО М'гленце и КО Малотино, – Општина Старо Нагоричане**, а врз основа на спроведена постапка за стратегиска оцена на животната средина, Министерството за животна средина и просторно планирање нема забелешки и дава **позитивно мислење** по содржината и обемот на документот. Во прилог на наведеното, Министерството за животна средина и просторно планирање посочува дека предметниот Извештај за стратегиска оцена на животната средина ги содржи аспектите за заштита на животната средина, како и економските и социјалните прашања во фазите на планирање и имплементирање на планот, како и преглед на регулаторната рамка и процедури кои ќе служат како основа за проценки на влијанијата врз животната средина за сите идни подпроекти кои би се реализирале во рамки на планот.
Согласно наведеното, Министерството смета дека е постигната општата цел на Извештај за стратегиска оцена на животната средина, односно дека е направена целосна анализа на потенцијални влијанија од донесувањето и имплементацијата на Урбанистичкиот план кој е предмет на стратегиска оцена, а воедно се утврдени и мерки за заштита, намалување и неутрализација на негативните влијанија и план за мониторинг на животната средина.

Воедно Ве информираме дека процесот на спроведување на стратегиска оцена на животната средина треба да продолжи со следниве чекори:

1. Пред започнувањето на постапката за усвојување/донесување на планскиот документ, субјектот заедно со нацртот на планскиот документ и извештајот за стратегиската оценка на животната средина во рок од пет работни дена објавува информации за местото каде може да се разгледа нацрт / предлог плански документ и извештајот, односно спроведува постапка за учество на јавноста.
2. Начините за вклучување на јавноста, правните и физичките лица, како и други засегнати страни се преку објавување на истите на веб страната на субјектот, преку организирање на јавна расправа, трибини, емитување на телевизиски емисии и слично. (Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина "Службен Весник на РМ бр 147 од 26.11.2008)
3. Министерството, јавноста и други правни и физички лица го доставуваат своето мислење до субјектот во рок од 30 дена од денот на објавување на нацрт / предлог плански документ и извештајот за стратегиската оцена.
4. Откако ќе се систематизираат мислењата, наодите и мислењата од засегнатите страни, субјектот е должен да ги интегрира во извештајот за стратегиската оцена на животната средина и да го достави до надлежното Министерство.
5. Министерството е должно во рок од 60 дена од денот на достасување на документацијата да ја оцени соодветноста односно исправноста на планскиот документ и извештајот.
6. Потоа субјектот треба да ја објави одлуката за усвојување на планскиот документ.
7. Органот е должен да ги следи ефектите врз животната средина и врз здравјето на луѓето од спроведувањето на планскиот документ со цел во раната фаза да се согледаат евентуалните негативна ефекти, како и санирање на истите доколку се појават.

Со почит,

ПО ОВЛАСТУВАЊЕ НА МИНИСТЕР
РАКОВОДИТЕЛ НА СЕКТОР
Nebi Rexhepi

Изработил: Бајрам Цамиќ

Одобрил: Милева Тагасовска

Република Северна Македонија
Министерство за транспорт и врски
Сектор за уредување на просторот

декември, 2022

Архивски број : 21 – 1116/

С О О П Ш Т Е Н И Е

Врз основа на член 69 од Законот за животна средина („Сл. Весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 183/13, 42/14, 44/15, 129/15, 39/16 и 99/18),, како и член 3 од Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на Република Македонија“ бр. 147/08 и 147/11), Министерот на Министерството за транспорт и врски организира

ЈАВНА ПРЕЗЕНТАЦИЈА ПО
Извештај за стратегиска оцена на животната средина за Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане

Јавната презентација на Извештајот за стратегиска оцена на животната средина ќе се одржи на ден 20.12.2022 година (вторник) во 10:00 часот, во просториите на Општина Старо Нагоричане.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина е изложен на јавен увид на web страната на Министерството за транспорт и врски (http://mtc.gov.mk/Sozzs).

Заинтересираните граѓани и правни лица можат да учествуваат во Јавната презентација, а за време на јавниот увид на Извештајот за стратегиска оцена кој е објавен на web страната на Министерството за транспорт и врски ќе можат да ги дадат своите забелешки, предлози и мислења.

Сите забелешки засегнатата јавност може да ги доставува по електронски пат или по пошта до Министерството за транспорт и врски.

МИНИСТЕР
БЛАГОЈ БОЧВАРСКИ

Министерство за транспорт и врски на Република Северна Македонија
Ул. „Дрвена Скопска Општина“ бр. 4, Скопје Република Северна Македонија
+389 2 3145 497
www.mtc.gov.mk

СМС Огласи

НЕДВИЖНОСТИ

• Издавам наместена соба, кујна, купатило, дел од куќа, со посебен влез, близу, студенски дом, пелагонија, К. вода, цена по договор. Тел 072 716 940
• Издавам 1 соба со тоалет, дел од куќа семејна за живеење близу пелагонија. Цена 5000 денари. Тел 072 716 940
• Итно се продава градежен плац 7000м2 за изградба на фирма во н. Илинден. Цена по договор. Тел 070 384 370
• Се продава плац во Долно Соње 390м2 со пат на 20м од главна улица, цена по договор. Тел 071 261 182
• Се продава двоспратна куќа во населба К.Вода-Скопје 88 м2 со дворно место 190 м2,Цена по договор. Тел 070 901 846
• Се продава нива во околината на село Говрлево 2500м2. Тел 070 901 846
• Во Дебар Маало издавам наместена соба, купатило и кујна за самец или студент. Тел. 077 624775
• Издавам дел од куќа 30м2 со купатило, двор во Хиподром на ул.Никола К. Мајски 22А Информации на тел. 070266197; 070370262
• Кратовско секулица до асфалт се продава викенд куќа,опремена,водовод, улично. Тел 070 226 665
• Издавам под кирија дел од куќа со посебно купатило 35м2 во населба Хиподром. Цена по договор.Тел 070 266 197
• Продавам куќа во Козле, 50м2. Цена по договор. Тел 072 265 803
• Издавам под закуп куќа во Козле 50м2. Цена по договор. Тел 072 265 803
• Се издава Стан во нас.Лисиче. Тел 070 820 313
• Кратовско до асфалт нива 7,5 декари за житарици и овоштарник продавба. Тел 070 226 665
• Продавам плац 500 м во општина Сопиште с Добри Дол. Цена 50€. Тел 070 242 395
• Се издава опремена канцеларија, 30м2 во ТЦ Капиштец до аптека Зегин.Информации на тел. 070-235-852
• Издавам наместена соба за студентка во Автокоманда. Тел 076 518 150
• Издавам двособен стан + соба со посебен влез во Капиштец на 300 метри до Медицински факултет, со платени сметки за струја, вода, парно и ТВ, со 50% попуст за студенти, доказ индекс. Тел: 078 330 044
• Се продава нива во околината на село Говрлево 2500м2. Тел: 070 901-846
• Се продава двоспратна куќа во населба К. Вода – Скопје 88 м2 со дворно место 190м2, плац 254м2. Цена по договор. Тел: 070 901-846
• Се продава гаражно место во подрум со бр.1 на Ф. Поход 36 и гаражно место бр.9 приземје на Февруарски Поход 34. Купопродажна цена 2500 Евра. Контакт: 023216360
• Издавам наместена соба за студентка во Автокоманда. Тел:076/518-150
• Менувам стан 41м2 во Карпош 3 од 4 спрат за 1 спрат, а може и поголем со наша доплата. Тел. 071 597 993
• Се продава стан во Аеродром 70м2 на приземје, градба 2007 год. со две спални ,посебна кујна. Тел 075 255 695
• Издавам двособен, наместен стан од 50м2 кај Универзална сала. Телефон за контакт: 070 669 432
• Се издава стан во населба Лисиче. Тел 070 820 313
• Издавам спрат од барака во Драчево 7000ден. Тел 076 964 154
• Барам куќа со голем двор во скопските села, за минимална кирија. Тел 072 248 507
• Издавам наместен стан во Аеродром позади Капитол со три спални и парно. Тел 075 45 66 65
• Продавам деловен простор во Скопје, позади Универзална сала на ул Петар Поп Арсов бр.19. Тел: 075 361 682
• Барам соба или гарсоњера, може и празна, за подолг временски период, само на прв кат и во Центар на Скопје. Тел 076 719 078
• Се продава нива во околината на село Говрлево 2500м2. Тел 070 901-846
• Се продава двоспратна куќа во населба К.Вода-Скопје 88 м2 со дворно место 190 м2, плац 254 м2.Цена по договор. Тел 070 901 846
• Се изнајмува стан во Козле, карши старата Алумина,40м2 на 1ви кат со посебна спална,со градско парно, наместен. Тел 078 685 844
• Се издава стан 40м2 во Аеродром карши Бисер. Полунаместен, парно, лифт Цена 150 евра. Тел 078 705 336
• Се издава трособен стан 84м2 одма вселив, во кулите кај три бисери Аеродром. Цена поволна. Тел 072 234 339
• Издавам соба со купатило со посебен влез за двајца студенти, или вработени во Центар во Мацир маало, позади комплекс банки. Тел 070 476 752
• Барам стан во центар на Скопје, трособен, со 2 спални соби. Тел 077 913 400

АВТОМОБИЛИ

• Продавам добро сочувана веста регистрирана. Тел 078 987 330
• Продавам Југо 45/91 год. бензинец во возна состојба не регистрирано, цена 599 еур. Скопје Тел: 078/865 492

РАЗНО

• Продавам ретро-радио, производство "ЕИ-НИШ", на колекционери!! Тел 075 250 751
• Продавам единечен дрвен кревет 1500 денари. Тел 070 302 204
• Продавам кабел за електроинсталации. Должина 30 метри. Тел 075 250 751
• Се продаваат дрвени маси од кафич шанкерски столици и дрвени за седење. Тел 076624203 и 023211687
• Совети решавање животни проблеми, таласмани, амајлии. Тел 078 440 536
• Се продава 'Леснина' дрвена маса со четири столици, одлично сочувана, цена по договор. Тел 070 671 262
• Продавам ловџиска пушка бокерица 12 Бајкал. Тел 078 285 386
• Продавам бандажи 15ка, 4 шрафа со гуми 195_50_15 и раткапни од форд оригинал. Тел 070 735 453
• Продавам Термо Печка 4Ка. Цена 3500ден. Тел 075 605 009
• Електричен шпорет, машина за перење, тепих 2,5 на 3,5. Тел 078 274 056
• Продавам несплакувани аудио касети. Тел 070 992 758
• Продавам радијатори Алпрета, 50 ребра. Тел: 071 305 828
• Откривам животни проблеми, наоѓам решенија. Тел: 078440536
• Продавам радијатори Алпрета, 50 ребра. Тел: 071 305 828
• Водоинсталатер. Тел: 070824272
• Продавам кожни чевли за дете од една година како и 2 точачиња скоро нови за деца од 3-10год. Тел: 078673465
• Продавам трајно жаречка печка, Германска лиценца за 50евра. Тел: 0727742491
• Продавам садници, лешници, ореви, дуњи, рибизли, жива ограда и лешници плодови... Цена поволна. Тел 070 323 792.
• Продавам трајно жарeча печка, германска лиценца за 50 евра. Тел 072 742 491
• Продавам ракија неготинска по 120 денари. Телефони за контакт 077/839 749 и 043/613 680

КОНТАКТИ

• Слободен маж од Скопје сака да запознае слободна жена над 30 год. За дружба со можност за брак. Тел 075 259 504
• Маж 38 год бара сериозни брачни парови за интимно дружење може и по стари год не се битни само дискреција. Тел 072 705 910
• 52 год бара слободна жена. За сериозна врска. Тел 075 737 681
• Дечко 32, 170, 75 би запознал девојка за озбилно а може и разведена само сериозни ако има.Тел 078 650 768
• Слободен 49 бара дама за дружење. Тел 077 844 701
• Млад,згоден и педантен г'ин исполнува желби и фантазии на дами,г'ѓи и г-ици...контакт на маил: rentaboy001@yahoo.com
• Пензионер 65г. досега не женет бара женска личност за брак. Тел 076 295 203
• Пензионер-сун, интелектуалец, живеам сам во нов конфортен стан во капиштец, барам студентка, девојка или пензионерка. Нудам бесплатен сместај и храна. Причината е што повеќе не можам да живеам осамен. Тел 078 311 705
• Маж 64 г бара осамена жена од Скопје за дружење. Тел 075 688 330
• Македонец роден во Скопје 1959 год., разведен би запознал скромна пријателка за дружба. Тел 078 226 765
• Едуциран дечко од ск бара жена или девојка за дружене без разлика на нација. Тел 075 579 448
• Пензионер 64 би запознал женско лице за брак. Тел 078 423 527
• Дами повелете, госпоѓици и госпоѓи. Кај сте ве чекам.Тел 077 436 448.
• Момче 49г бара девојка за дружење, сериозна врска или брак. Тел 075 315 813
• Што чекате госпоѓи и госпоѓици, националноста не е важна, девојки ве чекам. Тел 077 436 448.
• Пензионерка бара пензионер за дружење. Тел 070 751 826
• Згоден и културен дечко,сака да запознае девојка за повремено дружење.Годините и националност небитни. Тел 070 369 526
• Ако сте за дружење,забава,сериозна врска и брак пишете, јавете се,ако сте сами и јас сум сам неженет, вработен, стан обезбеден, сам да си тешко било. Тел 070 564 231
• Сиромав човек бара девојки. Тел 077 436 448.
• Господин со странска пензија 65 г бара жена сериозна врска и дружење. 075 874 448
• 49 годишен бара девојка за сериозна врска. Тел 071 849 840
• Едуциран дечко од ск бара жена од 45 до 55 год за дружење. Тел 075 579 448
• Господин 55г бара девојки госпоѓи во брак парови за дискретни средби. Тел 070 716 718
• Симпатичен, ситуиран 45/180/80 од Скопје бара жена за сериозна врска. Тел 078 924 273
• Згоден дечко од Скопје за осамени ситуирани дами. Контакт на мејл: rentaboy001@yahoo.com
• Македонец од Германија бара девојка или разведена до 38 години за брак. Тел 076209950 и 075768409
• Вработен повлечен со сопствено живеалиште бара да запознае девојка. Тел 078 650 768
• Слободен 49 бара слободна дама за сериозна врска , брак од 30/40год. Тел 077 844 701
• Вработен повлечен со сопствено живеалиште бара да запознае девојка. Тел 078 650 768
• Пензионер 70, стар ама симпатичен, достоинствен голем џентлмен и добро ситуиран бара слична женска особа од 50 до 60 год. за дружење. Тел: 077687430
• Која е таа среќна жена што ќе го дели животот со мене во слога и разбирање, љубов и достоинство. Пензионер 70 год. добро ситуиран и сам. Тел: 077687430
• Барам слободна жена до 50г. За сопруга, неженет психо.физички здрав со медицинска документација. Православен македонец од Скопје. Тел 070 247 970
• Маж 38 год бара озбилни жени за интимно дружење годините и националноста не се проблем само за озбилни јавувања. Тел 072705910
• 49 годишен бара девојка за сериозна врска / брак. Тел 071 849 840
• 62 год маж осаменоста е тешка ако си и ти осамена разочарана а сакаш мирен скромен живот со меѓусебно разбирање. Јави се без титки и скриен број Тел 076 956 609

РАБОТА

• Се грижам за стари лица 6, 8, 10 и 24 часа. Тел 072 245 526

Република Северна Македонија
Министерство за транспорт и врски

декември, 2022

Архивски број: 21 – 1116/

СООПШТЕНИЕ

Врз основа на член 69 од Законот за животна средина („Сл. Весник на Република Македонија" бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 183/13, 42/14, 44/15, 129/15, 39/16 и 99/18),, како и член 3 од Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на Република Македонија" бр. 147/08 и 147/11), Министерот на Министерството за транспорт и врски организира

ЈАВНА ПРЕЗЕНТАЦИЈА ПО
Извештај за стратегиска оцена на животната средина за Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане

Јавната презентација на Извештајот за стратегиска оцена на животната средина ќе се одржи на ден 20.12.2022 година (вторник) во 10:00 часот, во просториите на Општина Старо Нагоричане.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина е изложен на јавен увид на web страната на Министерството за транспорт и врски (http://mtc.gov.mk/Sozzs).

Заинтересираните граѓани и правни лица можат да учествуваат во Јавната презентација, а за време на јавниот увид на Извештајот за стратегиска оцена кој е објавен на web страната на Министерството за транспорт и врски ќе можат да ги дадат своите забелешки, предлози и мислења.

Сите забелешки засегнатата јавност може да ги доставува по електронски пат или по пошта до Министерството за транспорт и врски.

МИНИСТЕР
БЛАГОЈ БОЧВАРСКИ

Намалете ја емисијата на издувни гасови, прочистете го моторот, и вратете ги фабричките перформанси на вашиот автомобил во Центарот за **ДЕКАРБОНИЗАЦИЈА - Carbon cleaning service**. Телефон 075/409-999 и 078/220-728

МЕТАЛТЕРМ
УМЕТНОСТ НА ГРЕЕЊЕТО
ТРГОВИЈА НА ГОЛЕМО И МАЛО
Скопје,02/2038-353; 075/404-754
Охрид,046/256-103; 075/423-413
Прилеп, 048/480-404; 075/683-612

- ГРЕЕЊЕ
- ВОДОВОД
- КЛИМАТИЗАЦИЈА
- ИНДУСТРИСКИ ИНСТАЛАЦИИ
- НЕРЃОСУВАЧКИ МАТЕРИЈАЛИ
- ISOVER МИНЕРАЛНА ВОЛНА
www.metalterm.com.mk **metalterm@t.mk**

ПРОДАВАМ стан на ул. Руди Чајавец - Аеродром, во воените кули, 80м² + 2м² подрум. Цена по договор. **Контакт телефон: 078 28 97 07**

Сервис реновира станови, куќи, со градежни занатски работи, водовод, плочки, изолација. Телефон 070 824 272

Автосервисен центар КАТ има потреба од автомеханичар со работно искуство. Плата по договор. Телефон за контакт: **078 220 728**

НЕКРОЛОЗИ И ОГЛАСИ Тел. 3 219 650 и 3 219 652
e-mail: nekrolozi.vecer@gmail.com; marketing@vecer.press

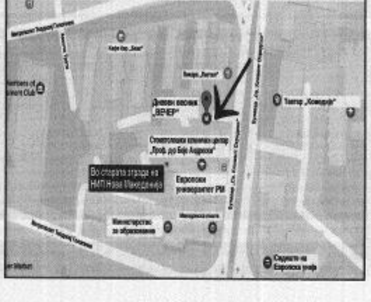

Врз основа на член 69, став 5 од Законот за животна средина (Сл. Весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 183/13, 42/14, 44/15, 129/15, 39/16 и 99/18), („Сл. Весник на РСМ" бр. 89/22 и 171/22) и член 8 од Уредбата за учество на јавноста во текот на изработка на прописи и други акти како и планови и програми од областа на животната средина (Сл. Весник на РМ бр. 147/07 и 45/11), Министерство за транспорт и врски организираше консултација со јавноста по Нацрт Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина за Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане и изготвен е

ЗАПИСНИК

од Јавен увид и консултација со јавноста

Консултацијата со јавноста се одржа на 20.12.2022 година, со почеток во 10.00 часот во просториите на општина Старо Нагоричане. На консултацијата со јавноста беше презентиран Нацрт-Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина за Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане.

Извештајот беше презентиран од страна на изработувачот, г. дин. Емил Стојановски. Во текот на презентацијата беше даден осврт на процедурата на Стратегиската оцена на животната средина и поставените барања, а потоа беше презентирана содржината на Извештајот.

Со изработка на овој Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане треба да се овозможат услови за градба на ваков комплекс, кој ќе овозможи позитивни ефекти со својата функција врз целото непосредно окружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот и се разбира економски ефекти. Енергијата добиена од ветер претставува најобилен, неисцрпен, бесплатен и обновлив извор на енергија, кој не ја загадува околината. Потребна е мала површина на земјиште за нивно инсталирање. Искористувањето на ветерот како алтернативен извор претставува една од современите енергетски технологии, која нуди брзо и долгорочно намалување на дефицитот на електрична енергија. Реализацијата на овој план е на површина од 14,11 ха ќе биде во функција на определбите за производство на енергија од обновливи извори. Сообраќајната инфраструктура делумно задоволува, комуналната инфраструктура не ги содржи сите потребни инфраструктурни инсталации за функционирање на ваков објект.

Со реализација на овој проект ќе се придонесе за следното:

- Проектот ќе одигра важна улога за задоволување на растечките потреби и побарувачка на енергија во Македонија, како и за зголемување на сигурноста во однос на снабдувањето со енергија;
- Проектот ќе има значаен ефект врз зголемувањето на енергетската ефикасност во државата и врз намалување на емисиите на штетни супстанци по единица моќност;

- Се очекува проектот да го стимулира енергетскиот и индустрискиот развој преку привлекување нови странски инвестиции, како и да ја подобри енергетската позиција на земјата во регионот;
- Бенефиции во локалниот и националниот социо-економски развој.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Селектирано и организирано депонирање на отпадот во фаза на изведба;
- Зачувување на амбиенталните, естетските и рекреативните потенцијали на просторот;
- Изградба на современа инфраструктура;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето;
- Доследно спроведување на планот.

Планот на мониторинг предвидува следење на следните параметри во животната средина:

- Следење на квалитетот и квантитетот на водите;
- Следење на квалитетот на воздухот;
- Следење на квалитетот на почвата;
- Следење на нивото на бучава.

Присутните ја искажаа својата поддршка на Извештајот. Консултацијата заврши во 11.00 часот. Составен дел на овој Записник е списокот на присутни.

Во периодот на јавен увид Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина беше достапен до јавноста со соопштение за период на јавен увид, во кој засегнатата јавност можеше да доставува забелешки, предлози и сугестии, преку архивата на Министерство за транспорт и врски, по пошта или во електронска форма на е-маил до Министерство за транспорт и врски.

Во периодот на јавен увид до Министерство за транспорт и врски не се доставени забелешки, предлози и сугестии по Извештајот.

Изготвила:
Кети Стојановска

СПИСОК НА ПРИСУТНИ НА ОДРЖАНА КОНСУЛТАЦИЈА СО ЈАВНОСТА
ЗА ИЗВЕШТАЈ НА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНА СРЕДИНА

ЗА

УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ПОДРАЧЈА И ГРАДБИ ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ОД ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ СО КАПАЦИТЕТ НАД 10MW ВО КО М'ГЛЕНЦЕ И КО МАЛОТИНО, ОПШТИНА СТАРО НАГОРИЧАНЕ

20.12.2022 година, 10.00 часот

ред. бр.	Име и Презиме	Институција	Потпис	тел.контакт
1	Елена Стојановска	Енвиро Ресурси	[signature]	070/226-278
2	Емилија Ристовска	Тројаника	[signature]	071/495-184
3	Кети Стојановска	Енвиро Ресурси	[signature]	071/376177
4	Лазар [illegible]	Енвиро	[signature]	072 313418
5	Лилјана Трајкова	Тројаника	[signature]	070 959-770
6	Вера Антонова	Тројаника	[signature]	070 311 575
7				
8				
9				
10				
11				

Користена литература

- Просторен план на РМ, 2004;
- Урбанистички план за подрачја и градби од државно значење за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет над 10 MW, во КО М'гленце и КО Малотино, општина Старо Нагоричане;
- Услови за планирање на просторот;
- Директива за стратегиска оцена на животна средина (2001/42/ЕС);
- Домашни и меѓународни документи, планови, програми и стратегии;
- Достапни искуства и практики.